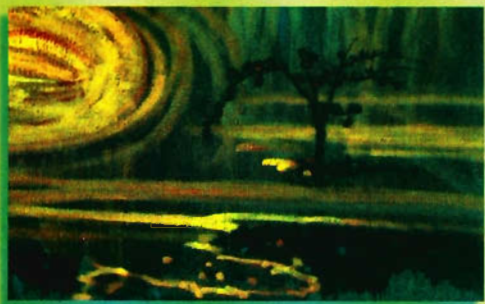

ကုသိုလ်တန်ဖိုး

ဓမ္မဒူတဆရာတော်ကြီး
တပည့်
ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

ဓမ္မဒူတအရှင်ဆေကိန္ဒ၏ ကုသိုလ်တန်ဖိုး

ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးကြီးကြီး လိုလားသူတိုင်း

ကုသိုလ်ရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို

နားလည်ပြီး

ကုသိုလ်ရဲ့ အစ ကို

စင်ကြယ်အောင်လုပ်တတ်ဖို့

အရေးကြီးပါတယ်။

ဓမ္မဒါန၊

သားသမီးတို့၏ အနန္တဂုဏ်အင်
 ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော ဖခင်ကြီးဦးအော်တီး၏
 ၅ နှစ်ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
 ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပုသိမ်မြို့၊
 ကန်ကြီးဒေါင့်မြို့နယ်၊ ဒါးကကျေးရွာနေ
 မိခင်ကြီး ဒေါ်စိန်ကြည်နှင့်
 သားသမီးတစ်စုတို့က

ဓမ္မဒူတအရှင်ဆေကိန္ဒ

ဟောကြားအပ်သော

ကုသိုလ်တန်ဖိုး

တရားတော်မြတ်ကို
 ကျမ်းစာအုပ်အဖြစ် ဓမ္မဒါန၊ တရားအလှူ၊
 အမတဒါန၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အလှူကို
 လှူဒါန်းကြပါသည်။

စာရင်းပြချက်အမှတ် ♦ ၄၁၃/၂၀၀၁(၇)

ဇွန်နာရီခွင့်ပြချက် ♦ ၄၀၇/၂၀၀၁(၇)

အုပ်ရေ ♦ (၁၀၀၀)

တန်ဖိုး ♦ ဓမ္မဒါန

ထုတ်ဝေသူ ♦ ဦးညွန့်ဌေး (၀၃၁၃)

စိန်ပန်းမြိုင်စာပေ

၂၃(အေ)၊ ဦးကောင်းလမ်း၊

ကရင်အမျိုးသားရပ်ကွက်၊

ကြည့်မြင်တိုင်၊ ရန်ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ ♦ ဒေါ်ကျင်လှိုင်

ကျော့အောင်အစုစပ်ဆက် (၀၃၂၄၉)

အမှတ်(၇၈)၊ ၄၄လမ်း၊

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖြန့်ချိရေး ♦ ပါရမီစာပေ

၂၃၀၊ ၂၉လမ်း(အထက်လမ်း)၊

ရန်ကုန်။ ဖုန်း-၂၅၃၂၄၆

♦ ထွန်းဦးစာပေ (မန္တလေး)

မာတိကာ

၁။ ကုသိုလ်တန်ဖိုး	၁
၂။ သာသနာတော်မှာ တန်ဖိုးရှိရှိတွေ	၁၄
၃။ ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်	၁၉
၄။ အပြစ်ကင်းစွာ စိတ်ချမ်းသာ	၂၃
၅။ ခုလည်းချမ်းသာ နောင်လည်း ချမ်းသာ	၂၉
၆။ ရှောင်စရာရှိဦးမလား	၃၈
၇။ အကုသိုလ်များ ငဲ့ရှောင်သွား	၄၀
၈။ ကိုယ်ဟာကိုယ်တော့ ရှက်မိပါရဲ့	၄၅
၉။ မိမိစိတ်မှာ စင်ကြယ်လာအောင်	၅၂
၁၀။ သောတာပန်ဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ	၆၁
၁၁။ ကုသိုလ်ဖြစ်ရန် အကြောင်းခံ	၆၇
၁၂။ ကုသိုလ်ရဲ့ အစဆိုတာ	၇၃
၁၃။ မစင်တုံးနဲ့ပေါင်းတော့	၇၉
၁၄။ တစ်ယောက်ထီးတည်းနေပါတယ်	၈၈
၁၅။ ပြောသမျှ စကားတရားဖြစ်ပါစေ	၉၈
၁၆။ သတိရှိတာမျိုးကို အပ္ပမတ္တော	၁၀၆
၁၇။ နိဗ္ဗာန်ကိုစဉ်းစား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုတွေး	၁၁၂

က အပြည့်အဝ လက်ခံနိုင်မည် မဟုတ်သော
စာအုပ် တစ်အုပ်သာ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယူဆထားမိ
ပါသည်။

သို့ပါသော်လည်း သာသနာတော်၌ ဗုဒ္ဓ
ဘုရားရှင်၏ အလိုဆန္ဒတော် အားလျော်စွာ
ကုသိုလ်တန်ဖိုးကို မြင့်မားအောင်၊ တန်ဖိုးကြီး
အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အခြေခံဗဟု
သုတကလေးမျှကို ဖြန့်ဝေပေးလိုက်ရသည်ကပင်
မိမိအနေဖြင့် အလွန် ဝမ်းမြောက်မိရပါသည်။

မိမိလည်း ကုသိုလ်ကို မြတ်နိုးသလို၊
ကုသိုလ်တန်ဖိုးကြီးမားသလို၊ စာဖတ်သူအပေါင်း
ကလည်း ကုသိုလ်မြတ်နိုး၍ ကုသိုလ်တန်ဖိုးကြီး
ကြီးမားမားတွေ ရရှိလာနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်
မိပါသည်။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ
ပဋိပတ္တိမဟာဌာန
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ
ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်
ဓမ္မပါလကုန်းမြေ
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၁

ကုသိုလ်တန်ဖိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၄၃ ခုနှစ်၊ ကောဇာ
သက္ကရာဇ် ၁၃၆၁ ခုနှစ်၊ ဥတုဂိမ္မန္တ နွေဥတု
တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၂ ရက်နေ့ (၂၀၀၀
ပြည့်နှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့) ညတွင် ဧရာဝတီ
တိုင်း၊ ကန်ကြီးဒေါင့်မြို့ နယ်၊ ဒါးကကျေးရွာ၌
ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်အပ်သော သားသမီးတို့
၏အနန္တဂုဏ်အင် ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော ဖခင်ကြီး
ဦးအော်တီး၏ ၄ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အနေ
အားဖြင့် သာသနာ့ ဒါယိကာမကြီး ဖြစ်တဲ့
ဒေါ်စိန်ကြည်နှင့် မိသားစုတို့က လှူဒါန်းအပ်
သော ဓမ္မဒါနတရားအလှူ၊ အမတဒါန အမြိုက်

၂ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနု

နိဗ္ဗာန်အလှူ ဓမ္မသဘင်ပွဲကြီး၌ ဟောကြားအပ်
သော ဗာဟိယသုတ္တန် တရားတော်။

*

ဗာဟိယသုတ္တန်ကို ဟောမယ်လို့ နှလုံးသွင်း
တော့၊ ဒီဓမ္မသဘင်တရားပွဲက ကွယ်လွန်သွား
ရှာတဲ့ သားသမီးတို့၏ အနန္တဂုဏ်အင် ကျေးဇူး
ရှင် ဖခင်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို ရည်မှန်းပြီး၊
ဓမ္မသဘင်ပွဲကြီးဆင်ယင်ကျင်းပတော့၊ ဦးဇင်းတို့
ရဲ့တောင်စွန်း ဓမ္မဒူတဆရာတော်ဘုရားကြီး က
လည်း ဒီလို တရားပွဲမျိုးမှာ နတ်မြတ်နတ်ကောင်း
နတ်အပေါင်းတွေနဲ့ တကွ မိမိတို့ရဲ့ မိဟောင်း ဖ
ဟောင်း ဆရာသမားဟောင်းတွေ ဆွေမျိုးသား
ချင်းဟောင်းတွေကို တရားနာလာကြဖို့ ဖိတ်ခေါ်
လေ့ ရှိပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဦးပဉ္စင်းတို့ကလည်း ဒီတရားပွဲ
ကြီးကို မစခင်မှာ၊ ဒီတရားပွဲကို တရားနာလာ
ကြဖို့၊ တရားပွဲ အပြီးမှာ ယနေ့ပြုလုပ်ထားတဲ့
ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို ရေစက်သွန်းချ အမျှဝေ
တဲ့အခါမှာ သာဓုနမော် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခေါ်
ဖို့ ဦးပဉ္စင်းတို့က ဒီပဏ္ဍိတ ပေါ်ကနေပြီး ဖိတ်ပေး
ပါမယ်။

မိမိတို့ကလည်း အသီးအသီး မိမိတို့ရဲ့ မိ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၃

ဟောင်း၊ ဖဟောင်း၊ ဆရာသမားဟောင်းတွေနဲ့
တကွ မိမိတို့ ဖိတ်လိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တရားနာ
လာဖို့၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အမျှဝေတဲ့အခါမှာ
လည်းပဲ လာရောက် သာဓုခေါ်ဖို့ရန်အတွက် ရှေး
ဦးစွာ သေသေချာချာ ဖိတ်ကြပါဦးစို့။

သာသန မာမကာ သဗ္ဗေ၊ သုဏန္တု အတိ
ဒုလ္လဘံ။

ဘယာတိတာ သုခါ ဟောန္တု၊ မောဒန္တု သဟည
တိဘိ။

ဘောန္တော

သပ္ပရိသာ - ကောင်းဆိုးနှစ်တန်၊ ခွဲခြား
ရန်ကို၊ ဧကန်လိုလား၊ အို -
တရားနာပရိသတ်အများတို့၊

သဗ္ဗေ - ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ၊ ဒုလ္လဘဟု၊ ခဏဆုံ
တိုက်၊ ခါကောင်းကြိုက်ကြုံ၊
အလုံးစုံကုန်သော၊

တေ သာသန

မာမကာ - ဓမ္မ၊ အဓမ္မ၊ နှစ်ဌာနတွင်၊
အဓမ္မပစ်၊ ဓမ္မချစ်၍၊ အနှစ်
ကိုသာ၊ များစွာ မျှော်ကိုး၊
မြတ်နိုး နှစ်သက်၊ စုံမက်
ချစ်ခင်၊ သက်ဝင် လိုက်စား၊

၄ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆက်နွဲ့

သာသနာ့ ဘက်တော်သား
ဖြစ်ကြကုန်သော ဦးအော်တီး
နှင့်တကွ ရဟန်းရှင်လူ နတ်
လူဗြဟ္မာ အပေါင်းများစွာတို့
သည်၊

အတိဒုလ္လဘံ - သာသနာပ၊ အခါသမယ
တွင်၊ တစ်ပါဒပင်၊ ကြားနာ
ချင်လည်း၊ အမှန်ပင်ခဲ၍၊
လွန်ကဲ ကျပ်တည်း၊ အံ့ဩ
ဖွယ် အတိပြီးသည့်၊ ဓမ္မော
သခေဆိုတဲ့ အမြိုက် ရေစင်
တရားတော်မြတ်ကြီးကို၊

သုဏန္တ - သူပါမှငါသွားမည်ဟု၊ တစ်
ပါးကို မမင်ဖွယ်၊ တရားကို
သာ ခင်တွယ်ရုန်းပါမှ၊ နင်
တကယ် အသုံးကျမည် ဟု၊
ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆုံးမလျက်၊
ရုန်းထကြွလာ၊ သဒ္ဓါစေတနာ၊
နှစ်ဖြာညီမျှ၊ လေးဝ အဓိပတိ၊
လှည့်စီညှိလျက်၊ သတိမကွာ၊
နာယူ ကျင့်သုံး လိုက်ကြပါ
ကုန်လော့၊

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၉

တေ သာသန

မာမကာ - ဓမ္မ၊အဓမ္မ၊ နှစ်ဌာနတွင်၊
 အဓမ္မပစ်၊ ဓမ္မချစ်၍၊ အနှစ်
 ကိုသာ၊ များစွာ မျှော်ကိုး၊
 မြတ်နိုး နှစ်သက်၊ စုံမက်
 ချစ်ခင်၊ သက်ဝင်လိုက်စား၊
 သာသနာ့ ဘက်တော်သား
 ဖြစ်ကြကုန်သော ဦးအော်တီး
 နှင့်တကွ ရဟန်းရှင်လူ နတ်
 လူဗြဟ္မာ အပေါင်းများစွာတို့
 သည်၊

ဘယာတီတာ- ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ၊ နှစ်ဖြာ
 ကြောက်ဖွယ်၊ဘေးအသွယ်
 သွယ်မှ၊ကိုယ်ဝယ်စိတ်ဝယ်၊
 ငြိတွယ်မရောက်၊ လွန်မြောက်
 ကြကုန်သည်၊

ဝါ

ဘယာတီတာ- သားရေး၊ သမီးရေး၊ စီးပွား
 ရေးနှင့်၊ နေရေး ထိုင်ရေး၊
 ကျန်းမာရေး ပြင်၊ မင်းရေး၊
 စိုးရေး၊ မီး ထင်းရေးတို့၊
 အရေးထပ်ထပ်၊ အနာဂတ်

၆ ④ ဓမ္မဒူတရင်ဆက်နွဲ့

နောင်ဝယ်၊ အပါယ်ဆောင်
ရေး၊ ဒုက္ခဘေးတို့မှ၊ ကင်း
ဝေး လွတ်မြောက်ကြကုန်
သည်။

သုခါ - ကိုယ်ရော စိတ်ရော၊ နစ်နော
တည်ငြိမ်၊ ဆီစိမ်ဝွမ်းအလား၊
ပီတိသောမနဿတွေ တဖွား
ဖွားနှင့်၊ မတရား အလကား
အချော်တွေကိုဘေးချ၊ ဘုရား
တရားတော်တွေကို၊ တွေးဆ
လျက်၊ အေးမြချမ်းသာ ကြ
ကုန်သည်။

ဟောန္တူ - “ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မ
စာရိ” ဒေသနာတော်နှင့်
ကိုက်ညီသဖြင့်၊ ထိုက်သည်
စင်စစ်၊ အမှန် အတိုင်းဖြစ်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

တေ သာသန

မာမကာ - ဓမ္မ၊ အဓမ္မ၊ နှစ်ဌာနတွင်၊
အဓမ္မပစ်၊ ဓမ္မချစ်၍၊ အနှစ်
ကိုသာ၊ များစွာ မျှော်ကိုး၊
မြတ်နိုး နှစ်သက်၊ စုံမက်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈၇

ချစ်ခင်၊ သက်ဝင်လိုက်စား၊
သာသနာ့ ဘက်တော်သား
ဖြစ်ကြကုန်သော ဦးအော်တီး
နှင့်တကွ ရဟန်းရှင်လူ နတ်
လူဗြဟ္မာ အပေါင်းများစွာတို့
သည်၊

သဟဉ္ဇတိဘိ- ကောင်းမှု အထွေထွေ အဖို့
အခကို၊ တောင်းဆု မခွဲဘဲ၊
အချိုးကျကျ ရသဖြင့်၊ တစ်
ကာယ တစ်ကိုယ်ရေ မက
အောင်၊ အဖိုးအနေဖြင့်၊ မျိုး
အဆွေ ဉာတိသလောဟိတ
မည်လျင်း၊ ဆွေမျိုးပေါက်
ဖော်တစ်သင်းတို့နှင့် တကွ၊

မောဒန္တ - ဝမ်းမြောက်တော် မူနိုင်ကြပါ
စေကုန်သတည်း။

ဝါ မောဒန္တ - ဖြူစင်တဲ့ စိတ်နှလုံးကြောင့်၊
ရွှင်ပြုံးတဲ့ မျက်နှာဝယ်၊
ဖြူသန္တာစိန်သွေးမို့၊ တဖွေး
ဖွေး တလက်လက်၊ အရောင်
တွေ သွယ်ယှက်ပြီး၊ ဘယ်
ဘက်က ဘယ်သူ့ကို လှည့်

၈ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

လိုက်တိုင်း၊ ကြည့်လိုက်တိုင်း
ရွန်းရွန်းစိုလျက်၊ အပူဆို တစ်
ပေါက်တစ်စက်ကမျှ မြွေမခ
ဘဲ၊ အေးမြ လျှမ်းတောက်
နိဗ္ဗာန်တိုင်စခန်းပေါက်အောင်၊
ဝမ်းမြောက် ကြည်နူးတော်မူ
နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

မြင်တွေ့ရတဲ့ ရဟန်း ရှင် လူ ပရိသတ်ကို
တရားပွဲလာကြဖို့ ပင့်ဖိတ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုပဲ
ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ မြင်အပ် မမြင်အပ် နတ်မြတ် နတ်
ကောင်းတွေနဲ့ တကွ ပရိသတ်အပေါင်းတွေကို
တရားပွဲလာကြဖို့ သာဓု အနုမော်ခေါ်ကြဖို့၊ အခု
ထပ်ပြီး ဖိတ်ပြီးတော့မှ ဒီတရားတော်ကို ဟော
တော့မယ်ဆိုတော့ . . .

တရားတော်ကို မဟောသေးမီ၊ မနာသေးမီ၊
တရားပိုင်ရှင်အစစ်ဖြစ်တော်မူသော အစိန္တေယျ
သုံးလောက ထွတ်ထား သဗ္ဗညု ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးအား ဂုဏ်တော် ပုံတော်တွေကို
အာရုံပြုပြီး လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးကြပါဦးစို့။

နရာ သဘော အနေကေသု၊ ဘဝေသု
တိသပါရမီ။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀၉

နမာမိ သိရသာ နိစ္စံ၊ ပုရေတွာ အာဂတော
ဝရံ။

ယော

နရာသဘော - ဇာတိအာဏာ၊ ဝိသယာဟု၊
သုံးဖြာ ထင်လင်း၊ ခေတ်
အတွင်းဝယ်၊ နေမင်းရာထောင်၊
ခြည်ဝါရောင်သို့၊ ထိန်ပြောင်
ယုက်သန်း၊ ရှုမခန်းအောင်၊
တင့်ဆန်းထွန်းပ၊ ဂုဏ်ပေါင်းခ
သည့်၊ နရဥက္ကဋ္ဌ၊ အကြင်
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
သည်။

အနေကေသု - သိန်းသန်းကုဋေ၊ ကိန်းခန်းပွေ
အောင်၊ တွက်ရေမရ၊ များပြား
လှကုန်သော၊

ဘဝေသု - နိမ့်တုံ မြင့်တုံ၊ ရဟတ်ဘုံသို့၊
ကြိုက်ကြုံနေရ၊ ဘုံဘဝတို့၌၊

တိသပါရမီ - ဒါနအစ၊ များလှပေါယယ်၊
သုံးဆယ်အညီ၊ ပါရမီတော်တို့
ကို၊

ပူရေတွာ - ပြည်အမတာနန်း၊ ရည်ကာမှန်း
လျက်၊ ရွှင်လန်းကြည်ဖြူ၊ ဖြည့်

၁၀ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ကျင့်တော်မူခဲ့ပြီး၍၊ ဝါ အသား
မြေထု၊ သွေးစုပင်လယ်၊ ရေ
ပြင်ကျယ်နှင့် မိုးကြယ်မျက်လုံး၊
ပမာရုံအောင်၊ အဆုံး မရှိ၊
ဂဏန်းချို့မျှ၊ သတိရှေးရှု၊ ဖြည့်
ကျင့်တော်မူခဲ့ပြီး၍၊

အာဂတော - သားတူပမာ၊ များသူငှာတို့
ကြောင့်၊ လက်မှာရပြီး၊ နိဗ္ဗာန်
ကြီးကို၊ မမှီးဖွယ်ခွာ၊ ဆင်းရဲစွာ
ဖြင့်၊ ကြွလာတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ဝရံ - ပါရမီကြွယ်၊ သာကီနွယ်ဟု၊
လူဝယ်ထင်ရှား၊ အမျိုးအားဖြင့်၊
မခြားပေလတ်၊ မြင့်မြတ်တော်
မူပါပေထသော၊

ဝါ - လူ နတ် ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါတို့၊
လွန်စွာလေးမြတ်၊ တောင့်တ
လည်း၊ တောင့်တအပ်ပါပေထ
သော၊

တံနရာသဘံ - နှုန်းတုမရ၊ သုံးလူ့ဘ ဟု၊ နရ
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ထိုဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကို၊

အဟံ - သူတော်သူမြတ်၊ လူနှင့်နတ်တို့၊

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၁

ကျေနပ်ရန်မျှော်၊ တရားဟော
မည့်၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။

မယံ - သူတော်သူမြတ်၊ လူနှင့်နတ်တို့၊
ကျေနပ်ရန်မျှော်၊ တရားဟော
တရားနာကြမည့် ဘုရားတပည့်
တော်တို့သည်။

နိစ္စံ - မိနစ်စက္ကန့်၊ ဆိုင်းမငဲ့ဘဲ၊ အာရုံ
စွဲ၍၊ အမြဲမပြတ်၊

သိရသာ - ပိတုန်းရောင်ဟန်၊ နှုန်းဆောင်
ဖန်သည့်၊ ကေဆံတည်ရာ၊
ဦးခေါင်းရတနာဖြင့်၊

နမေ နမာမ - မနှိုင်းယှဉ်သာ၊ ဂုဏ်များစွာကို၊
သဒ္ဓါရည်စူး၊ စိတ်မှာမြူးလျက်၊
ကြည်နူးဝမ်းသာ၊ ရှိခိုးဦးညွတ်
ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

ဣမိနာ

ဗုဒ္ဓပဏာမေန - ဤသို့ ဘုရားရှင်အား ရှိခိုး ရ
ကြောင်းဖြစ်သော ပဏာမ
စေတနာကြောင့်၊

မေ အမှာကံ - မအောင်သေးခင်၊ အောင်ကြွေး
တင်၍၊ အောင်မြင်ရန်မျှော်၊
တရားဟော တရားနာကြမည့်

၁၂ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ဘုရားတပည့်တော်တို့အား၊

ဇယမင်္ဂလံ - တွင်းပ နှစ်တန်၊ ရန်မာန်
အပေါင်း၊ အောင်ကြောင်း
အောင်ရာ၊ အောင်မင်္ဂလာသည်၊

အတ္ထုဘဝတု - မြေကြီးလက်ခတ်၊ မလွဲလတ်
သို့၊ ဆတ်ဆတ်မသွေ၊ အမှန်
ပင် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဗာဟိယသုတ္တန်တရားတော်ကြီးကို မဟော
သေးမီ မနာသေးမီ တရားပိုင်ရှင် အစစ် ဖြစ်တော်
မူသော အစိန္တေယျ သုံးလောက ထွတ်ထား
သဗ္ဗညုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ရောက်
ရှိလာကြတဲ့ နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်း
တွေနဲ့ တကွ မြင်အပ် မမြင်အပ် နှစ်ရပ်သော
ပရိသတ်တို့က အာရုံပြုပြီး လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလို့
အပြီး၊ မိမိတို့ လိုလားတောင့်တတဲ့ အာသီသ
ပတ္တနာအောင်ဆုမင်္ဂလာတွေ တောင်းဆုပြုပြီး
တရားတော်ကိုဟောကြစို့ ဆိုတော့ ‘ဗာဟိယ
သုတ္တန်’တဲ့။

ဗာဟိယသုတ္တန်ဆိုတော့ ဟို ပျဉ်ချပ်ကြီးတွေ
စီပြီး၊ ခါးမှာဝတ်ပြီး၊ ရဟန္တာအတု ဖြစ်လာခဲ့တဲ့
ဗာဟိယကို ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဗာဟိယ
က သာသနာ့ဝန်ထမ်း အရှင်ဗာဟိယ ရဟန်း

တော်လေး တစ်ပါးပေါ့။

ဒီတရားတော်ကို မြန်မာလို နာမည်ပေးရင် တော့ ‘ကုသိုလ်တန်ဖိုး’ လို့ ပေးလိုက်ပါမယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တွေ အနေနဲ့ ကုသိုလ်တွေ ပြုကြတဲ့ နေရာမှာ ကုသိုလ်ဖြစ် - မဖြစ်၊ ကုသိုလ်တန်ဖိုး ရှိ-မရှိ၊ ကုသိုလ်တန်ဖိုးက ကြီး-မကြီး၊ သိနိုင်ဖို့ အတွက် ဟောဒီ ဗာဟိယ သုတ္တန်ကိုပဲ ဦးပဉ္စင်းတို့ မူတည်ပြီး ဟောကြ နာကြပါစို့။

အထခေါ် အာယသွာ ဗာဟိယော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတ ဒဝေါစ - သင်္ဂါယနာ တင်တော်မူ ကြတဲ့ ထေရ်အရှင်မြတ်တွေဟာ ပါဠိတော်ကြီးရဲ့ အစကို “သာဝတ္ထိနိဒါနံ” လို့ ဒီလို ပါဠိတော်နဲ့ စခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီတရားဓမ္မဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့ ကုသိုလ်တန်ဖိုး ဆိုတဲ့တရားရဲ့ အကြောင်းရင်းက သာဝတ္ထိပြည် က စပါတယ်။

သာဝတ္ထိနိဒါနံလို့ တွေ့လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးက သာဝတ္ထိပြည်မွန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေပြီလို့ အာရုံယူလိုက်ကြပါ။ သာဝတ္ထိမှာ သီ

၁၄ ❀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တင်း သုံးတယ်၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
လျောင်း ထိုင် ရပ် သွား လေးပါး ဣရိယာပုတ်နဲ့၊
နေ့မအား ညမအား၊ တရားဓမ္မတွေ ဟောဖော်
ညွှန်ပြနေတော်မူပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ မိမိတို့ အာရုံပြုနေကျ၊ ဗုဒ္ဓါ
နုဿတိ ပွားနေကျဆိုတော့ ပြုနေကျအတိုင်း၊
အာရုံပြုလိုက်ကြပါစို့။

အထခေါ် အာယသွာ ဗာဟိယော ယေန
ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါ ဒေတွာ - မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီး သာဝတ္ထိပြည်မွန် ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ
သီတင်းသုံးနေတော်မူတဲ့အခိုက် အရှင်ဗာဟိယလို့
အမည်ရတဲ့ရဟန်းတော်တစ်ပါး၊ သာသနာတော်
ကို ကြည်ညို၊ သာသနာတော်ကို မှီခို၊ သာသနာ
တော်ကို အားကိုး၊ “သာသနာတော်မှာ တန်ဖိုး
ရှိရှိတွေ ရအောင် ယူမယ်ဟေ့” ဆိုပြီးတော့၊
သာသနာတော်မှာ ရှင်ရဟန်းပြုလာတဲ့ အရှင်
ဗာဟိယဟာ ဒီကုသိုလ်တန်ဖိုးတရားတော်ကြီး
ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အချိန်တုန်းက ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်
အနီးအစပ်ကို ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါတယ်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က သလွန်ညောင်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၁၅

စောင်းပေါ်မှာ၊ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ထဲမှာပဲ သီတင်းသုံး
နေတယ်လို့ အာရုံယူထားလိုက်ကြပါစို့။

အရှင် ဗာဟိယက လက်အုပ် ရင်ဘတ်က
လေးကိုကပ် လက်အုပ်ချီ သွားရာကနေ အနား
ချဉ်းကပ်၊ ချဉ်းကပ်ပြီး လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုး၊
ပြီးတော့ သင့်တော်ရာ အရပ်မှာ သီတင်းသုံးပြီး
တော့၊ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - ဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကို စကားစပြီး ပြောပြီ။ အရှင်ဗာဟိယ
က စပြောပြီ။

သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ
ဒေသေတု။ ဘန္တေ - ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်း
လင်း တောက်ပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊
လက်အုပ်ကလေး ချီပြီး လျှောက်ပြီ။

သာဓု အာယာစာမိ - ဘုရားတပည့်တော်
တောင်းပန်ပါ၏ဘုရား။ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ
သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု - ဘုန်းတော်ကြီးတော်
မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်
တောင်းပန်ပါ၏ဘုရားလို့ အနားမှာချဉ်းကပ်ပြီး
တော့ လျှောက်ထားပါတယ်။

ဘဂဝါ	-	မြတ်စွာဘုရားသည်
မေ	-	ဘုရား တပည့်တော်အား
ဓမ္မံ	-	တရားတော်မြတ်ကို

၁၆ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

သံခိတ္တေန - လိုရင်း တိုရှင်း ကျဉ်းကျဉ်း
လေးမျှဖြင့်သာလျှင်၊

ဒေသေတု - ဟောပေးတော်မူပါဘုရား။
တရားတောင်းပြီ။

ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်
ကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်သောအားဖြင့်
တရားတိုတိုလေး၊ လိုရင်းလေး ဟောပေးပါတဲ့။

အရှင်ဗာဟိယက ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးရဲ့ ထံမှောက်မှာ တရားတောင်းပါတယ်။
လိုရင်း တိုရှင်း ကျဉ်းကျဉ်းတဲ့၊ ဒါပေမယ့် သူ
တောင်းပုံလေးက ကြည်ညိုဖို့ ကောင်းတယ်။

သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ
ဒေသေတု၊ ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ
ဧကော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္ထော
ဝိဟေရယန္တိ။

ဘဂဝတော - မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီး၏ထံမှောက်မှ၊

ယံ ဓမ္မံ - ဘုန်းတော်ကြီးဘုရား ဟောမည့်
တရားတော်မြတ်ကြီးကို၊

သုတွာ - နာကြားရပြီးသည်ရှိသော်၊

သုတွာ - နာကြားရပြီးသောကြောင့်၊

သုတွာ - နာကြားရင်းနဲ့၊ နာကြားနေတာ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၇

နဲ့ တစ်ပြိုင်နက်၊

အဟံ - တပည့်တော်သည်၊

ဧကော - တစ်ယောက်ထီးတည်း နေသည်
ဖြစ်၍၊

ဧကော - တစ်ယောက်တည်းနေပြီး၊

ဝိဟာရေယျံ - ကျင့်ပါတော့မယ်ဘုရား၊

အရှင်ဗာဟိယ တရားတောင်းတာက လို
ရင်းတိုရှင်း တောင်းတယ်၊ တောင်းပြီးရင်ကျင့်မှာ
တဲ့၊ အရှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်စွာဘုရား၊
တပည့်တော်ကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှင့်သော
အားဖြင့် တရားတော်ကို ဟောပေးတော်မူပါ
ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ဟောပေးသည်ရှိသော် -

ဧကော - တစ်ယောက်ထီးတည်း နေပြီး

ဝိဟာရေယျံ - ကျင့်ပါမည်ဘုရား။

ကျင့်ပုံကျင့်နည်းပါ ပါသွားတယ်၊ အာမခံ
ချက်။ တရားတောင်းလို့ တရားဟော၊ တရား
ဟောလို့ တရားနာပြီးရင်၊ နာနေတုန်း၊ ကျင့်မယ်။
ဘယ်လိုကျင့်မှာလဲ -

ဧကော - ပကတိအဖော်လည်း မမှီး
တစ်ယောက်ထီးတည်း နေ
သည် ဖြစ်၍၊

ဧကော - ကိလေသာ အဖော်လည်း မမှီ

၁၈ ဇ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တစ်ယောက်ထီးတည်း နေ
သည် ဖြစ်၍၊

ဝိဟရေယျံ - ကျင့်ပါမည်ဘုရား၊

ဂူပကဋ္ဌော - ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်
သည် ဖြစ်၍၊

အပ္ပမတ္တော - မမေ့မလျော့၊ မပေါ့ဆသော
သတိ ရှိပြီး၊ သတိနဲ့နေပြီး၊

အာတာပီ - ကိလေသာတွေကို ပူပန်စေ
တတ်တဲ့ လုံ့လဝီရိယ ရှိပြီး၊

ပဟိတတ္တော - နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော
စိတ်ရှိပြီးတော့လဲ၊

ဝိဟရေယျံ - ကျင့်ပါမယ့်ဘုရား။

၁။ ဧကောဝိဟရေယျံ - တစ်ယောက်ထဲ နေ
မယ်၊ ကျင့်မယ်။

၂။ ဂူပကဋ္ဌော ဝိဟရေယျံ - ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ
နေမယ်၊ ကျင့်မယ်။

၃။ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရေယျံ - သတိရှိပြီး နေ
မယ်၊ ကျင့်မယ်။

၄။ အာတာပီ ဝိဟရေယျံ - ဝီရိယရှိပြီးနေမယ်၊
ကျင့်မယ်။

၅။ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျံ - နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ
ပြု၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိပြီး၊

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၁၉

နေမယ်၊ ကျင့်မယ်။

သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ
ဒေသေတု၊ ယမဟံ ဘဂဝါတော ဓမ္မံ သုတွာ
ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမာတ္တော အာတာပီ ပဟီ
တဋ္ဌော ဝိဟရေယျန္တိလို့ တရားလည်း တောင်း
လိုက်ရော ဘုရားရှင်ကိုယ် တော်မြတ်က ပြန်ပြီး
မိန့်တော်မူပြီ။ တရားဟောပြီ။

တသ္မာ တိဟ ဗာဟိယ ကုသလေသု ဓမ္မေ
သု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ။

ဗာဟိယ - ချစ်သား ဗာဟိယ၊ တသ္မာ၊
အဲဒီလို လိုရင်း တိုရှင်းနဲ့ တကယ့် အဓိကကျကျ
တရားကို နာကြားချင်တယ်ဆိုရင်၊

ကုသလေသု - ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊

ဓမ္မေသု နိဿတ္တ နိဇ္ဈိဝ သဘာဝေသု -
သတ္တဝါလည်း မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မဟုတ်၊
ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌

အာဒိမေဝ - အစကိုသာလျှင်

ဝိသောဓေဟိ - စင်ကြယ်အောင်လုပ်လိုက်
ပါ။

ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်တဲ့၊
အဲဒါ လိုရင်း တိုရှင်း တရားပါပဲ။

(၁) ကုသိုလ်

၂၀ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

(၂) ကုသိုလ်ရဲ့အစ

(၃) စင်ကြယ်အောင်လုပ်

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက လိုရင်းနဲ့
တိုရှင်း ဟောလိုက်ပါပြီ။

ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်
လိုက်စမ်းပါ။ တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်တို့၊
ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်လိုက်ကြ
စမ်းပါ။

(၁) ကုသိုလ်ဆိုတာကိုလဲ သိရမည်။

(၂) ကုသိုလ်ရဲ့ အစကိုလဲ သိရမည်။

(၃) ကုသိုလ်ရဲ့ အစကို စင်ကြယ်အောင်
လုပ်ပုံလုပ်နည်းလဲ သိရမည်။ သိပြီးသားဆိုရင်
တရားက ပြီးပြီ။

ဒါပေမယ့် “ကုသိုလ်” “ကုသိုလ်” လို့ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင် သူတော်စင်တွေ ပြောပြောနေတယ်၊
ရေးရေး နေတယ်၊ စဉ်းစား စဉ်းစား နေတယ်၊
တွေးတွေး နေတယ်၊ ကုသိုလ် ဆိုတာ ဘာလဲ။
“ကောင်းမှု”။ ဒီလိုပဲ ကုသိုလ် ဆိုတာ ကောင်းမှု
လို့ပဲ သိကြတယ်၊ ပြောကြတယ်။

အမှန်က ကုသိုလ်ရဲ့ အကြောင်း၊ ကုသိုလ်
ကို သေချာသိဖို့ဆိုရင် -

ကုသလံ - အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါက လက္ခဏံ၊

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၂၁

အကုသလ ဝိဒ္ဓံသနရသံ၊ ဝေါဒါန ပစ္စုပ္ပန်၊
ယောနိသောမနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ၊

ကုသိုလ်မြတ်နိုး၊ ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထား၊
ကုသိုလ်ကို အလိုရှိပြီးတော့၊ ကုသိုလ်နဲ့ မွေ့လျော်၊
ကုသိုလ်နဲ့ ပျော်လို့ကြတဲ့ တရားနာပရိသတ်
အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ ကုသိုလ်ဆိုတာ
လေးကိုသိဖို့ အရင် အရေးကြီးပါတယ်။

တကယ်လို့များ ထမင်းကိုကြက်သားဟင်း
နဲ့စားချင်ရင်၊ ကြက်သားဟင်း ကြိုက်တတ်လို့
ကြက်သားဟင်းနဲ့ စားချင်တယ်လို့ ပြောလို့၊ သွား
ကျွေးရင် ကြက်သားဟင်းကို မသိတဲ့လူကို သွား
ကျွေးလို့ စားမလား၊ မစားပါဘူး။

ကုသိုလ်ကို မြတ်နိုး၊ ကုသိုလ်ကို အားကိုး၊
ကုသိုလ်ကို သဘောကျ၊ ကုသိုလ်ကို နှစ်သက်၊
ကုသိုလ်နဲ့ မွေ့လျော်၊ ကုသိုလ်နဲ့ ပျော်နေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကုသိုလ်ကို သိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ထမင်းကို ထမင်းမှန်း မသိ၊ ဟင်းကို ဟင်း
မှန်းမသိရင် ထမင်းဟင်းစားဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူး
တဲ့၊ ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲလို့ မသိခဲ့လို့ ရှိ
ရင်၊ ကုသိုလ်ပြုဖြစ်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ကုသိုလ်ပြု
တဲ့နေရာမှာ ကုသိုလ် ရ မရ၊ မပြောနိုင်ပါ။

ဒါကြောင့် ကုသိုလ်အကြောင်း နည်းနည်း

၂၂ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ပြောမယ်။

လိုရင်းတိုရှင်း တရားတော်က “ကုသိုလ်ရဲ့ အစကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်” ဆိုတော့ ကုသိုလ် ရဲ့အကြောင်းကို နည်းနည်းပြောဦးမှ ကောင်းမှာ ပေါ့။

ကုသလံ - ကုသိုလ်ဆိုတာ

အနဝဇ္ဇံ - အပြစ်ကင်း၏

သုခဝိပါက

လက္ခဏံ - ကောင်းတဲ့၊ ချမ်းသာတဲ့အကျိုး
လည်းပေးတယ်။

ကုသိုလ်ဆိုတာ (၁) အပြစ်ကင်းတယ်။

(၂) ကောင်းတဲ့ အကျိုးလည်း
ပေးတယ်။

ကုသိုလ် ကိုယ်တိုင်ကလည်း အပြစ်ကင်း
တယ်။ ကုသိုလ်ပြုသူမှာလည်း အပြစ်ကင်းတယ်။

၂ မျိုးတော့ ပြောခဲ့ပါမယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ဓမ္မနှစ်မျိုးတွေအောင်လို့ ပြောခဲ့
ပါမယ်။ ကုသိုလ်ကိုယ်တိုင်ကလည်း အပြစ်ကင်း
တယ်။ ကုသိုလ်ပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း အပြစ်ကင်း
တယ်။

“အနဝဇ္ဇံ” က ကုသိုလ် ဓမ္မရဲ့ အပြစ်ကင်း
တဲ့ သဘော။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၂၃

“သုခဝိပါက” က ကောင်းကျိုးတွေရနေလို့
မကောင်းကျိုးအပြစ်တွေ ကင်းနေတဲ့သဘော၊
ချမ်းသာပေးတာ။ ချမ်းသာဆိုတဲ့ အကျိုးရရှိတာ။

အပြစ်ကင်းကွာ၊ စိတ်ချမ်းသာ၊ မှတ်ပါ
ကုသိုလ် သဘောတည်း။

ချမ်းသာက ၂ မျိုးရှိတယ်။ ကိုယ်ချမ်းသာမှု
နဲ့ စိတ်ချမ်းသာ မှုပါ။

(၁) ကိုယ်ချမ်းသာမှုကိုလဲ ပေးနိုင်၏။
ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ကောင်ကြီးနဲ့ ဆက်စပ်တာ
တွေပြောတာပါ။ ကုသိုလ်စိတ်တွေနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ရုပ်
တရားတွေပေါ့။ ဒီနေရာမှာ ပရမတ်သဘောတွေ
ကို မပြောသေးပါဘူး။

တကယ် ဒါန ကုသိုလ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ
နားလည်အောင် ကုသိုလ်အဆင့်ဆင့်တွေကို
ကုဋဒန္တသုတ္တန်ကြီးထဲမှာ ဟောထားပါတယ်။
ကုသိုလ် လုပ်တဲ့နေရာမှာ အင်နဲ့ အားနဲ့ ပင်ပင်
ပန်းပန်း ကိုယ်ကာယနဲ့ လုပ်ရတဲ့ ကုသိုလ်ရဲ့
တန်ဖိုး၊ ကိုယ်ကာယနဲ့ မပင်မပန်း ပြုလုပ်ရတဲ့
ကုသိုလ်ရဲ့ တန်ဖိုး၊ ဘယ်လိုကွာတယ် ဆိုတာကို
ဟောထားပါတယ်။ ဥာဏ်ရှိလေလေ မပင်ပမ်း
တော့လေပါပဲ။

ကုသိုလ်ဆိုတာ အပြစ် ကင်းပြီး ချမ်းသာ

၂၄ ၀ မေဋ္ဌတရုင်ဆေကီနု

တဲ့ အကျိုးကိုပေးတယ်။

ကုသိုလ်ပြုနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိုယ်လဲ ချမ်းသာတတ်၏။ စိတ်လဲချမ်းသာတတ်၏။ အဓိကက စိတ်ချမ်းသာ၏။

မိမိတို့က ကုသိုလ်လိုချင်တာလား။ စိတ်ချမ်းသာချင်တာလား။ အပြစ်ကင်း စိတ်ချမ်းသာနေရင် ကုသိုလ် ဖြစ်နေတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်ရင် စိတ်ချမ်းသာတဲ့ အကျိုးပေးပြီကိုး။ ဒါဖြင့် ကုသိုလ် လိုချင်တာလား စိတ်ချမ်းသာချင်တာလား။ တူတူပါပဲ။

အရှင်ဘုရား အဲဒီလိုဆိုရင် ကုသိုလ်တွေ ကြိုးစားလုပ်ဖို့ကို မပြောပါနဲ့။ တပည့်တော်တို့က ကုသိုလ်ကို ညနေတိုင်း ရနေတယ်။ “ဟာ ဘာများလုပ်လို့ ကုသိုလ်ရသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး၊ တပည့်တော်တို့က အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ ဆိုင်သွား၊ ဆိုင်က အပြန် ရွာရိုးလျှောက်ပြီး အော်လို့၊ ဟစ်လို့၊ မြူးလို့၊ ပျော်လို့။” အဲဒီလိုမျိုး မရှိဘူးလား။ အဲဒီလိုလူတွေ မချမ်းသာဘူးလား၊ ချမ်းသာလား၊ သူတို့ဟာ သူတို့တော့ မူးလို့ပျော်လို့ ချမ်းသာတယ် ထင်ကြတာပေါ့။ အဲဒါကုသိုလ်လား၊ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ဟာ သူတော့ မချမ်းသာဘူးလား၊ ချမ်းသာလား၊ ချမ်းသာနေတာပဲ။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၂၅

ချမ်းသာတာက ၂ မျိုးရှိပါတယ်။

(၁) ချမ်းသာပြီး ချမ်းသာတာက တစ်မျိုး

(၂) ပျော်ပြီးချမ်းသာတာက တစ်မျိုး

ပျော်တာနဲ့ ချမ်းသာတာနဲ့ ကွာပါတယ်။

ချမ်းသာချင်တာလား။ ပျော်ချင်တာလား။ ကြီးကျယ်လိုက်တာ သူတို့ပဲ ပျော်ချင်လို့ သောက်ချင်ရာ သောက် လျှောက်လုပ်နေပြီးတော့၊ ဒါနဲ့များချမ်းသာချင်တယ် ပြောကြသေးတယ်။ ပျော်တာကို ပေါ့ပေါ့မတွက်လိုက်ပါနဲ့။ ချမ်းသာယောင်ဆောင်နေတဲ့ ချမ်းသာအတုပါ။ ပျော်တာနဲ့ ချမ်းသာတာ ကွာပုံကို ပြောပါမယ်။

ပျော်ဖို့ရန်အတွက် မပျော်ခင်မှာကလည်း ပျော်ရအောင် လုပ်ရ၊ ကိုင်ရ၊ စီမံရတာက ပင်ပန်းပါတယ်။ ပျော်နေတုန်းမှာလည်း ပင်ပန်းပါတယ်။ ပျော်ပြီးတော့လည်း ပင်ပန်းပါတယ်။

ပျော်မယ်၊ ပျော်ချင်တာနဲ့ ပျော်မယ်ဆိုရင် “ဟော သင်္ကြန်ကျတော့မယ်။ ခုကတည်းက ဟိုဟာဝယ်ရ၊ ဒီဟာဝယ်ရ၊ ဟိုအဝတ်ချုပ်ရ၊ ဒီအဝတ်ချုပ်ရ၊ ဟိုလူနဲ့ချိန်းရ၊ ဒီလူနဲ့ချိန်းရ၊ ဟိုသွားမယ်၊ ဒီသွားမယ်၊ အကုန်လုပ်နေရတာ”။

အကုန် စီစဉ်နေရတာ ပျော်တယ်ဆိုတာ မပျော်ခင် ပျော်ဖို့ရန်အတွက် စိတ်လည်းပင်ပန်းပါ

၂၆ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီဒူ

တယ်။ ကိုယ်လည်း ပင်ပန်းပါတယ်။ ပျော်နေတုန်း
မှာလည်း ပင်ပန်းပါတယ်။ ပျော်ပြီးတော့ ပြန်တွေး
တိုင်း ပြန်တွေးတိုင်းလည်း စိတ်ပင်ပန်းပါတယ်။

စိတ်ပင်ပန်းတဲ့ ကြားထဲက ကောင်းတယ်
ထင်တာလေး၊ ကြိုက်တာလေး ရှာပြီးတော့ ကိုယ်
စိတ်နဲ့ ကိုယ်တဏှာနဲ့ ကိုယ်ပျော်နေတာပါ။ ချမ်း
သာ မစစ်ပါဘူး။

ချမ်းသာ ဆိုတာကတော့ ချမ်းသာဖို့ရန်
အတွက် မတိုင်ခင် စီမံရတာကလည်း မပင်ပန်း၊
ချမ်းသာနေပါတယ်။ ချမ်းသာနေတဲ့ ကုသိုလ်ပြု
နေတဲ့အချိန်မှာလည်း ချမ်းသာနေတယ်။ ချမ်းသာ
တယ်ဆိုတာ ချမ်းသာတုန်းမှာလည်း ချမ်းသာ
တယ်၊ ချမ်းသာပြီး ပြန်တော့လည်း တွေးလိုက်
တိုင်း တွေးလိုက်တိုင်း စိတ်အေးပြီးတော့ ချမ်းသာ
ရပါတယ်။

မပျော်ခင် ပင်ပန်းတယ်၊ ပျော်နေတုန်း
ပင်ပန်းတယ်။ ပျော်ပြီးတော့လဲ ပင်ပန်းတယ်။

မချမ်းသာခင်လည်း ချမ်းသာတယ်၊ ချမ်းသာ
နေတုန်းလည်း ချမ်းသာတယ်၊ ချမ်းသာ ပြီးတော့
လည်း ချမ်းသာတယ်။

ကဲ မကွာဘူးလား၊ ကွာလား၊ ပျော်ချင်တာ
လား။ ချမ်းသာချင်တာလား။ စဉ်းစားပါ။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀၂၇

ကိုင်း ဒါဖြင့်ရင် ဘာဖြစ်လို့သောက်နေကြ
တာတုန်း၊ ပြောစမ်းပါဦး။ အရိုးစွဲနေလို့၊ အကျင့်
ပါနေလို့၊ ပေါ့ပေါ့မတွက်နဲ့နော်။

အမယ်လေး ချမ်းသာဆေး ခတ်လို့ရရင်
အရက်ထဲတောင် ချမ်းသာဆေး ခတ်ပြီး တိုက်ချင်
တယ်။ ပျော်တာနဲ့ ချမ်းသာတာ တအားကွာတယ်
နော်၊ အရက်သောက်တဲ့သူတွေ ရှိရင် ဆေးတည့်
ပေးမယ်၊ အဲဒီ အထဲ ချမ်းသာဆေး။ အရက်
မသောက်နဲ့ မပြောဘူး၊ ချမ်းသာဆေး ထည့်ပေး
မယ်၊ ခေါ်ခဲ့။

ဒါပေမယ့် ဒါးကမှာ သောက်တဲ့လူ ရှိချင်မှ
ရှိမှာပါ၊ သောက်တဲ့သူရှိလား (ရှိပါတယ်ဘုရား)
အေး သောက်တတ်တယ်ဆိုတဲ့သူက ပျော်တာကို
ပဲ သဘောကျနေတာကိုး၊ ချမ်းသာကို မတွေ့ဘူး
လို့ နေမှာပါ။

ပျော်တာကိုသာ အကောင်းထင်ပြီး၊ ပျော်
တာနဲ့ မွေ့လျော်၊ ပျော်တာနဲ့ပျော်၊ ပျော်တာကို
တန်ဖိုးထား၊ ပျော်တာကိုပဲ အဟုတ်ထင်ပြီးတော့၊
ပျော်တာနဲ့သာ အချိန်ကုန်ပြီး နေတာကိုး။

“ပျော်ရင်းနဲ့ တကွ ပင်ပန်း၊ ပင်ပန်းရင်းနဲ့
ပျော်၊ ပျော်ရင်းနဲ့ ပင်ပန်း”လို့ အချိန်တွေကုန်၊
ဥစ္စာပစ္စည်းကုန်၊ လူ့စွမ်းအားတွေ ကုန်ခဲ့တာများ

၂၈ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ
လှပြီ။

အသားအရေတွေ ခန်းခြောက်၊ မျက်နှာ
တွေက တစ်မျိုးဖြစ်၊ သားသမီးတွေက မျက်နှာ
ငယ်၊ အို ပျော်တာနဲ့ ချမ်းသာတာနဲ့ ယှဉ်ပြောတာ
ပါ၊ အရက်သောက်တဲ့သူကို အတင်းပြောတာ
မဟုတ်ဘူးနော်၊ သောက်ချင်သောက်၊ မသောက်
ချင်နေ၊ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ဘူး။

တချို့က ပြောတာကို အပြောခံရဘူးတယ်၊
အရက်မသောက်ဖို့အကြောင်း၊ တစ်ခါ တရား
ဟောဖူးပါတယ်၊တရားပွဲလည်းပြီး၊ထပြန်၊ ဘာပြော
တယ်မှတ်လဲ၊ “ဘုန်းကြီးက သူမသောက်တိုင်း”
တဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ အရက်မသောက်ဖို့ မပြောဘူး၊
ပြောချင်တာက ပျော်တာနဲ့ ချမ်းသာတာနဲ့ မတူတဲ့
အကြောင်းကိုပါ။

“ပျော်တယ်” ဆိုတာက “ဟေ့ ဘယ်သူမှ
ဂရုမစိုက်ဘူး” ကိုယ်ပျော်ရင် ပြီးရောတဲ့၊ ချမ်းသာ
တယ်ဆိုတဲ့ ကုသိုလ်သဘောက ကိုယ်လည်း
ချမ်းသာတယ်၊ သူများတွေလည်း ချမ်းသာစေ
တယ်၊ သဘောချင်း ကွာသွားတယ်နော်။

ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ချမ်းသာရစေတဲ့ သဘောက
ကိုယ်လည်းချမ်းသာတယ်၊သူများတွေလည်းချမ်းသာ
စေတယ်။ မိမိလည်း ချမ်းသာတယ်၊ သူများလည်း

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၂၉

ချမ်းသာတယ်။ မိမိလည်း ချမ်းသာတယ်၊ မိသားစု
လည်းချမ်းသာစေတယ်၊ စိတ်ရောကိုယ်ရောချမ်းသာ
ပါတယ်၊ စိတ်ချမ်းသာတာကတော့ အဓိကပေါ့။

မိမိလည်း ချမ်းသာတယ်၊ သူများလည်း
ချမ်းသာတယ်၊ မိမိလည်း ချမ်းသာမည့်အလုပ်၊
သူများလည်း ချမ်းသာမည့် အလုပ်ဟာ ဘာလဲ
ကုသိုလ်အလုပ်။ အကြမ်းဖျင်းပြောတာနော်။

မိမိလည်း ချမ်းသာသူများလည်း ချမ်းသာ
မည့် အပြောသည် ကုသိုလ်အပြော။ မိမိလည်း
ချမ်းသာသူများလည်း ချမ်းသာမည့် အကြံအစည်
မျိုးသည် ကုသိုလ်အကြံအစည်။

အဲဒီလို နားလည်မှ ကုသိုလ်တွေကို
ကုသိုလ်ရဲ့ သဘောကို ရေးရေး ပေါ်လာတာ၊
ကုသိုလ်ရဲ့သဘောကို သိဖို့အရေးကြီး ပါတယ်။
ကုသိုလ်ဆိုတာက ခုလဲ ချမ်းသာတယ်၊ နောင်
လဲ ချမ်းသာတယ်။ ကုသိုလ်ကို ပေါ့ပေါ့မတွက်
နဲ့နော်၊ ကုသိုလ်ဆိုတာက -

ပုည - ကုသိုလ်ဆိုတာသည်၊ သုခဿ
ဝစနံ - ချမ်းသာရဲ့အမည်။ ကုသိုလ်ဆိုတာ ချမ်း
သာကို ခေါ်တာ။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဘယ်
လောက်ထိ ဟောထားသလဲဆိုရင် ကုသိုလ်ကို

၃၀ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ကြောက်တဲ့သူဟာ ချမ်းသာကို ကြောက်တာပဲတဲ့။
ကုသိုလ်ကို ကြိုက်တဲ့သူက ချမ်းသာကို ကြိုက်တဲ့
သူပဲတဲ့။

ချမ်းသာ လိုချင်ရင် ဘာလုပ်ရမလဲ၊
ကုသိုလ်လုပ်ရမယ်၊ အဲဒါကြောင့်မို့ ချမ်းသာစေ
ချင်လွန်းလို့ အဓိကကျတဲ့ ကုသိုလ်ကို သိစေချင်
တာပါ။

ကုသလံ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါက လက္ခဏံ - ကုသိုလ်
ဆိုတာပျော်တာမဟုတ်ဘဲနဲ့ ချမ်းသာသက်သက်
ကို ကုသိုလ်လို့ခေါ်တယ်၊ ချမ်းသာတဲ့ အကျိုးပေး
တာ၊ ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ မိမိလည်းချမ်းသာတယ်၊
မိမိပတ်ဝန်းကျင်လည်းချမ်းသာတယ်၊ ဘယ်လောက်
ကောင်းလိုက်သလဲလို့၊ မချမ်းသာခင်ကလည်း
ချမ်းသာအောင် စီမံလို့ မပင်ပန်းဘူး၊ ချမ်းသာ
နေတုန်းလည်း မပင်ပန်း၊ ချမ်းသာပြီးတော့လည်း
မပင်ပန်း၊ ပျော်တာနဲ့ ချမ်းသာဟာ တအားကွာသွား
ပြီ။ ပျော်တာကိုရလိုက်ဖို့ရန်တော်တော်ပင်ပန်းတယ်။

ဒါနကုသိုလ်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဒါနဆို
တာ ဘာလဲ၊ ကုသိုလ်လို့ ပြောတတ်ကြပါတယ်။

အဲဒါလေး နည်းနည်းပြောပါဦးမယ်၊
မိမိတို့ရဲ့ ဒါနကုသိုလ်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ လှူတာ
ရယ်၊ စိတ်ချမ်းသာတာရယ် နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၃၁

လှူချင်လို့ လှူတာလား၊ စိတ်ချမ်းသာချင်လို့ လှူတာလား၊ စိတ်ချမ်းသာချင်လို့ လှူတာပါ။ အဲဒီလိုဆိုရင် မလှူချင်ဘဲနဲ့ လှူရတာပေါ့။ ဒါန ကုသိုလ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒါနက ပေးလှူလိုက်တဲ့ သဘော၊ ကုသိုလ်က ချမ်းသာတာ။

ဒါနဆိုတာ ရှိတယ်နော်။ တစ်ခါတစ်လေ ပေးလိုက်ရတယ်လေ။ စိတ်ချမ်းသာလျက်နဲ့ ပေး ရတာလား၊ စိတ်ဆင်းရဲလျက်နဲ့ ပေးရတာလား၊ မပေးချင်ဘဲနဲ့ ပေးရတာလား၊ စိတ်ကပေးချင်လို့ ပေးတာလား၊ စိတ်ချမ်းသာလို့ ပေးတာလား၊ သေချာစဉ်းစားလိုက်ပါ။ ဒါနဆိုတဲ့ ပေးလှူလိုက် ရတာကို တန်ဖိုးထားမှာလား၊ ကုသိုလ် စိတ်ချမ်း သာမှုကို တန်ဖိုးထားမှာလား၊ တွက်လိုက်။

မိမိတို့ လှူနေကြတာက ပေးချင်တာ သက်သက်လား၊ စိတ်ချမ်းသာချင်တာသက်သက် လား၊ တစ်ခါတလေ ပေးတော့ ပေးလိုက်ရပါ တယ်။ မချမ်းသာဘူးဆိုရင် ကုသိုလ် ဖြစ် မဖြစ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် ဘာဖြစ်သွားမတုန်း။

ကုသိုလ်ပဲ ဟောပါမယ်။ အကုသိုလ်တော့ မဟောတော့ဘူး၊ အကုသိုလ်က သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါ က လက္ခဏံ၊ အပြစ်ရှိတယ်။ မကောင်းကျိုးပေး တယ်။ စိတ်ချမ်းသာတာက ကုသိုလ်၊ စိတ်ဆင်းရဲ

၃၂ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆက်နွှဲ

ရင် အကုသိုလ်။

ဒါဖြင့် မြင်လိုက်ကြစမ်းပါ။ မိမိတို့ဉာဏ်နဲ့ ပေးတယ်၊ စွန့်တယ်၊ ကြံတယ်၊ လက်ကလွှတ်ပြီး ပေးလိုက်ရတယ်ဆိုတဲ့ ဒါနစာဂဆိုတာကသဘော တစ်မျိုး၊ ကုသိုလ်ဆိုတာက သဘောတစ်မျိုး။

ပေးလိုက်တာနဲ့ ချမ်းသာမယ်လို့ တော့ မထင်လေနဲ့၊ ပေးလိုက်လို့ ဆင်းရဲတာတွေလည်းဖြစ် တတ်ပါတယ်။ ဖြစ်တတ်တယ်။ အမယ်လေး၊ လူက လည်း ပင်ပန်းသေး၊ ချက်ထားတဲ့ဟင်းကို သူတို့က မကောင်းဘူး ပြောသေး၊ အလကားလည်း လာ စားသေးတယ်။ ပေးသာပေးလိုက်ရတယ်၊ စိတ် ဆင်းရဲ ဖြစ်ရပါသေးတယ်။ အဲဒါ ကုသိုလ်ဖြစ် မဖြစ်ကို ဉာဏ်နဲ့ အာရုံပြုလိုက်စမ်းပါ။

ဒါနက ကုသိုလ်လားလို့ မေးရင်၊ ကုသိုလ် က ဒါနလားလို့မေးရင်၊ ဒါနနဲ့ ကုသိုလ်ဆက်နွှယ် ပုံကို နှလုံးသွင်းကြည့်ပါ။ ဒါနဆိုတာ ကုသလ လား၊ ကုသလကမ္မပထလား၊ ကုသလ ကုသိုလ် က သပ်သပ်၊ ကုသလ ကမ္မပထဆိုတာ ကုသိုလ် ကံဖြစ်ကြောင်းက သပ်သပ်ပါ။

ဒါနကြောင့်လည်း ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါနကြောင့်လည်းပဲ စိတ်ချမ်းသာနိုင်ပါတယ်။ ဒါန

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၃၃

သည် ကုသိုလ် မဟုတ်။ ကုသိုလ်သည်လည်း ဒါန မဟုတ်ပါဘူး။ သာသနာတော်မှာ မွေ့လျော်နေ ကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ “လှူပြီးရင် ပြီးရော၊ လှူရရင် ပြီးရော” ပေါ့ပေါ့မတွက်လိုက်ပါနဲ့၊ လှူရရင် ပြီးရော လှူချင်တာလား၊ လှူရတာကို အကြောင်း ပြုပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်ချင်တာလား။

များသောအားဖြင့် ဒါနနဲ့ ကုသိုလ်အတူတူ ချည်းပါလို့ တွက်နေကြလို့၊ ဒါနဆိုတာ ကုသလ ကမ္မပထ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ချမ်းသာချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချမ်းသာကျိုးလိုလားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဒါနပြု၊ လှူပြီးလည်း ကုသိုလ်ရအောင် ကြိုးစားကြလေကုန် ၏။ သီလစောင့်ပြီးလည်း ကုသိုလ်ရအောင် ကြိုး စားကြကုန်၏။

ဒါနကြောင့်လည်း ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ သီလ ကြောင့်လည်း ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ သမထကြောင့် လည်း ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း အစရှိတဲ့ သမထတွေကို နှစ်သက်မြတ်နိုး၊ သဘောကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီသမထနဲ့ပဲ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြလေကုန်၏။

တချို့ ဝိပဿနာနဲ့ ကျေနပ်၊ ဝိပဿနာနဲ့ မွေ့လျော်၊ ဝိပဿနာနဲ့ ပျော်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက

၃၄ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

လည်းပဲ ဝိပဿနာနဲ့ကုသိုလ်ရအောင် စိတ်ချမ်းသာ
အောင် ကြိုးစားကြလေကုန်၏။

လှူပြီးတော့လည်း ဘာယူရမှာလဲ ကုသိုလ်။
သီလစောင့်ပြီးတော့လည်းကုသိုလ်ယူရမှာ။ သမထ
အားထုတ်ပြီးတော့လည်းကုသိုလ်ယူရမှာ။ ဝိပဿနာ
အားထုတ်ပြီးတော့လည်း ကုသိုလ်ယူရမှာ။

လှူဖို့ အဓိကလား။ ကုသိုလ်ရဖို့ အဓိက
လား။ လှူတာကိုပဲ အဟုတ်ထင်ပြီး ကုသိုလ်ကို
မမြင်တတ်ကြပါဘူး။

လှူတာကိုပဲ အဟုတ်ထင်ပြီး ကုသိုလ်ကို
မမြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက လှူတာနဲ့ မွေ့လျော်၊ လှူ
တာနဲ့ပဲ ပျော်နေကြပါတယ်။ သီလနဲ့ ကုသိုလ်ကို
ယူကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ သမထနဲ့ ကုသိုလ်ကို
ယူကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဝိပဿနာနဲ့ ကုသိုလ်ကို
ယူကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဝေယျာဝစ္စနဲ့ ကုသိုလ်ကို
ယူကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ ငါ မလုပ်တတ်ဘူး၊ နင်
တို့ပင်ပန်းခံလို့၊ ရှုပ်လိုက်တာဟာ၊ လှူလိုက်ပြီး
တာပဲ၊ ကုသိုလ်ချင်း အတူတူ။ အဲဒီလိုပဲ ပြောကြ
ပါတယ်။

လှူတာနဲ့ မွေ့လျော်၊ လှူတာကို ကျေနပ်
တဲ့သူက ကုသိုလ်ကို မမြင် ဖြစ်တတ်ပါတယ်။
ကုသိုလ်ကိုမြင်တဲ့သူကတော့ လှူတာကြိုရင်လည်းပဲ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၃၅

အလှူ လှူပြီး ကုသိုလ်ကို ယူပါတယ်။ ငါးပါး သီလစောင့်ထိန်းဖို့ ကြံရင်လည်း ငါးပါးသီလ စောင့်ထိန်းရင်းနဲ့ ကုသိုလ်ကို ယူပါတယ်။ ဒါဖြင့် ဒါန တန်ဖိုးထားရမှာလား၊ ကုသိုလ် တန်ဖိုး ထားရမှာလား၊ သီလ တန်ဖိုးထားရမှာလား၊ ကုသိုလ် တန်ဖိုးထားရမှာလား၊ သမထ တန်ဖိုး ထားရမှာလား၊ ကုသိုလ် တန်ဖိုးထားရမှာလား၊ ဝိပဿနာ တန်ဖိုးထားရမှာလား၊ ကုသိုလ် တန်ဖိုး ထားရမှာလား။

တစ်ချို့ ရှိတယ်။ နင်တို့ လှူနေကြတာ သံသရာ ရှည်တယ်။ မလှူနဲ့တော့။ အလှူဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်ဘူးလို့ပြောပြီး၊ အလှူကိုတား တတ်ကြတယ်။ ဒီလိုတော့ မကောင်းပါဘူး။

အလှူလုပ်တဲ့ နေရာမှာလည်း တစ်ချို့က ဟိုဖိတ် ဒီဖိတ်နဲ့ ကြည့်ပါလား။ ပြောတာကိုက ဖိတ်တာတဲ့ ကုသိုလ်အပြည့် ဘယ်ရမလဲ၊ ပြော တာကိုက ဟိုဖိတ် ဒီဖိတ် အပြည့်ဝင်တာလား၊ ဟိုဖိတ် ဒီဖိတ်လား စဉ်းစားပါ။

အခု တရားပွဲက ဓမ္မဒါန အလှူပွဲကြီးကို ပေးချင်လို့၊ လာပြီး အလှူခံကြွပါလို့ ပြောတာ၊ ဖိတ်နေကျ ဖိတ်တာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး၊ သေသေ ချာချာ စဉ်းစားကြည့်ပါနော်။ ပေါ့ပေါ့မလုပ်နဲ့။

၃၆ ဇ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနု

သာသနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့၊ တရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ တချို့ဝိပဿနာသမားတွေ ရှိတယ်။ တို့ကတော့ သံသရာကို တိုတိုပဲ။ ရှည် ရှည် မလုပ်နိုင်ဘူး။ မလှူနိုင်ဘူးတဲ့။ လှူရင် သံသရာရှည်တယ်တဲ့၊ အလကားပြောတာ။ သူတို့ က နှမြောကပ်စီးနည်းလို့။

တကယ်တမ်း ဝိပဿနာသမား အစစ် ဆိုရင် သူက ဝိပဿနာကိုလည်း အားပါးတရ အားထုတ်ရတယ်၊ သမထကိုလည်း ပစ်မထားပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာအစရှိတဲ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ ကိုလည်း အပါးဝကျွမ်းကျင်အောင် အားထုတ်တယ်။ ဝိပဿနာကို ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သမထကို မပစ်ပယ်ပါဘူး၊ ဘုရားဟောတဲ့ သမထကို ပြော တာနော်၊ ဟို ပုတီးကုပ်တဲ့ ဂိုဏ်းသမားတွေ ပြော တဲ့ သမထကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။

ဝိပဿနာကို တကယ် အပါးဝကျွမ်းကျင် တော်မူကြတဲ့ သူတော်ကောင်း သူမြတ်ကြီးတွေ က ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားပြီးတော့ ဝိပဿနာ ကိုလည်း အားထုတ်တယ်။ သမထကိုလည်း မပစ် ပယ်။ သီလကိုလည်း မမေ့။ ဒါနကိုလည်း မရှောင်။

တို့ကတော့ ဝိပဿနာသမားပဲ၊ သာသနာ မှာ အဓိကက ဝိပဿနာပဲ။ တို့ကတော့ သံသရာ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၃၇

ကို တိုချင်တယ်၊ “မလှူဘူး” တဲ့။ သီလ ဘာစောင့်
စရာ လိုတုန်းတဲ့၊ ဝိပဿနာ စိတ်ရှိနေရင် သီလ
ဘယ်လိုမလဲတဲ့။ လျှောက်ပြောတာ၊ ကိုယ်ဟာ
ကိုယ် နှမြောလို့ ပြောတာ၊ ဗိုက်အဆာမခံနိုင်လို့
ပြောတာပါ။

မိမိတို့ ဉာဏ်ကလေး၊ မြင်လိုက်ကြစမ်း
ပါ။ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ၊ ဝိပဿနာ၊ ဝေယျဝစ္စ၊
အပစာယန၊ သဒ္ဓမ္မဿဝန၊ ဓမ္မဒေသနာ စသည်
စသည် အားဖြင့် ကုသလကမ္မပထတရား ၁၀ပါး
ဆိုတာ ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်းတွေပါ။

ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဒီ
၁၀ မျိုးကို ကြုံရာလုပ်ပါတယ်။ ဒီ ၁၀မျိုး တစ်
မျိုးမျိုး ရှောင်နေတယ်ဆိုရင် အဲဒီလူဟာ ကုသိုလ်
ကို သိပ်မမက်သေးပါဘူး။ သိပ်ပြီး တန်ဖိုးမထား
သေးဘူး။

တကယ်ပဲ ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒီ ၁၀ မျိုး မှာ ၁ မျိုးမျိုးနဲ့ အချိန်၊
အားကို မအားတော့ဘူး၊ သောက်တော်ရေ လဲ
လိုက်၊ ပန်းကပ်လိုက်၊ ပရိတ်ရွတ်လိုက်၊ မေတ္တာ
တွေ ပွားလိုက်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတွေ ပွားလိုက်၊
ဝိပဿနာတွေ နှလုံးသွင်းလိုက်၊ ဟိုဝေယျဝစ္စ
တွေ လုပ်လိုက်၊ တရားတွေ နာလိုက်၊ ကိုင်း

၃၈ ၀-ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားခဲ့သည်ရှိသော် ကုသလ
ကမ္မပထတရား ၁၀ ပါး မလုပ်စရာရှိဦးမလား?
မကြိုက်တာ ရှိဦးမလား? ရှောင်စရာရှိဦးမလား?

လှူမနေပါနဲ့၊ အလကားပဲ၊ သံသရာရည်
တယ်ဆိုတာ အဲဒါ ကပ်စီးနဲ့လို့ ပြောတာပါ။

ဘာတန်ဖိုးထားရမလဲ၊ ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုး
ထားရမယ်ဆိုတော့ တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်တွေ
မနက် ဈေးဝယ်သွားရင် ပိုက်ဆံအိတ် မပါဘူး
လား၊ ပိုက်ဆံက ဘယ်လို တန်ဖိုးရှိသလဲ။ ပိုက်ဆံ
တန်ဖိုးကဘာလဲ။

အမယ် သူတို့က ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်
ပိုက်ဆံ တန်ဖိုးရှိတယ်ပြောလို့ ကြားဖြတ်ပြီး မေးရ
ဦးမယ်။ တချို့က လာ၊လာမေးတယ် “အရှင်
ဘုရား ဘာဖြစ်လို့ အင်ဂျင်နီယာဘဝကနေ
သာသနာဘောင်ကို ရောက်ရတာလဲ” တဲ့။ “ပြော
ပြပါဦး” တဲ့။

ရောက်လာရတဲ့ အကြောင်းတွေက အများ
ကြီးပါ။ ဒါပေမယ့် အထောက်အပံ့လေး တစ်ခု
ပြောပြပါမယ်။ လာ၊လာပြီး တိုးတိုးတိတ်တိတ်
မရရအောင် မသိ၊သိအောင် ကပ်ပြီးမေးတဲ့သူတွေ
ကိုတော့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။

ဦးပဉ္စင်း ကျောင်းပြီးတော့ အင်ဂျင်နီယာ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၃၉

စလုပ်တယ်။ ကျောင်းက အောင်စာရင်းတောင်
မထွက်သေးဘူး။ အင်ဂျင်နီယာက စလုပ်နေတယ်။
စလုပ်တဲ့အလုပ်က လခဘယ် လောက်ရလဲ ဆို
တော့ အဲဒီအချိန်က ၄၀၀/-။

အဲဒီတုန်းက ၄၀၀/-က ဝက်သား တစ်
ပိဿာမှ ၈/-၊ လဘက်ရည်တစ်ခွက် ၂၅ ပြား၊
တစ်မတ်။

ပထမဆုံးလစာရတဲ့ ရာတန်လေး ၄ရွက်၊
ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာရှိတာ ကိုယ်ပြောမှာနော်၊
ကိုယ်စိတ်ထဲခံစားရတာပြောတော့ စကားလုံးမှား
ရင်တော့ ခွင့်လွှတ်ပေါ့၊ မလွတ်လည်း မတတ်နိုင်
ဘူးပေါ့၊ စကား ဒီလောက်ခံနေမှ မလွတ်လည်း
မတတ်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီ စက္ကူလေး ၄ ရွက်လည်းရ
ရော မျက်ရည် တောက်တောက် ကျမိတယ်။

ငယ်ငယ်ကတည်းက အချိန်ပန်း လူပန်း
အကုန်လုံး အပင်ပန်းခံပြီးတော့ ငါသင်ခဲ့ရတဲ့
ပညာကို ဒီစက္ကူလေး ၄ရွက်နဲ့ ငါ့ကို တန်ဖိုးဖြတ်
ပါပေါ့လား၊ ဘယ်သူကဖြတ်မှန်းတော့ မသိဘူး၊
ဒါမှန်တဲ့စကားပဲ။

အဲဒါနဲ့ သာသာနဲ့ဘောင် ရောက်တာပါပဲ၊
ရဟန်းဝတ်တာပါပဲ။

ငွေဆိုတာ တန်ဖိုးရှိပါတယ်။ ဘာတန်ဖိုး

၄၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

လဲ၊ လိုချင်တာ ဝယ်လို့ရတယ်၊ ဆန်လိုချင် ဆန်
ရတယ်၊ ဆီလိုချင် ဆီရတယ်၊ ရွှေလိုချင် ရွှေရ
တယ်၊ လိုချင်တာတွေ အကုန်လုံးဝယ်လို့ရတယ်။

လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းကိုဝယ်လို့ရလို့ ဒီငွေက
တန်ဖိုးရှိတယ်တဲ့။ ကုသိုလ်ကလည်း တန်ဖိုးရှိပါ
တယ်၊ သူလုပ်ပေးရမည့် တန်ဖိုးရှိပါတယ်။ သူ
လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ တန်ဖိုးရှိပါတယ်။

ကုသလံ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါက လက္ခဏံ-
ကုသိုလ်ဆိုတာ အပြစ်ကင်းပါ၏။ ကောင်းတဲ့
အကျိုးကို ပေးပါ၏။

ဒါဖြင့် ကုသိုလ်ကတန်ဖိုးရှိတာ ဘာလုပ်
ပေးသလဲ ?

ကုသလံ - အကုသလ ဝိဒ္ဓံသန ရသံ။

အကုသိုလ်များ၊ ငုံ့ရှောင်သွား၊ သေသွား
ကုသိုလ် သဘောတည်း။

ကုသလံ ကုသိုလ်ဆိုတာ -

အကုသလ ဝိဒ္ဓံသနရသံ- အကုသိုလ်ကို
သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီး၊ မောင်းထုတ်၊ ဖိနှိပ်ထားနိုင်
တဲ့ ကိစ္စအလုပ်ကို လုပ်ပါပေ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ပုဂ္ဂိုလ် အလုပ်လုပ်တယ်၊ ဓမ္မ
ကလည်းဓမ္မအလုပ် လုပ်တယ်၊ အဲဒီသဘောတွေကို
မြင်သွားစေချင်ပါတယ်၊ အဲဒါ မမြင်ရင် တရား

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၄၁

တရားအလုပ် အားထုတ်ရတာ တယ်ပြီး အကျိုး နည်းတယ်၊ အဲဒါ မမြင်လို့ရှိရင် သာသနာနဲ့ ကြုံရတာ တယ်ပြီး အကျိုးနည်းတယ်။

ကုသိုလ်ဓမ္မက ဘာအလုပ်လုပ် သလဲဆို

ရင် -

(၁) အကုသိုလ်ကို ငဲ့ရှောင်သွားအောင် ဖိထား တယ်။

(၂) အကုသိုလ်ကို ရှောင်ထွက်သွားအောင်လည်း မောင်းထုတ်တယ်။

(၃) အကုသိုလ်ကို သေသွားအောင်လည်း သတ် ပစ်တယ်။

အကုသိုလ်ခေါင်းမထောင်နိုင်အောင် ဖိထား တာမျိုးလည်းရှိပါတယ်။ ဖိတဲ့ကုသိုလ်ပေါ့၊ အကုသိုလ် တွေကို ဝေးဝေးပြေးအောင် မောင်းထုတ်တဲ့ ကုသိုလ်လည်း ရှိတယ်၊ မောင်းတဲ့ကုသိုလ်ပေါ့၊ အကုသိုလ်တွေကို သေသွားအောင် သတ်နိုင်တဲ့ ကုသိုလ်လည်း ရှိတယ်။ သတ်တဲ့ကုသိုလ်ပေါ့။

အမှန်က အားအကောင်းဆုံးက ဘာလုပ် တဲ့ ကုသိုလ်လဲဆိုရင် သတ်တဲ့ ကုသိုလ်ပါပဲ၊ တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်တွေလည်း အကုသိုလ် ကိလေသာတွေကို မသတ်ချင်ဘူးလား၊ သတ်ချင် လား၊ သတ်ချင်ပါတယ်ဘုရားလို့ ပြောမှာပါပဲ။

၄၂ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ဦးပဉ္စင်းတို့ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် တောင်စွန်း
ဓမ္မဒူတ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပြောသလို ပြော
လိုက်ချင်တယ်။

အမယ်လေး၊ သူတို့မီးဖိုထဲ သွားကြည့်ပါ။
ဟင်းချက်နေလိုက်တာ၊ ခရမ်းသီးနှပ်ဟင်း ချက်
စားချင်တယ်ဆိုပြီး အဲဒါ ခရမ်းသီးကို ဓားနဲ့လှီး
တယ်တဲ့၊ ဓားနဲ့လှီးတော့ ဓားကတုံးတုံး၊ ခရမ်း
သီးက ပိန်ပိန်၊ ကျိတ်လှီးနေရတယ်။ ပြတ်သ
လား၊ မပြတ်ပါဘူး။

အကုသိုလ်တွေကို သတ်နေကြတယ်။
သတ်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သတ်လိုက်ကြစမ်းပါ။
ဓားကလည်း တုံးတုံး၊ အဲဒီတော့ ခုတ်ဖြတ်လား၊
ကျိတ်လှီးလား၊ ကျိတ်လှီးနေကြပါတယ်၊
ပြတ်လည်း မပြတ်ပါဘူး။

ခရမ်းသီးပိန်တောင် ပြတ်အောင် မလှီးနိုင်
ဘူးဆိုရင် ကိလေသာတွေ၊ အကုသိုလ်တွေကို
အသေသတ်ဖို့ဆိုတာကတော့ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့၊
ကိလေသာ အကုသိုလ်တွေ သေသွားဖို့ဆိုရင်
ဉာဏ်ဓားထက်ဖို့ အရေးကြီးပါ တယ်။

ကုသလံ-ကုသိုလ်ဆိုတာ၊

အကုသလ ဝိဒ္ဓံသနရသံ- အကုသိုလ်ကို သတ်
ဖြတ် ဖျက်ဆီးတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ပါတယ်။ မောင်း

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၄၃

တဲ့အလုပ်ကို လုပ်ပါတယ်။ ဖိတဲ့အလုပ်ကို လုပ်
ပါတယ်။

ကြည့်လိုက်ရင် ဒါနပြုလိုက်တဲ့ ကုသိုလ်၊
ဒါနကြောင့် ရလာတဲ့ကုသိုလ်။ အဲဒီကုသိုလ်ဟာ
ကိလေသာတွေ၊ အကုသိုလ်တွေကို ဘာလုပ်
သလဲဆိုတော့ ဖိထားပါတယ်။

ကိလေသာအကုသိုလ်ကို ဖိထားပုံလေးက၊
တစ်နေ့ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က လာပြီးပြော
ပါ တယ်။

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ လှူတယ်
လှူတယ်ဆိုတာ လှူသာလှူရတယ်၊ အကုသိုလ်
ဖြစ်တဲ့ ဟာတွေရှိတယ်” တဲ့၊ လှူသာလှူရတယ်
ကုသိုလ်မဖြစ်ဘူးတဲ့။

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော်က သံဃာ
တော်တွေကို ဆွမ်းလောင်းတယ်။ တပည့်တော်
အိမ်မှာ နေစဉ်နေ့တိုင်း အပါး ၂၀ လောက် ထိုင်
ကိုယ်တော်တွေ ရှိတယ်။ ဆွမ်းခံတန်းတွေလည်း
တပည့်တော် ဆွမ်းလောင်းပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်
ဘုရားသိသားပဲ၊ ဒီခေတ် ဒီအခါကြီးနဲ့ တပည့်
တော်က ချက်နိုင်တာ ချဉ်ရည်ဟင်းပေါ့။

အဲဒီနေ့က တပည့်တော်ဖြစ်ပုံကို ပြောပြ
ချင်လို့ပါ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ဒကာကြီးကလည်း

၄၄ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ပုစ္စန်ထုပ်စားချင်တယ်ဆိုလို့ အဲဒီနေ့ကမှ တပည့်
တော် ပုစ္စန်ထုပ်ဟင်းချက်ပါတယ်။ ပုစ္စန်က ၄
ကောင်၊ မိသားစုကလည်း ၄ ယောက်ရှိတာ၊ သား
ရယ်၊ သမီးရယ်၊ တပည့်တော်ရယ်၊ အရှင်ဘုရား
ဒကာကြီးရယ်။ အတော်ပဲပေါ့။

အဲဒါ တပည့်တော်က ဆွမ်းလောင်း ဆွမ်း
လောင်းနဲ့ လောင်းနေကြ လောင်းတာပေါ့ ဘုရား၊
အဲဒီနေ့ကမှ ကြံကြံဖန်ဖန်ဘုရား၊ ညကတည်းက
ချက်ထားတဲ့ပုစ္စန်ထုပ်၊ မနက်ကျမှ စားမယ်ဆိုပြီး
ချက်ထားတာတာပါဘုရား။

ဆွမ်းလောင်းတယ်ဆိုတာ အဲဒီနေ့က
တန်းဆွမ်း သံဃာတော်တွေက ကြွသွားပါပြီ၊
လောင်းလည်း ပြီးသွားပါပြီ။ ထိုင်ဆွမ်း သံဃာ
တော်တွေပဲ ရှိတော့တယ်၊ အဲဒါ ထိုင်ဆွမ်း သံဃာ
တော်တွေလာလိုက်၊ တပည့်တော်က ဆွမ်းဟင်း
ခွက်လေး သွားယူလိုက်၊ မီးဖိုထဲရောက်လိုက်၊
ချဉ်ရည်ဟင်းနဲ့ ပုစ္စန်ထုပ်ဟင်း ဟင်းအိုးလေး ၂
လုံးက ယှဉ်ထားတာကိုး၊ ဟင်းအိုးကို ဖွင့်တော့
မယ်။

အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်လေ စိတ်ထဲမှာ
တော်တော် မကောင်းဖြစ်မိတယ်၊ စိတ်ထဲကတော့
လှူတော့ လှူချင်တာပေါ့ဘုရား။ ပုစ္စန်ထုပ်လေး

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၄၅

လှူမယ်လို့ စိတ်ကူးလိုက်ရော၊ အဲဒီအချိန်မှာ
အရှင်ဘုရား ဒကာကြီးမျက်နှာက ပေါ်လာတယ်၊
မြင်တယ် ပေါ့၊ အဲဒါနဲ့ ဘာပြော ကောင်းမလဲ၊
ချဉ်ရည်ဟင်းပဲ ခတ်ပြီးလှူလိုက်ပြန်ရော။

စိတ်က ပုစ္ဆန်ထုပ်ဟင်းကို လှူချင်ပေမယ့်
အရှင်ဘုရားရဲ့ ဒကာကြီးမျက်နှာကို မြင်မိတော့
ချဉ်ရေဟင်းအိုးပဲ ဖွင့်ဖွင့်ပြီး လောင်းမိတာပေါ့။

ကိုယ်ဟာကိုယ်တော့ ရှက်မိပါရဲ့၊ အဲ-ဒါပေ
မယ့် မတတ်နိုင်ဘူးလေဆိုပြီး တစ်ပါးလည်း ဒါပဲ
ပေါ့၊ နောက်တစ်ပါးလည်း ဒါပဲပေါ့။ တစ်ခါလာ
လည်း နောက်တစ်ခါလာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။
နောက်တစ်ခါလာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ၊ ၁ ပါး ၂
ပါး နောက်ဆုံး ဘုရားတပည့်တော်ရဲ့ ထိုင်
ကိုယ်တော်တွေ ကြွလို့ ကုန်သွားပါပြီ။

အဲဒီနေ့က တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တပည့်
တော်ကလည်း ထိုင်ကိုယ်တော်တွေ ကုန်ပြီဆိုတာ၊
ချဉ်ရေဟင်းနဲ့ ပုစ္ဆန်ထုပ်ဟင်း အပြိုင်ကျပြီး
ချဉ်ရည်ဟင်းပဲ လှူနေမိတဲ့ အပူလုံးကြီးက ကျ
သွားပြီလေ။ အဲဒီတော့ အေးသွားပြီးပေါ့။

တပည့်တော်က ဆွမ်းလောင်းလို့ ပြီးပြီလည်း
ဆိုရော၊ အေးအေးဆေးဆေး ကုလားထိုင်ပေါ်
အသာလေး လဲချလိုက်တော့ ဟယ် ဘုန်းကြီးအို

၄၆ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနွ

ကြီးတစ်ပါး ရောက်နေပါလား၊ အသက်ကကြီးကြီး
တုန်ချိတုန်ချိ၊ သင်္ကန်းကလည်း ကပိုကရိနဲ့
ရန်ထားတာက သင်္ကန်းဟောင်း နွမ်းနွမ်းကြီးနဲ့။
အဲဒါ သပိတ်ပိုက်ပြီး ရောက်လာတော့ သပိတ်ပေါ်
မှာကလည်း ဆွမ်းဟင်းခွက်နဲ့။ အဲဒါနဲ့ တပည့်
တော်က သွားယူရတာပေါ့ ဘုရား။

ဘာဖြစ်လဲမသိဘူး၊ စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးဖြစ်
သွားတယ်၊ ဒီဘုန်းကြီး မလာစဖူးလာတယ် ဆို
ကတည်းက အကြောင်းတစ်ခုရ ရှိနေမှာပဲလို့ စိတ်
ထဲမှာ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆွမ်းဟင်းခွက်
ကလေးယူပြီး ဆွမ်းဟင်းခွက် ကလေးကို အိုးအဖုံး
ပေါ်တင်တော့မှ။

အိုးတစ်လုံးပေါ်တင်ပြီး ကျန်တဲ့အိုးအဖုံး
ဖွင့်ပြီး ထည့်လို့ရမှာကိုး၊ ဆွမ်းဟင်းခွက်ကို အဖုံး
ပေါ်တင်လိုက်မယ် ဆိုကတည်းက ဘယ်ပေါ်တင်
ချင်တာလဲ၊ တပည့်တော် ချည်ပေါင်ဟင်းကို
ခပ်ချင်တယ်ဆိုတော့ ပုစွန်အိုးပေါ် တင်မယ်လည်း
လုပ်ရော၊ အဲဒီပေါ်ရောက်မှ လက်က ချည်ပေါင်အိုး
ပေါ် သွားတင်လိုက်တယ်။

‘ငါ စားမယ့်ပုစွန်ထုပ်ဟင်းကို လောင်း
လိုက် ရရင်ကောင်းမှာပဲလို့ ဖြစ်သွားတယ်ဘုရား။
အဲဒါ ဒါနလား?၊ ကုသိုလ်စိတ်လား ကုသိုလ်စိတ်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၉ ၄၇

နော်၊ ဒါနကြောင့် ပြောလို့ရတယ်၊ ဒါနကြောင့် ကုသိုလ်စိတ်ကလေး ဖြစ်လာတယ်။

ကောင်းတယ်၊ မကောင်းဘူးဆိုတာကို သိတတ်တဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ပြီးတော့ ဒီ ဆွမ်းဟင်းခွက်ကလေးကို ချဉ်ရည်အိုးပေါ် တင်လိုက်တယ်။

အဲဒီကျတော့ စဉ်းစားတယ်၊ ငါစားဖို့ဟင်းကို လှူမယ်ဆိုရင် ယောက်ျားလုပ်တဲ့သူက “သူတော့ စားရပြီး ငါမစားတာ တွေ့ရင်” မေးတော့မှာပေါ့၊ အဲဒီလိုမေးလို့ဖြေရင် အကုန်ရှုပ်သွားနိုင်တယ်၊ အဲဒါနဲ့ တပည့်တော်လည်း ဆွမ်းဟင်း ခွက်လေးကို ပုစွန်ထုပ် ဟင်းအိုးအဖုံးပေါ် ဖြန့်တင် လိုက်တယ်။ ပုစွန်ထုပ်ကို ခပ်မရဘူးပေါ့။

ဆွမ်းခွက်ဖုံးလေးဖွင့်၊ ချဉ်ရည်အိုးဖုံးဖွင့်ပြီး၊ ချဉ်ရည်ဟင်း ခပ်မယ်လဲလုပ်ရော၊ “ဟဲ့ မြကြည်၊ နင် သာသာနာတော်ကို ကြည်ညိုပြီး၊ သံဃာတော်ကို ကြည်ညိုပြီး၊ ဒီလောက်တရားတွေကို နာပြီးတော့၊ နင် ဒီပုစွန်လေး တစ်ကောင်ကို တောင်မှ နင်က” “အော် ဟုတ်သားပဲ” ဆိုပြီး တပည့်တော်က အသာကလေး ချဉ်ရည်ဟင်း အိုးအဖုံးလေး ပြန်ပိတ်၊ ဟိုဖက်လှည့် ဒီဖက်လှည့် ကြည့်၊ ငါ ဘေးက ဘယ်သူများကြည့်မလဲလို့

၄၈ ဇ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

လှည့်ကြည့်ရသေးတယ်” ဒကာမကြီးက သူ့ဖြစ်ပုံကို ပြောပြနေတာပါ။

နောက်ဆုံးကျတော့ “မထူးတော့ဘူး၊ သာသာနာတော်ကို ကြည်ညိုပြီးတော့၊ သာသာနာဒါယိကာမ အမည်ခံထားတဲ့ငါက ဟဲ့ ဒီပုစ္စန်ထုတ်တစ်ကောင်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့၊ ငါ့ရဲ့ သာသာနာကြည်ညိုတဲ့စိတ်ကို အပျက်ခံတော့မလား။ လင်ယောက်ျားကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ငါ့ရဲ့ သာသာနာတော်ကို ကြည်ညိုတဲ့ စိတ်ကို အပျက်ခံတော့မလား။” “ဟေ့ အပျက်မခံ ဘူးဟေ့” ဆိုပြီး တစ်ခါထဲ ဆွမ်းဟင်းခွက်ကို ချဉ်ရည်ဟင်းအိုးပေါ် ‘ဗုန်း’ဆိုတင်လိုက်တယ်။ ဆောင့်ပြီး အားရပါးရ တင်တာပေါ့၊ ဝမ်းသာနေ ပြီကိုး။

ပုစ္စန်ဟင်းအိုးအဖုံးဖွင့်၊ အဖုံးကို ဟိုဖက် ချည်ရည်ဟင်းအိုးအပေါ်တင် လိုက်သေးတယ်။

အားရပါးရနဲ့ ခတ်မယ်လုပ်တော့၊ စိတ်များ တော်တော်ဆိုးတယ်၊ ပုစ္စန်လေးကောင် ထဲမှာကိုပဲ လိုက်ရွေးနေတယ်ဘုရား။

ဒါနကုသိုလ် ပြုတဲ့နေရာမှာ ကိလေသာတွေကို၊ အကုသိုလ်တွေကို ဖိထားနိုင်အောင်ဆိုတာ ဒီကုသိုလ်က ကိလေသာတွေကို ဖိပါတယ်၊ အကုသိုလ်တွေကို ဖိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဖိနိုင်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၄၉

တဲ့ဒါနအားက၊ ကုသိုလ်တန်ဖိုးက နည်းတော့
အကုသိုလ် ကိလေသာတွေက ငြိမ်မခံ၊ ကုန်းထ
လာတယ်။

ဟိုဖက် အဖုံးဖွင့်လိုက်၊ ဒီဖက်အဖုံးဖွင့်
လိုက်၊ ဘေးဘီကို လှည့်ကြည့်လိုက်၊ အဲဒီအချိန်
အထိ ကိလေသာ အကုသိုလ်က ကုန်းထနေတာ
နော်။

နောက်ဆုံး ဘာပြောပြော ဇွတ်ကိုပဲ မျက်စိ
မှိတ်ပြီးတော့ အကြီးဆုံးကြီးခတ်၊ ဆွမ်းဟင်းခွက်
ထဲထည့်၊ မျက်စိမှိတ်ခတ်ရတာ၊ ခတ်ပြီးတော့
အသာလေး သွားလောင်းလိုက်တာပေါ့။

ခါတိုင်းက ဆွမ်းခံတော်တွေက ဆွမ်းခံနေ
ကျဆိုတော့ အရှင်ဘုရားတို့ သပိတ်ဖုံးဖွင့်ပါ
ဘုရား၊ ခွက်ကိုထည့်၊ ကဲ အရှင်ဘုရား ကြွပါ
ဘုရား၊ တပည့်တော် မီးဖိုထဲမအားသေးလို့ ခွင့်ပြု
ပါဦးဘုရား။ ကန်တော့တာတောင် မကန်တော့
လိုက်ရဘူး။ မတ်တပ်ရက်လျက်ပဲ လက်အုပ်ချီ
လိုက်တယ်။

ဒီပုစ္ဆန်ထုပ်ကြီး လောင်းတဲ့နေ့ကျတော့
လောင်းလိုက်ရတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးကို သေသေ
ချာချာကိုထိုင်ပြီး အားရပါးရကန်တော့ လိုက်တာ
ပေါ့၊ ဝမ်းသာတာကိုး။

၅၀ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ဒီတစ်ခါ ကန်တော့လိုက်ပြီးတော့ ဝမ်း
 သာလွန်းပြီး မီးဖိုထဲပြန်လှည့်အလာ၊ ဟို ဘုန်း
 ကြီးကလည်း ဆွမ်းဟင်းခွက်ကို ဖွင့်သလား၊ ကြည့်
 သလား မသိပါဘူး၊ “ဟာ ပုစွန်ထုပ်ကြီး” လို့
 ဘုန်းကြီးအိုကြီးရဲ့ ပါးစပ်က အံ့ဩတဲ့အသံထွက်
 လာတယ်လေ။ ဝမ်းသာအားရ ဘုန်းကြီးအိုကြီးရဲ့
 နှုတ်က အသံထွက်လာတာကို ကြားလိုက်ရတော့
 တအားပျော်သွားပါတယ်။ တအား စိတ်ချမ်းသာ
 သွားပါတယ်၊ အပြစ်ကင်းပြီး ပျော်တဲ့ စိတ်
 ချမ်းသာမှုမျိုးကို ရသွားတယ်။

ဒါနကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်က အဲဒီကျမှ
 တန်ဖိုးရှိတာ၊ ဒါနကုသိုလ် က ဒါနကုသိုလ်ကို
 နှောင့်ယှက်တတ်တဲ့ အကုသိုလ် ကိလေသာတွေ
 ကို နှိပ်ထားနိုင်လိုက်တာကိုး။

သီလ ကုသိုလ်ကလဲ သီလကုသိုလ်ကို
 နှောင့်ယှက်တတ်တဲ့ အကုသိုလ်ကိလေသာတွေကို
 ဖိထားပါတယ်။

ဥပုသ်နေ့ သီလစောင့် သွားတော့မယ်။
 ကျောင်း ကန် ဇရပ်ကို သွားတော့၊ ဟိုရောက်သွား၊
 ရောက်သွားပြီ၊ ဥပုသ်သီလတွေ စောင့်တယ်။

အဲဒီနေ့က ထမင်းဘယ်အချိန် စားသလဲ
 ဆိုတော့ ဆယ်နှစ်နာရီထိုးဖို့ရန် မိနစ်နှစ်ဆယ်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၅၁

အလိုမှာ စားတယ်၊ ဆာမှာစိုးလို့တဲ့။ ၁၂နာရီ
လည်း ထိုးအပြီး၊ စားလို့လည်းအပြီး ဉာဏ်နဲ့
သေချာ စဉ်းစားကြည့်နော်။

စားတဲ့အချိန်ကိုလည်း ဒီလို တွက်ကိန်းနဲ့ စား
ကြတယ်။ ထမင်းဟင်းချက်ပြန်တော့လဲ တွက်
ကိန်းနဲ့ချက်ကြတယ်။

ဥပုသ်နေ့နဲ့ ခါတိုင်းနေ့ ဘယ်အချိန်ဟင်း
ကောင်းသလဲ၊ ဥပုသ်နေ့ ဟင်းက ကောင်းတာ
ပေါ့။ သူတို့ဥပုသ်က ကောင်းကောင်း စားချင်လို့
စောင့်တဲ့ဥပုသ်ပေါ့။

ကလေးတစ်ယောက် တွေ့ဖူးတယ်၊ တ
ပည့်တော် ဥပုသ်အမြဲ စောင့်တယ်တဲ့၊ မင်း ဘာ
လို့ စောင့်တာလဲ၊ မေးတော့ အို ဟင်းကောင်းစား
ရလို့ တဲ့၊ ဘာလို့ ဟင်းကောင်း စားရတာလဲ။
အဲဒီဥပုသ်နေ့မှာ အဖွားက ဟင်းကောင်းချက်
တယ်တဲ့၊ ပေါ့ပေါ့ မတွက်နဲ့နော်။

သာသာနာတော်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူ
တော်စင်တွေရဲ့ ဥပုသ်ကို လူတိုင်းကြည့်တယ်၊
အခြား ဘာသာတွေကလည်း ကြည့်နေတယ်၊
ဘာလို့ ဥပုသ်စောင့်ကြတာလဲ မေးရင် ဟင်း
ကောင်းကောင်း စားချင်လို့ဆိုရင် သေရော။
အဓိပ္ပာယ်တွေ လွဲကုန်ရော။ သေချာကြည့်ပါ။

၅၂ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

အရှင်ဘုရား၊ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူး၊
တပည့်တော် ဖြစ်သလိုနဲ့ စားပါတယ်ဘုရား၊
တပည့်တော်တို့ စောင့်တဲ့ ဥပုသ်က တပည့်တော်
တို့က သီလမကျိုးအောင် စောင့်တယ်၊ မပျောက်
အောင် စောင့်တယ်၊ ဘယ်လိုစောင့်သလဲ ပြော
ခိုင်းပါဦး၊ စားပြီးတာနဲ့အိပ်တာပဲတဲ့။

ကဲ စားပြီး တာနဲ့အိပ်၊ အဲဒါသီလလား၊
ဥပုသ်လား၊ အိပ်ပျော်နေတဲ့စိတ်က သီလကုသိုလ်
စိတ် ဟုတ်မလား၊ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ဥပုသ်စောင့်
တယ်ဆိုတာ ပေါ့ပေါ့ မထင်နဲ့နော်။

မိမိစိတ်မှာ စင်ကြယ်လာအောင်၊ အင်္ဂါရှစ်
တန်၊ သီလခံ၍ ခြိုးခြံအောင့်အည်း၊ တစ်ပြောင့်
တည်းဖြင့်၊ စောင့်စည်းကြိုးကုပ်၊ အလုပ်လုပ်၊
ဥပုသ်စောင့်တယ်ခေါ်။

ဥပေါသထ - ဥပုသ် စောင့်တယ်၊ ဥပုသ်
သီတင်းဆောက်တည်တယ်ဆိုတာကို ပေါ့ပေါ့
တန်တန်မတွက်ပါနဲ့၊ မိမိစိတ်မှာ စင်ကြယ်လာ
အောင်၊ အကုသိုလ်ကိလေသာတွေ စင်ကြယ်လာ
အောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရပါတယ်၊ ဒီလိုစင်
ကြယ်လာမှလည်း သီလဆိုတာ စင်ကြယ်စေတဲ့
သဘော၊ စင်ကြယ်တဲ့ သဘောကို ခေါ်တာကိုး
လို့ သိလာပါလိမ့်မယ်။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၅၃

ဥပုသ်ဆိုတာ ခဏထား၊ သီလကိုတောင်
အဓိပ္ပာယ်မသိကြတာ များပါတယ်။ ဥပုသ်သီလ
က အရေးကြီးပါတယ်။ “မိမိ စိတ်မှာ၊ စင်ကြယ်
လာအောင်၊ အင်္ဂါရှစ်တန်၊ သီလခံ၍” တဲ့၊ ဥပုသ်
နေ့ အခါကြီး ရက်ကြီးတွေ မှာ ရှစ်ပါးသီလစောင့်
ချင်စောင့်။ ဒါမှမဟုတ် ရှစ်ပါးသီလစောင့်ပြီး
သမထကမ္မဋ္ဌာန်း ၃၈ ပါးထဲက တစ်မျိုးမျိုးကို
လက်ကိုင်ထားပြီး၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတစ်ပါးနဲ့ ရှစ်ပါး
သီလပေါင်းပြီး အင်္ဂါကိုးပါးရှိတဲ့ သီလကို စောင့်
ချင်စောင့်ပေါ့။ သီလကတော့ ရှစ်ပါးပါပဲ။

“မိမိစိတ်မှာ၊ စင်ကြယ်လာအောင်၊ အင်္ဂါ
ရှစ်တန်၊ သီလခံ၍၊ ခြိုး ခြံအောင့်အည်း” တဲ့၊ အခု
ခြိုးခြံအောင့်အည်းသလား စဉ်းစားပါ။ အဲဒီနေ့
ကျမှ ဟင်းတွေပိုချက်သလား၊ သေသေချာချာ
စဉ်းစားကြည့်ပါနော်၊ ကိုယ်စောင့်တဲ့ သီလနဲ့ တစ်
ခုစီ တစ်ခုစီ စိစစ်ကြည့်၊ တိုက်ကြည့်။

“ခြိုးခြံ အောင့်အည်း၊ တစ်ဖြောင့်တည်း
ဖြင့်” တဲ့၊ ဘယ်လို တစ်ဖြောင့်တည်းလဲ၊ စိတ်က
ဟိုဟာတွေ ဒီဟာ တွေ မတွေ့ပဲနဲ့၊ မကောက်ပဲနဲ့၊
စိတ်ကလေးက နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းပြီး ဖြောင့်နေရ
မယ်။ အနည်းဆုံး အခြေခံ ကုသိုလ်စိတ် ကလေး
နဲ့ ဖြောင့်နေရမယ်။

၅၄ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

“ခြိုးခြံစောင့်စည်း၊ တစ်ဖြောင့် တည်းဖြင့်၊
စောင့်စည်းကြိုးကုပ်၊ အလုပ်လုပ်တဲ့။ စောင့်စည်း
ရဦးမယ်-ကြိုးစား အားထုတ်ရဦးမယ်၊ အလုပ်
လုပ်ရမယ်၊ ဥပုသ်စောင့်တယ်ဆိုတာ စားပြီး အိပ်
တာ ဥပုသ်လား၊ အလုပ်လုပ်ရမှာလား၊ အလုပ်
လုပ်ရဦးမှာပါ။ သမထအလုပ်တွေ လုပ်လိုက်ကြ
စမ်းပါ၊ ဝိပဿနာအလုပ်တွေ လုပ်လိုက်ကြ စမ်း
ပါ၊ ဝေယျာဝစ္စတွေ လုပ်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ တရား
တော်တွေကို နာလိုက်ကြစမ်းပါ။

အဲဒါ ဥပုသ်စောင့် ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်စေနိုင်
တဲ့ အထောက်အကူအလုပ်တွေကို လုပ်လိုက်ကြ
စမ်းပါ။

ကုသလကမ္မပထ တရား။ ကုသိုလ် ဖြစ်
ကြောင်း တရား ၁၀ ပါးထဲက အလုပ်တွေကို
လည်း ဥပုသ်စောင့်ရင်းနဲ့ တစ်ခုမက ဖြစ်အောင်
လုပ်လိုက် စမ်းပါ။ လုပ်လို့လည်း ရပါတယ်။
လုပ်လည်း လုပ်ရမှာပါ။

အမယ်လေး ဥပုသ်စောင့်တာကို ထင်နေ
ကြတာက ဥပုသ်ကို ကျောင်းသွားပြီး၊ ပြီးရော၊
ဒီလိုလေးနှင့် ပြီးတယ် အောက်မေ့နေတာနော်၊
ဥပုသ်က အဲဒီလိုနဲ့ မပြီးဘူး၊ ဥပုသ်စောင့်ရင်းနဲ့
မေတ္တာတွေပွားလို့၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတွေပွားလို့၊

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၅၅

ဝိပဿနာတွေ အားထုတ်လို့၊ မလုပ်ရဘူးလား၊
လုပ်ရမှာလား၊ လုပ်ရမှာ၊ လုပ်ကို လုပ်ရမှာပါ။

အဲဒီ သီလကြောင့် မိမိတို့ကုသိုလ်ရအောင်
လုပ်ရမည်၊ သီလကို စင်ကြယ်သထက် စင်ကြယ်
အောင် လုပ်ရမည်။

အဲဒီ သီလကုသိုလ် လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ
အကုသိုလ် ကိလေသာတွေ ဘာဖြစ်နေလဲ ပိနေ
တယ်၊ ဖိထားတာကိုး။ ဒီလို ပိနေအောင် ငုတ်နေ
အောင် ဖိထားနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်မျိုးဟာ ဒါန
ကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်ပါ။

နောက်တစ်ခုက သမထကုသိုလ်။ သမထ
ကုသိုလ်ကတော့ အကုသိုလ် ကိလေသာတွေကို
မောင်းနှင်ထုတ်တာ။ တစ်နည်း ပြောပါဆိုရင်
အကုသိုလ် နီဝရဏတွေကို မောင်းထုတ်တာ၊
သမထက နီဝရဏတွေကို မောင်းထုတ်တယ်၊
မောင်းထုတ်တဲ့ အလုပ်ကိုလုပ်နိုင်ပါတယ်။

နံနက် မိုးသောက် အလင်းရောက်လို့
ရှိရင်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် ညအချိန် နေ့လယ်အချိန်
စသည်အားဖြင့် မိမိတို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
ရဲ့ရှေ့တော်မှောက်၊ ဆင်းတုတော်မြတ်ရဲ့ ရှေ့
တော်မှောက်ကို အရောက်သွားပြီး ရှိခိုးဦးချ ကြ
တယ်။

၅၆ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

“ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ” ကိုင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ပွားကြတယ် မဟုတ်လား၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ပွားနေတဲ့ အချိန်မှာ အကုသိုလ်တွေရှိလား၊ နီဝရဏတွေရှိသလား၊ မရှိဘူး။ အဝေးပြေးကုန်ပြီ၊ အသေသတ်တာတော့ မဟုတ်သေးဘူးနော်။

သမထကုသိုလ်က မိမိတို့စိတ်သန္တာန်မှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ အကုသိုလ်တွေကို မောင်းထုတ်ပါတယ်၊ အဝေးရောက်အောင် လုပ်ပါတယ်။ နီဝရဏတွေကို မောင်းထုတ်ပါတယ်၊ အဝေးရောက်အောင် လုပ်ပါတယ်။

“ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝစီကံ” သေသေချာချာ စိတ်ပါလက်ပါ အသံကိုက အေးချမ်းသွားတယ်။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ဓာတ်တွေပါသွားတယ်၊ ဒါဆို ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်သလဲ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာဖြစ်ဖို့ပဲ၊ ဖြစ်လို့ပဲပေါ့။

“ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ သဗ္ဗဒေါသ ခပ်သိမ်းသော “ဟဲ့ ဟိုကောင်မလေး ထမင်းအိုးတည်ထားတယ်၊ သွားကြည့်လိုက်ဦး။ ဆူနေတော့မယ်” တဲ့။ ကဲ ဒီလိုတွေရော မရှိဘူးလား၊ ရှိလား။

“ဩကာသ၊ဩကာသ” ဗုဒ္ဓါနုဿတိ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၅၇

ဘုရား အာရုံပြုပြီးတော့ ရှိခိုးတုန်းက ဗုဒ္ဓါနုဿတိ သမထဘာဝနာနဲ့ အကုသိုလ် နီဝရဏတွေကို မောင်းထုတ်နိုင်ပါတယ်။

သို့ပါသော်လည်း ထမင်းအိုး အာရုံပြုပြီး ဘာလုပ်လဲ အကုသိုလ် နီဝရဏတွေ ပြန်ဝင်လာ တယ်၊ မဝင်လာဘူးလား၊ ဝင်လာတယ်၊ ဘုရား ရှိခိုးရင်း မြေးလှမ်းအော်ရတာတွေ၊ ဘုရားရှိခိုးရင်း သားသမီး တပည့်တပန်းတွေ လှမ်းပြောရတာ တွေ၊ မရှိဘူးလား၊ ရှိလား။

အကုသိုလ် ကိလေသာတွေကို ဖိတဲ့အလုပ် ရယ်၊ အကုသိုလ်တွေ နီဝရဏတွေကို မောင်းတဲ့ အလုပ်ရယ်၊ အကုသိုလ် ကိလေသာတွေကို သတ် တဲ့အလုပ်ရယ်လို့ ကုသိုလ် ၃ မျိုးရှိပါတယ်။

ဘယ်ကုသိုလ်ကိုလုပ်မလဲ၊ ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ် နဲ့ အကုသိုလ်တွေကို ဖိထားရင် ကုသိုလ်အားနည်း လို့ကတော့ အကုသိုလ်တွေက ကုန်းကုန်း ထကြွကြွတယ်။

သမထကုသိုလ်တွေနဲ့ အကုသိုလ် နီဝရဏ တွေကို မောင်းထုတ်သော်လည်းပဲ ကုသိုလ် အား နည်းရင် ပြန်လာကြတယ်။

တကယ်တမ်း ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားရင်တော့၊ အဲဒီ ဖိတာလည်း ဖိသင့်တာဖိ၊ မောင်းတာလည်း

၅၈ ဖ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

မောင်းသင့်တာမောင်း၊ တကယ်တမ်း သေချာ
ပေါက် အကုသိုလ်ကိလေသာကို နိုင်ဖို့ကတော့
သတ်ကို ပစ်နိုင်ရပါမယ်။

ဝိပဿနာမဂ်ကုသိုလ်၊ အကြောင်းပြုပြီး
အရိယာမဂ် ကုသိုလ်ကသာ ကိလေသာကို သတ်
နိုင်တာပါ။ အကုသိုလ်က ကုသိုလ်ကို သတ်မှာ
လား၊ ကုသိုလ် က အကုသိုလ်ကို သတ်မှာလား၊
သေချာစဉ်းစား ပါနော်။

ကုသလံ - ကုသိုလ်ဆိုတာ၊

အကုသလ ဝိဒ္ဓိသနရသံ- အကုသိုလ်ကို ဖိတယ်၊
မောင်းတယ်၊ အသေသတ်တယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်ကို
လုပ်၏။

တပည့်တော်တို့ရဲ့ ကုသိုလ်ဆိုတာ ချမ်း
သာတဲ့ အကျိုးကိုပေးတယ်။ ဘယ်လို ချမ်းသာတဲ့
အကျိုးကို ပေးတာလဲ၊ ဘာကြောင့်ပေးနိုင်တာလဲ
ဆိုရင် ဆင်းရဲအောင်လုပ်တဲ့ တရားတွေကို ဖိ
တယ်၊ မောင်းတယ်၊ အသေသတ်တယ်၊ ဒီ
အတွက်ကြောင့် ချမ်းသာပါတယ်။

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ တစ်တွေ
ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထား၊ ကုသိုလ်ကို မြတ်နိုး၊
ကုသိုလ်ကို သဘောကျတယ်ဆိုတာ တပည့်တော်
တို့မှာ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ် ကိလေသာ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၅၉

နီဝရဏတွေ မရှိအောင် ၊ ဖိနိုင်၊ မောင်းနိုင်၊ သတ်နိုင်လို့ သဘောကျ မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားကြတာပါ။

လောကမှာ ငွေရှာတယ်၊ ပိုက်ဆံရှာတယ်၊ ဘာလို့ရှာသလဲ၊ ငွေက လိုတာဝယ်လို့ရလို့၊ လိုတဲ့ ပစ္စည်းရရင် ကိုယ်အသုံးတည့်လို့ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာဖြစ်သလို၊ စိတ်ပျော်ကိုယ်ပျော်ဖြစ်သလို၊ ကုသိုလ်ကို မိမိတို့က ဘာလို့ လိုချင်ရတာလဲ ဆိုရင် အဲဒီကုသိုလ်က အကုသိုလ်တွေကို ဖိနိုင် တယ်၊ မောင်းနိုင်တယ်၊ သတ်နိုင်တယ်၊ ဒီ ဖိရင်း မောင်းရင်း သတ်ရင်း ချမ်းသာတဲ့ အကျိုးတွေကို ပေးစွမ်းနိုင်လို့ တပည့်တော်တို့က ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားပါတယ်။

ကုသိုလ်ရဲ့တန်ဖိုး၊ ကုသိုလ်က ဘာတွေ လုပ်နေသလဲဆိုတာ သိသွားပါပြီ။ ကုသိုလ်ဆိုတာ အပြစ်ကင်းပြီး ချမ်းသာတဲ့အကျိုးကို ပေးတယ်။ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ် နီဝရဏ ကိလေသာတွေ၊ စိတ်ဆင်းရဲစရာ ကိုယ်ဆင်းရဲစရာ မကောင်းကျိုးပေးနိုင်တဲ့ သဘောတွေကို အကုန်လုံး ဖိနှိပ်၊ မောင်းထုတ်၊ သတ်ပစ် နိုင်၏။

ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့ တစ်တွေ ကုသိုလ်ကို မြတ်နိုးကြပါတယ်၊ တန်ဖိုးထားကြပါတယ်၊ ဒါနကို တန်ဖိုးထားမလား၊ ကုသိုလ်ကို

၆၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တန်ဖိုးထားမလား၊ သီလကို တန်ဖိုးထားမလား၊
ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားမလား။ သမာဓိကို တန်
ဖိုးထားမလား။ ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားမလား။
ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားရပါမယ်။ ကုသိုလ်ကို
တန်ဖိုးထားရင် ကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်းတွေကို လုပ်
ရပါမယ်။

ကုသိုလ်က အကုသိုလ် နီဝရဏကိလေ
သာတွေကို နိုင်တဲ့သတ္တိရှိလို့။ စိတ်ဆင်းရဲတာ
တွေကို အဖြစ် မခံတဲ့သတ္တိရှိလို့၊ အဲဒါကြောင့်မို့
တပည့်တော်တို့က ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားကြပါ
တယ်။ ကုသိုလ်တန်ဖိုးထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က လှူစရာ
နဲ့ကြုံရင် လှူလိုက်မယ်၊ သီလစောင့်ဖို့ အချိန်သင့်
တော်ရင် သီလစောင့်လိုက်မယ်၊ သမထဝိပဿနာ
အလုပ်အဆင်ပြေရင် သမထဝိပဿနာ အလုပ်
ကိုလုပ်မယ်။ ဘယ်ကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်းကိုမျှ
မလုပ်ဘူးဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ကုသိုလ်အားလုံး
လုပ်တာပါပဲ။

တရားသိဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ တချို့က
ကိုယ်ဟာကိုယ် တရားသိနေကြတယ်လို့ ထင်နေ
တတ်ကြတယ်။ သူ့ဟာသူ လှူချင် လှူနေမယ်၊
ဒါပေမယ့် သီလမှာတော့အားနည်းတဲ့သူတွေ ရှိနေ
ကြတယ်၊ သူ့ဟာသူ သီလအားသန်တယ်၊ ဒါန

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀၆၁

အားသန်တယ်။ ဒါပေမယ့်သမထ အားနည်းတဲ့ သူတွေ ရှိနေကြတယ်။ ဒါန သီလ သမထ အားသန်တယ်၊ ဝိပဿနာ အားနည်းတဲ့ သူတွေရှိနေကြတယ်။ ဝိပဿနာ အားသန်တယ်၊ ဒါန သီလ သမထ အားသန်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ဝေယျာဝစ္စ အားနည်းတဲ့ သူတွေရှိနေကြတယ်၊ သောတာပန် ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်ဟာ အားနည်းဦးမလဲ၊ ဘယ်ဟာမှ အားမနည်းတော့ဘူးနော်၊ ဒါဟာ တရား ရှိ၊မရှိ၊ သိနိုင်တဲ့ ပေတံပဲ။ ကိုယ်က တရား တွေ အားထုတ်ပြီး တရားဘယ်လောက် သိပြီးပြီ လဲ။ ရှိပြီး ပြီလဲ ဆိုတာ ကိုယ်ကိုကိုယ် ပြန်တိုင်းတာကြည့်ပါ။

အလှူခံတွေလို့ လှူမယ်ဆိုပြီး ပိုက်ဆံ အိတ်ထဲ ငဲ့ကြည့်နေရင်တော့ ပိုက်ဆံအရွက်သေးကို ရွေးနေသေးတယ် ဆိုရင်တော့၊ ဒီလောက်ဆို သိပါပြီ။

လို တိုရှင်း ကျဉ်းကျဉ်း တရားကိုပဲ ဆက်ကြပါဦးစို့၊

ကုသလံ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါက လက္ခဏံ- ကုသိုလ်ဆိုတာ အပြစ်ကင်းပြီး ကောင်းကျိုး ချမ်းသာပေး ၏။

ကုသလံ - အကုသလဝိဒ္ဓံသနရသံ-ကုသိုလ်ဆို

၆၂ ❀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တာ အကုသိုလ်တွေကို နှိမ်နှင်းနိုင်တယ်။ ကုသိုလ်
မှန်သမျှ အကုသိုလ်တွေကို နိုင်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်
၏။

ကုသလံ ဝေါဒါနပစ္စုပ္ပန်န။ ကုသိုလ်ဆို
တာ အရှင်ဘုရား “ တပည့်တော်တို့တတွေ
ကုသိုလ်ပြုပါတယ် ဘုရား၊ ကုသိုလ် ပြုရင်
တပည့်တော်တို့ သန္တာန်မှာ ကုသိုလ်ဖြစ်၊ မဖြစ်၊
ကိုယ် ကိုယ်တိုင် သိနိုင်-မသိနိုင်” လို့ မေးရပါ
မယ်။

ကုသိုလ် ပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်ရ-
မရ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်- မဖြစ်၊ ကိုယ်တိုင် သိနိုင်-
မသိနိုင်။ သိနိုင် ပါတယ်။

ကဲ ဘယ်လို သိသလဲ။ ကိုယ် လုပ်ချင်တာ
လေး လုပ်လိုက်ရ၊ ကိုယ်လိုချင်တာလေး ရ
လိုက်ကြ၊ ကိုယ်လှူချင်တာလေး လှူလိုက်ရ၊
အဲဒါကို ကုသိုလ်ဖြစ်နေတယ်လို့ပဲ သိတာလား၊
မဟုတ်ဘူးနော်။

ဝေါဒါနပစ္စုပ္ပန်န - အဲဒါက ကုသိုလ်ဟာ ကိုယ့်
သန္တာန်မှာ ဖြစ်တယ် မဖြစ်ဘူးဆိုတာ သိနိုင်တဲ့
အကြောင်းပဲ။

ကုသိုလ်ဖြစ်လာ၊ မိမိမှာ၊ စိတ်ဟာ စင်
ကြယ်ချမ်းသာသည်။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၆၃

ကုသိုလ်ပြုလို့၊ ဒါန၊ သီလ သမထ၊ ဝိပဿနာ အစရှိသည်အားဖြင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်းတွေ ကုသလကမ္မပထ ၁၀ပါးတွေ ကြိုက်တာကိုပြုလို့၊ ပြုလိုက်တဲ့၊ ပြုလိုက်တဲ့ အချိန်တိုင်းမှာ မိမိစိတ်ကလေးက စင်ကြယ်ပြီး ချမ်းသာလာရင်ကုသိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဝေါ ဒါန ပစ္စုပ္ပန် ကုသိုလ်ပြုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်မှာဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲ စင်ကြယ်နေတယ်၊ စင်ကြယ်တဲ့သဘောလေး ထင်လာတယ်၊ စင်ကြယ်တဲ့ သဘောလေး ထင်လာရင် ကုသိုလ်ဖြစ်နေပါပြီ၊ ကြည်လင်တဲ့ သဘောလေး ဖြစ်နေရင် ကုသိုလ်ဖြစ်နေပါပြီ။ ရှင်းနေတဲ့ သဘောလေး ဖြစ်နေရင် ကုသိုလ်ဖြစ်နေပါတယ်၊ ရှုပ်နေတဲ့ သဘောလေးဖြစ်နေရင် အကုသိုလ်ဖြစ်နေပါတယ်၊ ကြည်လင်နေတဲ့သဘောလေးဖြစ်နေရင် အကုသိုလ် ဖြစ်နေပါတယ်။ ကြည်လင်တဲ့ သဘောလေး ဖြစ်နေရင် ကုသိုလ်ဖြစ်နေပါတယ်။

လူတွေက မသိလို့သာပါ၊ တကယ်တမ်း ကျတော့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်ကြည့်ရင် ကိုယ်က ကုသိုလ် ဖြစ်နေလား၊ အကုသိုလ် ဖြစ်နေလား၊ သိနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်လို့ ပြောရတာ

၆၄ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

က ဘုန်းကြီးသံ စာပေသံ ပါနေသေးတယ်။ ကဲ
စိတ်ရှုပ်လား၊ စိတ် ရှင်းလား။ မသိနိုင်ဘူးလား၊
ကြည်လား၊ နောက် လား။ မသိနိုင်ဘူးလား။
ဒါဖြင့် မိမိတို့ကို မိမိတို့ ပြန်ကြည့်၊ တစ်နေ့
တစ်နေ့ ရှုပ်တာများလား။ ရှင်း တာများလား၊
မည်းတာများလား။ ဖြူတာ များလား။ ကြည်တာ
များလား နောက်တာ များလား။ တစ်နေ့ တစ်နေ့
ဘာအဖြစ်များနေသလဲ။

သာသနာနဲ့တွေ့၊ သာသနာတော်ကို
ကြည်ညို၊ သာသနာတော်ကိုမှီခို၊ သာသနာတော်
ကို အားကိုးပြီး၊ သာသနာတော်မှာ နေကြတဲ့၊
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကုသိုလ်ရဲ့ တန်ဖိုးကိုရအောင် ကြိုးစား
ကြစမ်းပါ။

ကုသိုလ်ကိုမြတ်နိုးရင် ကုသိုလ်ကိုရအောင်
ကြိုးစား ကြစမ်းပါ။

တကယ်တမ်းကျတော့ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်
ကုသိုလ်နှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ မိမိစိတ်မှာ ဖြစ်
တတ်တဲ့သဘော၊ မိမိစိတ်မှာ ကုသိုလ်နှင့် ပတ်
သက်ပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်တယ် မဖြစ်ဘူးဆိုတာ တို့
သိနိုင်ပါလားလို့ သဘောပေါက်ရင် နေ့တိုင်း
နေ့တိုင်း ကိုယ့်စိတ်ကလေးကို ကိုယ်ပြန်ကြည့်နိုင်
တယ်။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၆၅

ရှင်းနေရင် ကုသိုလ်၊ ရှုပ်နေရင် အကုသိုလ်
ကြည်နေရင် ကုသိုလ်၊ နောက်နေရင် အကုသိုလ်။
ဖြူနေရင်ကုသိုလ်၊ မည်းနေရင် အကုသိုလ်။ တွက်
ကြည့်၊ ပြန်ကြည့်၊ စိစစ်ကြည့်။

အဲဒီလောက်ကလေး သဘောပေါက်ရင်
ကိုပဲ တရားအလုပ် အားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်ပါ
တယ်။

မိမိစိတ်မှာ ကုသိုလ်ဖြစ် မဖြစ်။ ကုသိုလ်
စိတ်ဖြစ် မဖြစ်ဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပြန်ကြည့်
နိုင်တယ် လို့သိ။

မိုးလင်းက မိုးချုပ် အခြားအလုပ်ကို မလုပ်
ချင်နေပါ။ ကုသိုလ် ဖြစ်မဖြစ်တော့ ပြန်ကြည့်ဖို့
ကောင်းပါတယ်။ အဲဒါလေး ပြန်ကြည့်ရတာ၊
ပင်ပန်းသလား။ ကိုယ့်စိတ်မှာ ကုသိုလ်ဖြစ် မ
ဖြစ်၊ ကိုယ်ပြန်သိနိုင်ပါတယ်၊ သို့ပါသော်လည်း
များသောအားဖြင့် အဲဒီ ပြန်ကြည့်ဖို့ကိုပဲ အမှတ်
မရ၊ ကုသိုလ်ဖြစ် မဖြစ်ကိုကြည့်လို့ သိလို့ ရမှန်း
မရမှန်းကိုလဲ မသိ။

ဪ ကုသိုလ်ဖြစ် မဖြစ်ဆိုတာကို ကြည့်
နိုင်တယ်လို့ သိသွားပြန်တော့ လည်းပဲ အဲဒီလို
ကြည့်ဖို့ကိုပဲ အမှတ်ရမှု သတိက မရှိ။ အသိက
လည်း မရှိ၊ သတိကလည်း မရှိ၊ အဲဒါ ပြောတာနဲ့

၆၆ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနွဲ့

တူပါတယ်။ ခရမ်းသီးက ပိန်ပိန်၊ ဓားက တုံး
တုံး ဆိုတာ ဘယ်ပြတ်မလဲ။

မိမိစိတ်မှာ စင်ကြယ်လာတဲ့ သဘောဟာ
ကုသိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ ကုသိုလ်ဖြစ် မဖြစ်ကို
ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကိုကိုယ် အမြဲဆန်းစစ်ရင်း
ကုသိုလ် ဖြစ်ရင်လည်း ဖြစ်မှန်း သိနိုင်ပါတယ်။
အကုသိုလ် ဖြစ်ရင်လည်း ဖြစ်မှန်း သိနိုင်ပါတယ်။

ဒီတော့ အကုသိုလ်ဖြစ်ရင် ဖြစ်မှန်းသိတာ
နဲ့မိမိစိတ်မှာ အကုသိုလ် မဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒါ
လေးကို ပြန်ကြည့်၊ ပြန်ကြည့်တဲ့ အလေ့အလာ
အကျင့်လုပ်။ အကျင့်လုပ်လိုက်ရင် အဲဒီအသိ အဲဒီ
သတိတွေသည်ပင်လျှင် ကုသိုလ်ကို ဖြစ်စေပါ
တယ်။ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့်
ကုသိုလ်ကို သိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ “ကုသိုလ်ရဲ့
အစကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်” ဆိုတဲ့နေရာမှာ
ကုသိုလ်ကို သိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်၊ ကုသိုလ်ဆို
တာ အပြစ်ကင်းတယ်၊ စိတ်ချမ်းသာတဲ့ အကျိုး
ကို ပေးတယ်၊ စိတ် ချမ်းသာနေတယ်။

ကုသိုလ်ဖြစ်နေရင် အပြစ်ကင်း ပြီး စိတ်
ချမ်းသာတယ်။ ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကို နိုင်
တယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်သည်ရှိသော် မိမိစိတ်ဟာ
ဖြူစင် ကြည်လင်နေပါတယ်။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ဝ ၆၇

ကုသိုလ်ဖြစ်ရန်၊ အကြောင်းခံ အမှန် နှလုံး
သွင်းရမည်။

ကုသလံ-ကုသိုလ်ဆိုတာက၊ ယောနိသော မနသိ
ကာရပဒဋ္ဌာနံ-သင့်တင့်မှန်ကန်စွာ နှလုံးသွင်း
တတ်တဲ့ ယောနိသောမနသိကာရလျှင်နီးစွာသော
အကြောင်းရှိ၏။

အဲဒီ ယောနိသော မနသိကာရ ရှိမှသာ
လျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်က လှူလို့၊
သီလစောင့်လို့ စတဲ့အကြောင်း ဆယ်မျိုးပြောခဲ့
သော်လည်းပဲ၊ တကယ့် ကုသိုလ်ဖြစ်ရခြင်း နီးတဲ့
အကြောင်းရင်းက ယောနိသော မနသိကာရပါ။

ဒီအမှန်နှလုံးသွင်းမှုရှိမှ ကုသိုလ်ဖြစ်ပါ
တယ်။ လှူချင်သလောက် လှူပါ၊ နှလုံးသွင်းမမှန်
ရင် ကုသိုလ် မဖြစ်ပါဘူး။ သီလစောင့်ချင်
သလောက် စောင့်၊ အပြောနဲ့သာစောင့်၊ နှလုံး
သွင်း မမှန်ရင်၊ သမထအားထုတ်ချင်သလို အား
ထုတ်ပါ၊ လူပြော သူပြောနဲ့သာ အားထုတ်ပါ၊
နှလုံးသွင်း မမှန်ရင် ကုသိုလ် မဖြစ်ပါဘူး။
ဝိပဿနာရော ဒီအတိုင်းပါပဲ။

ဒါဖြင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ချင်ကြတဲ့ သူတော်
ကောင်းတို့ ကုသိုလ်ရချင်ကြတဲ့ သူတော်ကောင်း
တို့ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့အတွက် အကြောင်းအရင်းတွေ

၆၈ ❀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

မှာ ဘာအဓိကကျသလဲ ဆိုရင် နှလုံးသွင်းမှန်ဖို့ အဓိက ကျပါတယ်။

ဆိုပါစို့။ ထမင်းစားပြီးတဲ့၊ နှလုံးသွင်းမှန် တာကို ထမင်းစားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောပြပါ မယ်။

ထမင်းစားတော့ အိမ်မှာ ချက်တဲ့ပြုတ်တဲ့ သူက ချက်လိုက်တာ၊ အိမ်အလုပ်ကတစ်ဖက်၊ ချက်ရပြုတ်ရတာက တစ်ဖက်ပေါ့။ တစ်ခါတစ် လေ အဆင် မပြေတော့ ထမင်းအိုးတည်ထားတာ၊ ပျော့သွားတယ်။ ကိုယ်က အလုပ်က ပြန်လာ၊ ရုံးက ပြန်လာ၊ မောမော ပန်းပန်းနဲ့ ရောက်လာ တယ်။ ထမင်းပွဲရှေ့ ရောက်ရင် စားမယ်ဟဲ့ဆိုပြီး ကြည့်လည်းကြည့်လိုက်ရော ထမင်းက ဖျော့ဖတ် လို့၊ ခွေး အံဖတ်နဲ့ တူလိုက်တာ၊ လူမမာတွေ စားရမယ့်ပုံပဲ။

“ငါများ၊ ဒါမျိုး ကျွေးလို့ရမလား၊ အိမ်မှာ နေပြီး ထမင်းလေး တစ်အိုးတောင် ကောင်း ကောင်း မချက်ထားဘူး။” ဘာဖြစ်တယ်၊ ညာဖြစ် တယ်ပေါ့။

ကဲ နှလုံးသွင်း မှန်လား မှားသွားသလား၊ တကယ်လို့များ “အေးကွယ် တော်သေးတာပေါ့၊ ငါ၊ ဒီနေ့ သွားနာသလို ဖြစ်နေတာ အပူကန်နေ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀၆၉

တာ ပင်ပန်းနေတာ၊ ချက်ထားလိုက်တာ ဝါးရတာတောင် သက်သာသေးတယ်” လို့ နှလုံးသွင်းလိုက်တာနဲ့၊ ကဲ၊ ကုသိုလ် မဖြစ်ဘူးလား၊ ဖြစ်လား။ ကုသိုလ်ဖြစ်သွားပြီ။

“ကုသိုလ်ဆိုတာ ဟိုဟာလုပ်မှ ကုသိုလ်၊ ဒီဟာလုပ်မှ ကုသိုလ်” လို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့၊ ကုသိုလ် ဖြစ်လိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဓိက လက်ကိုင်ထားရမှာက နှလုံးသွင်းမှန်ဆိုတဲ့ ယောနိသော မနသိကာရပါ။

တစ်ခါတစ်လေ၊ ထမင်းချက်တာက ရေနည်းသွားတယ်၊ ထမင်းက မာသွားတယ်၊ ပစ်ချကြည့်၊ ခုံပေါ် ထမင်းလုံးတွေ ကလောက် ကလောက်တောင် မြည်တယ်၊ ဒီလို ဖြစ်ဖူးကြမယ်။

“အောင်မယ်၊ ကျောက်ခဲလုံး ကျနေတာပဲ၊ နင်ပဲဝါးပါလား၊ ဒီလောက်ကြီး မာအောင်ချက်ထားတာ ဘယ်သူကမျိုးမှာတုံး၊ ဆို့မှာတုံး” အဲဒီလို ဒေါသဖြစ်တာ ရှိတယ်။ “ဪ-တော်သေးတာပေါ့၊ ဘယ်လောက် အဆာခံလိုက်မလဲ၊ ခါတိုင်း နို့ဆီဗူး ၁လုံးစာစားရင် ခု နို့ဆီဗူး တစ်ဝက် လောက်စာနဲ့ပြီးတယ်၊ အဆာခံတယ်။ နှလုံးသွင်းမှန်မှန်လေးနဲ့ စိတ်ထားကောင်းလိုက်လို့ရှိရင်၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ မလာတော့ဘူး။

၇၀ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

“ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ဟင်းရည်က သောက်
ကြည့်ပါဦး၊ ပေါ့ရွတ်လို့၊ ဘာမျှလဲ အရသာမရှိ
ဘူး၊ အမယ်လေး ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ဒီဟင်းရည်တဲ့
ဘယ်သူက သောက်မှာတုံး။ သွား၊ သွန်သာပစ်
လိုက်ချည်တော့၊ ပေါ့ရွတ်လို့။”

ဒါပေမယ့် “ဆား မပါတာဟာ ငါတို့သွေး
တိုး ရောဂါသည်နဲ့ကတော့ အတော့်ကို အဆင်ပြေ
တယ်၊ ရောဂါလည်း ပျောက်တယ်။ သွေးတိုးမရှိ
သေးရင်လည်း ဟင်းက ဆားပေါ့တော့ သွေးတိုး
မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့။ ကဲ ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်
သလဲ။

အရာရာကို ကြည့်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ ဘယ်
ဟာတွေနဲ့ပဲတွေ့တွေ့ ဘာတွေနဲ့ပဲဆုံဆုံ၊ နှလုံး
သွင်းမှန်ရင် ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ ကျေးဇူးတော် ရှင်
တောင်စွန်း ဓမ္မဒူတ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ပြောထားတယ်၊

“ဝမ်းမီး ကောင်းတဲ့သူအတွက် စားသမျှ
အစာ အားဖြစ်တယ်တဲ့။”

“နှလုံးသွင်းကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ကြံ
သမျှအာရုံ တရားဖြစ်တယ်တဲ့။”

တရား မဖြစ်ချင်ဘူးလား၊ ဖြစ်ချင်လား၊
ဖြစ်ချင်ရင် နှလုံးသွင်းကောင်းလိုက်ကြစမ်းပါ။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၇၁

ကြုံသမျှ အာရုံတရားဖြစ်အောင် နေလိုက်ကြစမ်းပါ။ အဲဒါဟာ ကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုသိုလ်တရားဖြစ်ကြောင်းပါပဲ။

ကုသိုလ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ၄ မျိုး သဘောပေါက်လိုက်စမ်းပါ။ ကုသိုလ်ရဲ့ သဘောက အပြစ်ကင်းပြီး စိတ်ချမ်းသာတယ်။ ကုသိုလ်ရဲ့ အလုပ်က အကုသိုလ်ကို နိုင်တယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်ရင် မိမိစိတ်မှာ စင်ကြယ် လာတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ အကြောင်းရင်းက နှလုံးသွင်း မှန်ရတယ်။

တသ္မာတိဟ ဗာဟိယ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အာဒိမေဝ သိသောဓေဟိ။

- ဗာဟိယ - ချစ်သား ဗာဟိယ၊
- တသ္မာ - အဲဒီလိုဆိုရင်၊
- တုံ - သင်သည်၊
- ကုသလေသု - ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊
- ဓမ္မေသု - တရားတို့၌
- အာဒိမေဝ - အစကိုသာလျှင်၊
- ဝိသောဓေဟိ - စင်ကြယ်အောင် လုပ်လိုက်စမ်းပါ။

ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်။

၁။ ကုသိုလ်ရယ်၊

၂။ ကုသိုလ်ရဲ့အစရယ်၊

၇၂ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

၃ ။ ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်
တာရယ်၊

၃ မျိုး ရှိပါတယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတာ သိသွား
ပြီ။ ကုသိုလ်ရဲ့အစ သိဖို့ လိုသေးတယ်၊ ကုသိုလ်
ရဲ့အစကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်ပုံလုပ်နည်းလည်း
သိဖို့ လိုသေးတယ်။

ကောစာဒိ ကုသလ္လာနံ ဓမ္မာနံ၊

ကုသလ္လာနံ - ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊

ဓမ္မာနံ - သဘောတရားတို့၏၊

အာဒိ - အစသည်ကား၊

ကော - အဘယ်ပါနည်းဘုရား။

ကုသိုလ်ရဲ့အကြောင်းရင်းက နှလုံးသွင်း
မှန် ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ကုသိုလ်ရဲ့ အစက
ဘယ်ဟာလဲ။

ကောစာဒိ ကုသလ္လာနံ ဓမ္မာနံ- ကုသိုလ်
ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏အစဆိုတာ ဘယ်ဟာ
ပါလဲဘုရား။

အဲဒီကျတော့မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးက မိန့်တော်မူတယ်။

သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိံ ဒိဋ္ဌိစ ဥဇုကာ၊

ကုသလ္လာနံ

ဓမ္မာနံ - ကုသိုလ်တရားတို့၏

- အာဒိ - အစဆိုသည်ကား၊
- သီလဉ္စ
- ဝိသုဒ္ဓိ - စင်ကြယ်သော သီလလည်း
ကောင်း၊
- ဒိဋ္ဌိစ ဥဇုကာ - ဖြောင့်မှန်သော အယူဒိဋ္ဌိ
လည်းကောင်း၊

ကုသိုလ်ရဲ့အစဆိုတာ သီလနဲ့သမ္မာဒိဋ္ဌိပါ။

အခြား၊ အခြားကြောင်းတွေရဲ့ အစဆိုတာ
က တစ်ခုပဲရှိတာ များတယ်၊ ကုသိုလ်ရဲ့အစက
၂ခုရှိတယ်၊ သီလနဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ကုသိုလ်က အကုသိုလ် နှိပ်ရဏ ကိလေ
သာတွေကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ
နည်း ၂ မျိုးရှိပါတယ်။ သီလနဲ့လည်း စင်ကြယ်
အောင်လုပ်ကြလေကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပညာ
နဲ့လည်း စင်ကြယ် အောင်လုပ်ကြလေကုန်၏။

စင်ကြယ်အောင် လုပ်တဲ့နေရာမှာ နည်း ၂
မျိုးရှိပါတယ်ဆိုတာ သိသာအောင် ပြောပြကြည့်
ပါမယ်။ ခရီးတစ်ခုကို သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်
ယောက် တစ်နေရာကို သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်
ယောက်ဟာ ဖိနပ်ကလေးကိုစီးပြီး ခရီးထွက်သွား
တယ်ဆိုပါစို့။

၇၄ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနန္ဒ

မိုးတွင်းအခါမှာ ဗွက်တစ်ခု၊ ရွံ့နွံတစ်ခု၊
အညစ်အကြေးတစ်ခုကို ဘယ်ဘက်က နင်းမိ
တယ်ဆိုရင် ဘယ်ဘက် ခြေထောက် ဘာဖြစ်
သွားသလဲ ပေညစ်ပွသွားတယ်၊ အလှူသွားမယ်၊
မင်္ဂလာဆောင် သွားမယ်ဆိုတော့ ဘယ်ဘက်
ခြေထောက်ကြီးက ညစ်ပတ်ပြီးတော့ သွားပြီ။

အဲဒီတော့ အိမ်တစ်အိမ် ဝင်လိုက်တယ်၊
ဒီအတိုင်းသွားလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ဘယ်ဘက် ခြေ
ထောက်ကို ရေဆေးရမယ်။ အိမ်တစ်အိမ်ဝင်ပြီး
'ရေလေးပေးပါဦး' ဆိုတော့ ရေအိုးနားလေးမှာ
ရေဖလားလည်းပေးတော့ ရေအိုးထဲက နေပြီး
ရေတွေခတ်။ ဖလားနဲ့ ရေယူ။ ဘယ်ဘက်ခြေ
ထောက်ပေါ်လောင်းချ။ လောင်းချရုံနဲ့ ပြီးသလား၊
မပြီးပါ။ ပွတ်ရသေးတယ်၊ ညာဘက်ခြေ
ထောက်နဲ့ ဘယ်ဘက် ညစ်ပေနေတာကို ပွတ်ရ
သေးတယ်။ ဘယ်ဘက် ခြေထောက် ညစ်ပေပွ
သည်ရှိသော် စင်ကြယ်ဖို့အတွက် ရေကိုလောင်း
ပြီး ညာဘက်ခြေထောက်နှင့် ပွတ်ပြီး ဆေးရပါ
မယ်။

အဲဒီလိုပါပဲ၊ ဘယ်ဘက်လက်မှာ ပွသည်
ရှိသော် ဆေးတဲ့အခါမှာ ညာဘက်လက်နဲ့ ပွတ်
ဆေးရပါတယ်။ ညာဘက်လက်မှာ ညစ်ပေပွ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၇၅

သည်ရှိသော် ဘယ်ဘက်လက်က ညာဘက်လက်
ကို ကူညီတယ်။ စင်ကြယ်ဖို့။

သီလမစင်ကြယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုရင်
ပညာနဲ့ဆေးလိုက်ရပါတယ်။ စင်ကြယ်ဖို့ ဘယ်
လောက်ကြာကြာ ဆေးရမလဲဆိုရင် လက်တစ်ဖျစ်
အတွင်းမှာလည်း ဆေးလို့ စင်ကြယ်ပါတယ်။

သန္တတိအမတ်ကြီးဆိုတာ သီလမစင်
ကြယ်၊ ဘာနဲ့ဆေး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာ နဲ့ဆေးတယ်။

ပညာဉာဏ်နဲ့ ဆေးလိုက်တော့ -

ကမ္မဿတက သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဈာန သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မဂ္ဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဖလ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပညာဉာဏ်အုပ်စုတူတွေက
စင်ကြယ်အောင် လုပ်ရင်းနဲ့ စင်ကြယ်သွားပါ
တယ်။ ဘယ်လောက်ထိ စင်ကြယ်သွားသလဲ ဆို
ရင် အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်အထိ စင်ကြယ်
သွားတယ်။ ရသွားတယ်။ ဘယ်သူက ဆေးလိုက်
တာလဲ၊ ပညာက ဆေးလိုက်တာပါ။

သီရိလင်္ကာမှာ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးရဟန်း
သံဃာပေါင်းများစွာကို စာချပေးနေပါတယ်။ အဲဒီ
ကျောင်းတိုက်က ဆရာတော်ကြီးကို အများက
ရဟန္တာလို့ ထင်ကြပါတယ်။ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်
မင်းလုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်က ရဟန္တာအရှင်မြတ်ဆိုပြီး

၇၆ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

လာပြီး ဖူးမျှော်တဲ့အခါမှာ ဆရာတော်ကြီးက
နာမကျန်းဖြစ်နေတယ်။ ဖျားနာနေတယ်ပေါ့။ အဲဒီ
အခါမှာ အနီးနေရဟန်းက “အရှင်ဘုရား ရှင်
ဘုရင် ကြွလာတယ်ဘုရား” “ဘာလုပ်ဖို့တုန်း”
“အရှင်ဘုရားကို လာဖူးတာ” “ဘာ ဖြစ်လို့လဲ”
“အရှင်ဘုရား သတင်းက နာမည်ကြီး နေတာ”
“ဘယ်လိုကြီးတာလဲ” “အရှင်ဘုရားက ရဟန္တာလို့
သတင်းကြီးနေတာတဲ့ အဲဒါကြောင့် အရှင်ဘုရား
ကိုလာပြီး ကန်တော့တာပါ” “ဪ ဒီလိုလား၊
ဒါပေမယ့် ငါကရဟန္တာမှ မဟုတ်တာ”

ဆရာတော်ကြီးက ရဟန္တာလည်းမဟုတ်၊
နေထိုင်လို့လည်း မကောင်းတော့ ငြီးငြူရှာတာ
ပေါ့။ အဲဒီတော့ ရှင်ဘုရင်က ကျောင်းနားကို
ရောက်လာတဲ့အခိုက် ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ငြီးငြူတဲ့
အသံ၊ ကျန်းမာရေးမကောင်းလို့ ငြီးငြူတဲ့အသံ
ကိုလည်း ရှင်ဘုရင်က ကြားရရော ရှင်ဘုရင်
လှည့် ပြန်သွားတယ်။ အနားရှိနေတဲ့ ရဟန်းက
အဲဒီလို ပြန်လျှောက်တယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားကြောင့်
တပည့်တော်တို့ ဒုက္ခရောက်ပါပြီ၊ ရှင်ဘုရင်က
မကြည်ညိုဘဲ ပြန်သွားပြီ” “ဘာဖြစ်လို့လဲ”
“ရဟန္တာမဟုတ်လို့တဲ့” “ငါကကွာ နောင် သာသ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၉ ၇၇

နာမှာ ဘုရားထံမှောက် ကိုယ်တိုင် တရားနာပြီး
တော့မှ ရဟန္တာဖြစ်မယ်လို့ တွက်ထားတာ၊ ကဲ
ဒီအတိုင်းဆိုရင် မောင်ပဉ္စင်း ခဏခဏ” ဒီရဟန်း
ငယ်က အခန်းအပြင်ဖက်လည်း ထွက်လိုက်ရော
မောင်ပဉ္စင်း ပြန်လာတော့တဲ့ ခြေလှမ်း ၄ ၅ ၁၀
လှမ်းအတွင်း ပြန်ခေါ်လိုက်တော့တယ်။ ဘာဖြစ်
သွားလဲ။ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပြီ။

အဲဒီ အရှင်မြတ်ဟာ သက် တော်ရှစ်ဆယ်
ရှိပါပြီ။ ဒီဆရာတော်ကြီးဟာ သက်တော် ရှစ်
ဆယ်၊ ဝါတော်က ၆၀ ရဟန်းဖြစ်ကတည်းက
အသက် ၂၀ အရွယ်က စပြီး သီလဟာ ညှိုး တာ၊
ပေါက်တာ၊ ပြောက်တာ၊ ကျားကတာ၊ တစ်စက်
ကယ်မျှ မရှိပါဘူးတဲ့။ စင်ကြယ်လိုက်တဲ့ သီလ၊
ဖြူဖြူဖွေးလို့။

ဒီစင်ကြယ်တဲ့ သီလက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ
အကုန်လုံးကို ဘာလုပ်ပစ် ဆေးကြောသုတ်သင်
ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ကိလေသာ နီဝရဏတွေကို
ဆေးကြောသုတ်သင် ပစ်လိုက်ပါတယ်။ မစင်
ကြယ်တဲ့ ပညာကို သီလနဲ့ ဆေးလိုက်လို့ အဲဒါ
ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒါကြောင့် အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ရဲ့ အစ
သည် သီလနဲ့သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သီလကလဲ ဆေးကြော

၇၈ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ပေးနိုင် တယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကလဲ ဆေးကြောပေးနိုင်
တယ် လို့ သိလိုက်ပါ။ မဂ်ကုသိုလ်ရဲ့ အစသည်
ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ။ လောကဥပမာ အနေနဲ့ ကြိုး
အစလို တစ်မျိုးတည်းရှိတာ မဟုတ်။ ကုသိုလ်ရဲ့
အစက ၂ မျိုးရှိပါတယ်။

သီလ အားသန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သီလကို စင်
ကြယ်အောင် စောင့်လိုက်ကြစမ်းပါ။ သီလစင်
ကြယ်အောင်နေလိုက်ကြစမ်းပါ။ ပညာအားသန်
တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပညာဉာဏ်နဲ့အသုံးချပြီး စင်ကြယ်
အောင် ကောင်းအောင် နေလိုက်ကြစမ်းပါ။ ပညာ
ဉာဏ်တွေ ထက်အောင် ကြိုးစားလိုက်ကြစမ်းပါ။
ပညာသီလနှစ်ပါးစုံညီပြီးတော့ နှစ်ဖက်စလုံး စင်
ကြယ်သွားရင် တရားထူး ရနိုင်ပါတယ်။

မိမိတို့က သီလ အားသန်တယ်ဆိုရင်
သီလအားကိုးရမလား၊ ဉာဏ်အားကို တိုးပွား
အောင် လုပ်ရမလား။ သီလကိုလည်း အားကိုးနေကျ
အတိုင်း သီလကိုလည်း ကြိုးစားပါ၊ ဉာဏ်ကိုလည်း
တိုးပွားအောင် ကြိုးစားပါ။ နှစ်ခုစလုံးလုပ်ရမှာနော်။

ဒါပေမယ့် စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုကြောင်း
တွေနဲ့ ဥပမာ ထိုးပြတာက သီလအား သန်ရင်
လည်း ဉာဏ်က လိုက်လာနိုင်တယ်။ ဉာဏ်
အားသန်ရင်လည်း သီလက လိုက်လာနိုင်တယ်လို့

သိစေချင်တာပါ။

သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိ ၈ ဥဇုကာ- သီလ
ကိုလည်း စင်ကြယ်အောင် လုပ်စမ်းပါ။ အယူကို
လည်း ဖြောင့်မှန်အောင် ထားလိုက်စမ်းပါ။ သီလ
စင်ကြယ် ရင်လည်း အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ရတယ်။
နိဗ္ဗာန် ရောက်တယ်။ အယူစင်ကြယ်ရင်လည်း
အရဟတ္တမဂ် ကုသိုလ်ရတယ်။ နိဗ္ဗာန် ရောက်
တယ်။

ဒါဖြင့် မိမိတို့က ဘယ်ဟာ အားကိုးမလဲ။
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုးမေး၊ သီလကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်
မလား၊ ဉာဏ်ထက်အောင် လုပ်မလား၊ သီလ
လည်း စင်၊ ဉာဏ်လည်းထက်၊ ဖြစ်အောင် ကြိုးစား
ကြစမ်းပါ။ အခု ဉာဏ်က ထက်သလား၊ တုံးလား၊
တုံးတယ်။ သီလက စင်သလား၊ မစင်ဘူးလား၊
မစင်ပါ။ သီလကလည်းမစင်၊ ဉာဏ်ကလည်းတုံး...

မစင်နဲ့ တုံးနဲ့ပေါင်းတော့ မစင်တုံး။

ဘာတွေဖြစ်နေလို့ နိဗ္ဗာန်မရောက်၊ မစင်
တုံးတွေ ဖြစ်နေလို့ နိဗ္ဗာန်မရောက်ပါ။ မစင်
တုံးဆိုတာ အိမ်သာအညစ်အကြေးစွန့်တဲ့ နေရာ
နဲ့ပဲတန်တယ်။ နိဗ္ဗာန်နဲ့ဘယ်လိုမှ မတန်ပါဘူး။
နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်လိုမှ မရောက်နိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်
ကိုကိုယ် သဘောပေါက်ကြရင် ပြီးပြီ။ ကိုယ်ကို

၈၀ ❀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနု

ကိုယ် သဘောပေါက်ကြရင် တော်ပြီ။

အဲဒီလိုဆိုရင် သီလစင်ကြယ်မှလည်း နိဗ္ဗာန်
ကို ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ကုသိုလ်တန်ဖိုး မြင့်ပါ
တယ်၊ ကြီးပါတယ်။ ဉာဏ်ကလည်း ထက်မှသာ
လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်ပါတယ်။

သီလကလည်း မစင်၊ ဉာဏ်ကလည်း တုံးနေ
သည်ရှိသော် မိမိတို့ ပြုနေ မပြောနေ ကြံစည် စိတ်
ကူးနေတဲ့ ကုသိုလ်စိတ်ရဲ့ ကုသိုလ်တန်ဖိုးဟာ
ဘယ်တော့မှမြင့်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ကုသိုလ်ရဲ့
တန်ဖိုးဟာ ကြီးလိမ့်မည်မဟုတ်။ ကုသိုလ်သော်
လည်း မဖြစ်ဘဲ နေတတ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဦး
တော့ တန်ဖိုးနည်းတဲ့ ကုသိုလ်လည်း ဖြစ်တတ်ပါ
တယ်။

သီလကလည်း စင်ကြယ်၊ ဉာဏ်ကလည်း ထက်
သည်ရှိသော် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကုသိုလ်သည် တွက်
ကြည့်ပါ။ စင် ထက် ဖြစ်ရင် ဒီကုသိုလ်ရဲ့တန်ဖိုး
မြင့်တယ်။ မြင့်လွန်းအားကြီးတော့ နိဗ္ဗာန်အထိ
ရောက်နိုင်ပါတယ်။ အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ် ဖြစ်
တယ်ပေါ့။

မစင်လည်း မစင်ဘူး၊ တုံးလည်း တုံးနေသည်
ရှိသော် ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ကို အနိုင်နိုင်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပြန်
တော့လည်း တန်ဖိုးကြီးဖို့ကိုပဲ အနိုင်နိုင်။ သာသနာ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၈၁

တော်မှာ ဘာလို့ ဒီတရားဟောပေးရတာလဲ ဆို
တော့ သာသနာကို မှီခိုအားထားပြီး သာသနာ
တော်ထဲမှာ ကုသိုလ်တန်ဖိုးကြီးကြီးရနိုင် ရသင့်
ပါလျက် ကုသိုလ်ကိုလည်း မသိ။ ကုသိုလ်ရဲ့
အစကို လည်း မသိ။ ကုသိုလ်ရဲ့ တန်ဖိုးကြီးအောင်
လုပ်မည့်လုပ်နည်းကိုလည်း မသိ။ အဲဒီလိုသာဆိုရင်
ကုသိုလ် ပြုသမျှလေးဟာ စင်ကြယ်ဖို့မလွယ်၊
ကုသိုလ် ပြုသမျှဟာ တန်ဖိုးကြီး ဖို့မလွယ်၊ သာ
သနာနဲ့တွေ့ရကျိုး မနပ်မှာစိုးလို့ ဟောပေးပါ
တယ်။

သီလကလည်း စင်ကြယ်ရမယ်၊ဒိဋ္ဌိကလည်း
ဖြောင့်မှန်ရမယ်၊ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” လို့ နှစ်
မျိုးရှိတယ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာ ဖြောင့်ဖြောင့် မှန်
မှန်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တယ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာ
ဖြောင့်ဖြောင့်လေးကို ခေါ်တယ်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက
ကောက် ကောက်ကလေး ခေါ်တာပေါ့။

မြားပစ်တာ ဟိုနားက ပစ်မှတ်တစ်ခု။ စက်
ဝိုင်းထားတယ်။ မြားနဲ့ပစ်တယ်။ ကိုယ်ကပစ်
တယ် ဆိုပါစို့။ မြားဖြောင့်ရင် ချိန်တာနဲ့ ဖြောင့်
ဖြောင့်သွားတယ်၊ မြားကောက်ရင် ကောက်
ကောက် သွားတယ်။

ဒီလိုပြောကြစို့၊ မြားက သုံးစင်းပေးထား

၈၂ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

မယ်၊ တစ်စင်းက ပစ်မရအောင် ကွေးကောက်
နေမယ်၊ တွန့်လိမ်ကောက် ကွေးနေတယ်။ တစ်
စင်းက များများ ကွေးကောက်နေမယ်။ တစ်စင်း
ကတော့ နည်းနည်းလေးပဲ ကောက်တယ်။ ဘယ်
မြား ကိုယူပြီး ပစ်မလဲ။

နည်းနည်းကောက်တဲ့ မြားရယ်၊ များ
များကောက်တဲ့မြားရယ်၊ ပစ်မရအောင် တွန့်လိမ်
နေတဲ့မြားရယ်၊ ကဲ မြားသုံးစင်းထဲက ဘယ်မြား
ယူမလဲ၊ ဘယ်မြားနဲ့ပစ်မလဲ၊ နည်းနည်းကောက်
ရင် နည်းနည်းလွဲတယ်။ များများကောက်ရင် များ
များလွဲတယ်။ များများလွဲချင်လား နည်းနည်းလွဲ
ချင်လား? နည်းနည်းလွဲရင်လည်း နိဗ္ဗာန် မရောက်
ဘူး၊ သဘောပေါက်လိုက်စမ်းပါ။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၃နှစ်လောက်ကပါ။ ဇင်းကျိုက်
ကတရားသင်တန်းမှာ ဒကာကြီး တစ်ယောက်
ဘာမေးလဲဆိုတော့ “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်
တို့ လှူခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းချင်းလဲ တူတယ်၊ ဒါပေမယ့်
တစ်ဦးက ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ တစ်ဦးက ဘာသာခြားပါ
ဘုရား၊ အဲဒါ အကျိုးပေး တူမလား မတူဘူး
လား”တဲ့။

သူက ဒီလိုမေးတော့ မေးခွန်းက မရှင်း
ဘူးဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆိုပါစို့ အလှူခံက

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ④ ၈၃

မီးဘေးဒုက္ခသည်တွေ။ လှူဖွယ်ပစ္စည်းက ဆန်ဆယ်အိတ်၊ ဆီဆယ်ပုံး၊ လှူတဲ့သူက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နဲ့ တခြားဘာသာဝင်။ ဒီလိုပြောတာ မဟုတ်လားလို့ မေးတော့ ဟုတ်တယ်တဲ့။

အဲဒါနဲ့ သူဆိုလိုတဲ့အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်အောင် ဒီလိုပြောလိုက်ပါတယ်။ ဒကာကြီး စက်လှေနှစ်စင်းရှိပါတယ်။ အဲဒီမုတ္တမပင်လယ်ကွေ့ထဲမှာ သွားနေတဲ့ မုတ္တမနဲ့မော်လမြိုင်နဲ့ ဖြတ်ကူးနေတဲ့ စက်လှေ ၂ စင်းပါ။ ဒီစက်လှေကလည်း အသစ်၊ ဟိုစက်လှေကလည်း အသစ်၊ စက်လှေအလေးအချိန်ချင်းလည်း တူတယ်။ စက်အင်အားချင်းလည်း တူတယ်။ စက်လှေမောင်းသူရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုချင်းကလည်း တူတယ်။

(၁)စက်လှေချင်းကလည်း တူတယ်။

(၂)အင်ဂျင်စက်ချင်းကလည်း တူတယ်။

(၃)မောင်းတဲ့သူရဲ့ကျွမ်းကျင်ပုံချင်းလည်းတူတယ်။

ဒီစက်လှေ ၂ စင်း ပြိုင်တူမောင်းခိုင်းလိုက်ပါ။ တူမလား? မတူဘူးလား? ဒီလှေက ၁၀ မိုင်နှုန်းနဲ့မောင်းရင် ၁၀မိုင်နှုန်းပြေးတယ်၊ ဟိုဖက်လှေကလဲ ၁၀မိုင်နှုန်းမောင်းရင် ၁၀မိုင်နှုန်းပြေးတယ်။ တစ်စီးက မော်လမြိုင်ကို ရောက်သွားတယ်၊ တစ်စီးက ဘီလူးကျွန်းကိုရောက်သွား

၈၄ ဇ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တယ်။

ဘာကွာတာလဲ။ ဦးတည်ချက် မတူဘူး၊ ပဲ့ကိုင်ပုံချင်းမတူ ဘူး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ပဲ့ကိုင်မတူရင် ရောက်တဲ့နိဗ္ဗာန်ချင်းလဲ မတူဘူး ပေါ့၊ ရောက်တဲ့ အရပ်ချင်းလဲ မတူဘူးပေါ့။ ကိုယ် ထင်ချင်သလို ကိုယ်ထင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ရယ်၊ တကယ့် အစစ် နိဗ္ဗာန်ရယ်လို့ ကွာပါတယ်။ ရည်ရွယ်ရည် မှန်းတဲ့ နေရာဒေသ ရောက်ရာချင်း ကွာပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဦးတည်ချက်အစစ် နိဗ္ဗာန်နဲ့ အတူနိဗ္ဗာန်ပေါ့။ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိနဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိက ပဲ့ကိုင် ပုံချင်း ကွာတာကိုး။

သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိစ ဥဇုကာ

သီလလည်း စင်ကြယ်မယ်။ ဒိဋ္ဌိ အယူအမြင် လည်း ဖြောင့်မှန်ရမယ်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကောက်ကောက် တွေပျောက်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြောင့်ဖြောင့် မှန်မှန် လေး ရှိထားရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိလေး ဖြောင့်ဖြောင့်ထားရင် မဂ်ဉာဏ်၊ အရိယမဂ် ကုသိုလ်ဖြစ်မယ်။ အဲဒီကျမှ ကုသိုလ်က တန်ဖိုး ကြီးတယ်။

အယူဖြောင့်မှ ဉာဏ်အမြင်က ပိုပြီး စင် ကြယ်ပြီး အယူဖြောင့်မှ ဉာဏ်အမြင်က ပိုပြီး တန်ဖိုးကြီးပါတယ်၊ ကုသိုလ်ရဲ့အစက ဘာလဲ။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈၅

သီလ၊ ကုသိုလ်ရဲ့အစက ဒိဋ္ဌိ၊ ဖြောင့်မှန် တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ စင်ကြယ်တဲ့ သီလဝိသုဒ္ဓိရှိရမယ်။ ကုသိုလ်ရဲ့အစဆိုတာ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။

ကုသိုလ်ကိုလည်း သိခဲ့ပါပြီ။ ကုသိုလ်ရဲ့အစ ကိုလည်း သိခဲ့ပါပြီ။ ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ် အောင် လုပ်ရမယ်။ သီလစင်ကြယ်အောင် လုပ်ရ တော့မယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူမှန်မှုကိုလည်း ဖြောင့် အောင် လုပ်ရမယ်။

စင်ကြယ်တဲ့ သီလ၊ ဖြောင့်မှန်တဲ့ အယူ၊ သီလနဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဒီ၂မျိုးကို သိရင် ကုသိုလ် ဖြောင့်မှန် သထက် ဖြောင့်မှန်အောင် လုပ်ရမည်။ ဖြောင့်မှန် သထက် ဖြောင့်မှန်အောင် လုပ်ပါ။

ဒီလို လုပ်ပုံ လုပ်နည်းကို ပြောပြပေးပါ မယ်။ သီလစင်ကြယ်မှုလည်း ပိုပြီး စင်ကြယ် အောင် အယူဖြောင့်မှန်မှုလည်း ဖြောင့်မှန်သထက် ဖြောင့်မှန်အောင် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် လာ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ် အားထုတ်နည်းတွေကို အား ထုတ်လိုက်စမ်းပါ။

အရှုခံ ကာယအပေါင်းအာရုံကို သတိ ဝီရိယ ပညာ ဉာဏ်တွေနဲ့ အမှန်အတိုင်း မြင် အောင် ကြည့်ရပါ မယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ ကာယ အာရုံကို ကြည့်သလို ဝေဒနာခံစားမှုအာရုံ၊ စိတ်

၈၆ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနု

သိမှုအာရုံ၊ ဓမ္မ သဘောတရားအာရုံတွေကို လည်း သတိ ဝီရိယ ပညာဉာဏ်တွေနဲ့ အမှန်တိုင်း သေ သေချာချာ မြင်အောင်ကြည့် လိုက်စမ်းပါ။

အမှန်အတိုင်းမြင်လာပြီဆိုရင် သီလက လည်း စင်ကြယ်သည်ထက် စင်ကြယ် အယူမှန် ကလည်း ဖြောင့်သည်ထက်ဖြောင့်ပြီး ဒါမှလည်း ကုသိုလ်တန်ဖိုးတွေ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြင့် တက်ပြီး ကုသိုလ်တန်ဖိုး အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒီနေရာ မှာတော့ အချိန်ပေါ်မူတည်ပြီး မဟာသတိပဋ္ဌာန် သုတ္တန်ကို နောင်မှ သီးသန့် ဟောပေးပါမယ်။

အခု ဆက်ပြီးတော့ ဟောပေးလိုတဲ့ ရှင်ဗာ ဟိယရဲ့ တရားအားမခံချက် ငါးမျိုးကို အားထုတ် ပုံ နဲ့ ပြောပြပါမယ်။

ယမဟံ ဘဂဝတော တံ ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဂူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိ တတ္တော ဝိဟရေယျံ။

ကျင့်တော့မှာကိုး၊ စောစောက ဗာဟိယ တရားတောင်းတုန်းက တရားနာရုံ သက်သက် လား၊ ကျင့်ပါမယ်ပြောလား။ တရားနာတာဟာ ကျင့်ဖို့ပါတဲ့။

(၁) ဧကော

- (၂) ဂူပကဋ္ဌော
- (၃) အပ္ပမတ္တော
- (၄) အာတာပီ
- (၅) ပဟိတတ္တော

ဒီငါးမျိုးဟာ သီလကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်နိုင်တယ်။ ဒီ ၅ မျိုးဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပိုဖြောင့်အောင် လုပ်နိုင်တယ်။ တစ်နည်းပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီ ၅ မျိုးနှင့် သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ကို အားထုတ်တယ်။ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ကို အားထုတ်တယ်ဆိုတာ သီလစင်ကြယ်အောင် လုပ်တာလို့ခေါ်တယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြောင့်သထက်ဖြောင့်အောင် လုပ်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီလိုမျိုး မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် သီးခြားမဟောတော့ဘဲ ဧကော၊ ဂူပကဋ္ဌော၊ အပ္ပမတ္တော၊ အာတာပီ၊ ပဟိတတ္တော ဒီငါးချက်ကိုပဲ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကို ကျင့်တဲ့အလုပ်အတွက် အားထုတ်ပုံ အဓိပ္ပါယ်တွေကို ဟောပေးပါမယ်။

ဧကော- တစ်ယောက်ထီးတည်း နေသည် ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျ - ကျင့်ပါမည်ဘုရား။

ဧကော - တစ်ယောက်တည်း နေသည်ဖြစ်၍၊

ဧကော - ဟကတိအဖော်လည်းမမှီး တစ်ယောက်ထီးတည်းနေသည်လည်းဖြစ်၍၊

၈၈ ၀ မွေခွတရှင်ဆေကိန္ဒ

ဧကော - ကိလေသာ အဖော်လည်း မမိုး
တစ်ယောက်ထီးတည်း နေသည်လည်း
ဖြစ်၍၊

ဧကောရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က နှစ်မျိုးပါ။ ဧကော
တစ်ယောက်ထီးတည်း နေပါတယ် ဆိုတဲ့ နေပုံ
နေနည်းသည် နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။

(၁) ဧကော - ပကတိအဖော်လည်း မမိုး
တစ်ယောက် ထီးတည်း ဒါက တစ်မျိုး။

(၂) ဧကော - ကိလေသာအဖော်လည်းမမိုး တစ်
ယောက်ထီးတည်း။ ပကတိအဖော်ကို ရှောင်ရမှာ
လား၊ ကိလေသာအဖော်ကို ရှောင်ရမှာလား။
ပကတိအဖော်ကိုလဲ ရှောင်လိုက်စမ်းပါ။ ကိလေ
သာ အဖော်ကိုလည်း ရှောင်လိုက်စမ်းပါ။ နှစ်မျိုး
လုံး ရှောင်လိုက်မှ ဧကော။

အခုလို တရား နာနေတော့ အများနဲ့ နာနေ
တာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကိုယ့်စိတ်က ကိုယ့်အလုပ်
ကိုယ်လုပ်ပြီးတော့ ဟောနေတဲ့တရားကို နား
ထောင်ရမှာမို့လို့ နားထောင်နေတယ်။ လူအများနဲ့
ဖြစ်ပေမယ့် တစ်ယောက်ထဲ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်
လုပ်နေတယ်။

ဧကောတိ - အဒုတိယော

ဧကောတိ - ဧက ဟူသည်ကား

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၈၉

ဧကော - တစ်ယောက်ထီးထည်း

ဟူသည်

အဒုတိယော - ဒုတိယမြောက်မဟုတ်။ ဒုတိယမြောက်မရှိ။

“ဒုတိယ”ကို ဘာလဲလို့ သိဖို့ လိုလာတယ်။ ဒုတိယက တိုက်ရိုက် မဖွင့်သော်လည်း စာထဲမှာ ဘာသွားတွေ့ရသလဲဆိုရင် ‘တဏှာဒုတိယော၊ တဏှာဒုတိယော’ နဲ့ သုံးထားတဲ့ နေရာရှိတယ်။ ခင်ပွန်းယောက်ျားက နံပါတ်တစ်အနေနဲ့ ကောက် ယူတယ်ဆိုရင်၊ ဇနီးမယားက ဒုတိယ။ ခင်ပွန်း ယောက်ျားရဲ့ ဒုတိယက ဇနီးမယား၊ ဇနီးမယား ရဲ့ဒုတိယက ခင်ပွန်းယောက်ျား။ မိဘရဲ့ ဒုတိယက သားသမီး၊ သားသမီးရဲ့ ဒုတိယက မိဘပဲ။ ဒီလိုပဲ ဟိုလို ဒီလို တွက်လိုက်ကြတော့။

တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တွက်ကြည့်ရင် မိမိမှတစ်ပါး အခြားအာရုံသည် ဒုတိယပဲ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုတိယ၊ အဲဒီအခြားပုဂ္ဂိုလ် မရှိဘဲနဲ့ နေတာကို ‘အဒုတိယော ဧကော’ လို့ခေါ်တယ်။ ကိလေသာမပါအောင် ဆိုရင် မိမိ စိတ်ကလေးနဲ့ တရားအလုပ်ကို အားထုတ်တဲ့ အခါမှာ တစ်ယောက်ထီးထည်း နေတဲ့အခါမှာ ‘သား’ ပေါ်တယ်။ ‘သမီး’ ပေါ်တယ်။ ‘ဇနီး မယား’ ပေါ်

၉၀ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနန္ဒ

တယ်။ 'ခင်ပွန်းယောက်ျား' ပေါ်တယ်။ ပေါ်လာတယ်။ ပေါ်တတ်တာကိုး။

ပေါ်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဧကောလား၊ ဒုတိယောလား၊ ဒုတိယော ဖြစ်သွားပြီ။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ ဧကော မဟုတ်တော့ဘူး။

ဧကော ဝိဟရယျံ၊ တစ်ယောက်ထည်းနေပြီး ကျင့်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာရုံထဲတွင်လည်း ဒုတိယတွေကို ဖော်တတ်ကုန်၏။ ပေါ်စေတတ်ကုန်၏။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာလည်း ဒုတိယတွေ ရှိနေတတ်ကုန် ၏။ ဘာရှောင်ရမှာလဲလို့ မေးရင် ဒုတိယ ရှောင်ရမယ်။

ဒုတိယရှောင်ရမည့်နေရာတွင် အာရုံထဲမှာ ပေါ်တယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြဦးမယ်။ မိမိတရားထိုင်တဲ့အချိန်မှာ အဘွားတွေ တရားထိုင်သည်ရှိသော် မြေးတွေ ပေါ်တတ်၏။ ဖော်ထားကိုး။ ဒါ ဒုတိယ ပေါ်တာပေါ့။ ဒုတိယ မြေးပေါ်တာသည် ပေါ်ချင်လို့ အလိုလိုပေါ်တာလား။ ကိုယ်က ပေါ်ချင်တဲ့ စိတ်ကြောင့် ပေါ်တာလား။ ကိုယ်က စဉ်းစားလို့ ပေါ်တာပါ။ မစဉ်းစားမီ လိုက်ရင်တောင် စဉ်းစားချင်တဲ့ စိတ်ရှိတယ်။ ဖြစ်သွားလိုက်တယ်။ စဉ်းစားချင်တဲ့ စိတ်ကလေး ဖြစ် သွားလို့ ပေါ်လာတယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင် ဒုတိယကို စွဲထားတဲ့

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၉၁

တဏှာဆိုတဲ့ လောဘက လှမ်းခေါ် လိုက်ပြီး ဖော်
လိုက်လို့ ပေါ်လာတယ်။

ဒါကြောင့် အာရုံ ဒုတိယရှိသလို တဏှာက
ခေါ်တော့ တဏှာလည်း ဒုတိယောပါပဲ။ တဏှာ
ကိုလည်း ဒုတိယလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် မိမိတို့
စိတ်မှာ တဏှာရှိသေးသည်ရှိသော် အာရုံကလည်း
ဒုတိယတွေ ပေါ်၏။ တဏှာက ဖော်လို့ပေါ်တာ။
သား သမီး မြေး မြစ် အစရှိတဲ့အာရုံတွေပေါ်
တတ်လေကုန်၏။ တဏှာဒုတိယ အဝင်မခံဘဲနဲ့
ဉာဏ်ကလေးနဲ့ နေမယ်ဆိုရင် စွဲလန်းစရာ ဒုတိ
ယ ဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေ ပေါ်ဦးမလား။ မပေါ်တော့
ပါ။ ပေါ်ခဲ့သည်ရှိသော်လည်း မစွဲလန်းတော့ဘဲနဲ့
မြင်ကာမျှပဲ သိသိနေပါတယ်။ ပေါ်လာတဲ့ အာရုံ
ကို မစွဲတော့ဘူး။ ဆက်ကာ ဆက်ကာ သူကြည့်
သွားမယ်။ မြင်နေသိနေမယ်။

ဧကော - ပကတိ အဖော်လည်းမမှီး တစ်
ယောက် ထီးတည်း နေသည်
ဖြစ်၍၊

ဧကော - ကိလေသာ အဖော်လည်း မမှီး
တစ်ယောက်ထီးတည်း နေသည်
ဖြစ်၍၊

ဝိဟရေယျံ - တပည့်တော် တရား ကျင့်ကြံ

၉၂ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ကြိုးကုပ် အားထုတ် ပါမယ်
ဘုရား။

ဝိဟရေယျံ - တပည့်တော် အဲဒီလိုမျိုး
ကုသိုလ်ရဲ့ အစကို စင်ကြယ်
အောင် လုပ်ပါမယ်ဘုရား . . .
တဲ့။

ကုသိုလ်ရဲ့အစကို စင်ကြယ်ချင်ရင်၊ ဧကော
ဖြစ်အောင်နေ။

ဧကော၊ ဂူပကဋ္ဌော၊ တရားအားထုတ်ရင်
ဆူဆူညံညံနှင့် အားထုတ်မှာလား။ ဆိတ်ဆိတ်
ငြိမ်ငြိမ် အားထုတ်ရမှာ လား။ စဉ်းစားပါ။

ဂူပကဋ္ဌော - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်
ဖြစ်၍၊

ဂူပကဋ္ဌော - ပကတိအသံ ဆူညံသံလည်းမရှိ
ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်
ဖြစ်၍၊

ဂူပကဋ္ဌော - ကိလေသာအသံ ဆူညံသံလည်း
မရှိ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်
သည်ဖြစ်၍၊

ဝိဟရေယျံ - တရားကျင့်ပါမယ့်ဘုရား . . .
တဲ့။

တရားအလုပ် အားထုတ်လို့ ကုသိုလ်တန်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၉၃

ဖိုးမြင့်ပြီး အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ရဖို့ရန်အတွက်
ပြောကြစို့ရင် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ် ကပ်တာကလည်း
၂ မျိုးရှိပါတယ်။

ပကတိ ဆူညံသံ ဆိတ်ငြိမ်ရာကို ကပ်
တယ် ဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်၊ တစ်ခါတလေ
တောသံ၊ တောင်သံ၊ လေတိုက်သံ၊ ဟိုအသံ
ဒီအသံ မကြားရသော်လည်း တစ်ခါတလေ
ကိုယ့်ဗိုက်ထဲက အသံတွေကို ပြန်ကြားရတတ်ပါ
တယ်။ အခုခေတ်မှာ ပကတိအသံဆိတ်ငြိမ်ရာ
အရပ် ဆိုတာ မလွယ် ပါဘူး။ ကားသံ၊ လူသံ၊
တိရစ္ဆာန် သံတွေကလည်း အမြဲလိုလိုရှိတယ်။

လေယာဉ်ပျံသံတွေလည်း ရှိတယ်။ ပက
တိအသံ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ဆိုတာ တကယ်တမ်း
တွေ့ဖို့ မလွယ် ပါဘူး။

ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်ကို အသံမကြားအောင်
ဖျောက်ပြီး လုပ်တဲ့ နည်းပဲ ရှိတတ်ပါတယ်။
တကယ်ပကတိ ဆိတ်ငြိမ်ရာဆိုတာ တော်တော်
ရှားနေပါပြီ။

ဂူပကဋ္ဌော - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်
သည်ဖြစ်၍၊ ပကတိ ဆိတ်ငြိမ်
ရာ အရပ်သို့ ကပ်သည် ဖြစ်၍၊

ဂူပကဋ္ဌော - ကိလေသာ ဆူညံသံမရှိ ဆိတ်

၉၄ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်
၍၊

ပကတိပြောတဲ့ စကား သံကိုတော့ ကြားဖူး
တယ်။ ကိလေသာပြောတဲ့ စကားသံတွေကိုရော
ကြားဖူးသလား။

ညအိပ်ခါနီး အိပ်ပျော်တဲ့သူနဲ့ မပျော်တဲ့သူ
ဘယ်သူများသလဲ။ မပျော်တဲ့သူ များပါတယ်။
ဘာလို့ အိပ်မပျော်တာလဲဆိုရင် မပျော်ဘဲ အိပ်ရင်
အိပ် မပျော်ဘူးပေါ့။ ဘာလို့ အိပ်မပျော်တာလဲ၊
ဘာလို့ မပျော်ဘဲ အိပ်သလဲဆိုရင် တစ်ချို့က
'အရှင်ဘုရား။ တပည့်တော် အိပ်လို့ မပျော်ဘူး'
တဲ့။ "အိပ်လို့ မပျော်တာလား"။ "မပျော်လို့ မအိပ်
တာလား"။ စဉ်းစားပါ။

ကိလေသာတွေက နှိုးဆွပြီး ဟိုဟာတွေ
ပြန်ပြော၊ ဒီဟာတွေပြန်ပြော၊ဟိုဟာတွေကို ဒီဟာ
တွေကို အမိန့်ပေးပြီး တွေးဖို့ စဉ်းစားဖို့ ဆူဆူ
ညံ့ညံ ခိုင်းနေတယ်လေ။ ကြားတယ် မဟုတ်
လား။ ဟိုခိုင်း ဒီခိုင်း ဟိုခိုင်း ဒီခိုင်း ခိုင်းနေတဲ့
အတွက်ကြောင့် အဲဒီလို ခုတင်ပေါ်ရောက် ခေါင်း
အုံးနဲ့ ခေါင်းနဲ့ထိနေတာ တောင်မှ အိပ်မပျော်ပါ
ဘူး။ တကယ်ပြောရင် စိတ်မချမ်းသာဘူး။
စိတ်မပျော်ဘူးပေါ့။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ဝ ၉၅

ဘာလို့ အိပ်မပျော်သလဲ။ စိတ်မချမ်းသာ
လို့။ အိပ်ခါနီး အိပ်ဖို့ပဲ အိပ်လိုက်ပေါ့။ တုံးခနဲ
အိပ်လိုက်ပေါ့။

မိမိတို့ တစ်နေ့ တစ်နေ့ အလုပ်တွေ ဘာ
တွေ သွားလာ လုပ်ကိုင် စားသောက်နေကြတယ်။
စားသောက် နေတယ်ဆိုတော့ နေ့တိုင်း စား
ကောင်းလား။ တစ်ခါတစ်လေ စားမကောင်းတာ
ကော မရှိဘူးလား။ ဘာလို့ စားမကောင်းတာလဲ
ဆိုရင် မကောင်းပဲစားရင် စားမကောင်းဘူးပေါ့။

ဘာလို့ စားမကောင်းသလဲ ဆိုရင် ထမင်း
သာ စားနေတယ်။ ဈေးဝယ်လာသူကို ကြည့်နေရ
သေးတယ်။ ထမင်းသာ စားနေတယ်။ ဘယ်သူနဲ့
အကြွေးရှင်းရဦးမယ်၊ ဘယ်သူက လာဦးမှာ။

အမယ်လေး စားနေတဲ့ဆီ စိတ်မရောက်
တော့ဘူး။ ကိလေသာတွေက နီးဆွဲပြီး ကိလေ
သာတွေက ဝိုင်းဆူအော်ပြောနေတာတွေ စဉ်းစား
ပြီး စားနေကြရတယ်။

တစ်ခါတလေ တို့စရာ ထည့်လိုက်တယ်။
ငပိရည်မပါဘူး။ မသိလိုက် ဘူး။ စားပစ်လိုက်
ရော၊ ကဲ . . . စားကောင်းသေးလား။ ပြောစမ်း
ပါဦး။ အဲဒါ ကိလေသာတွေ ဝိုင်းအော် ဆူညံနေ
တာနော်။

၉၆ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ဝူပကဋ္ဌော - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်
ဖြစ်၍၊

ဝူပကဋ္ဌော - ပကတိအသံလည်း ဆိတ်ငြိမ်
ကိလေသာချုပ်သံလည်းဆိတ်ငြိမ်
ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍၊

ကိလေသာ အသံ ကြားဖူးလား၊ 'ဟိုကောင်
က ငါ့ကို . . .' 'ငါ့ကိုသာ ပြောတယ် ငါ့ က
တစ်ဆင့် ကြားတာ၊ ငါနဲ့သာ တိုက်ရိုက်၊ ငါ့သာ
လာပြောကြည့်'၊ အင်း . . .။ သူများပြောသံတွေ
ပြန်မကြား ဘူးလား၊ ပြန်ကြားကြပါတယ်။ အဲဒါ
ကိလေသာ တွေက ပြန်ခေါ်ပြီး ပြောနေတဲ့အသံ။

ပကတိပြောတဲ့ အသံတွေက ချုပ်ပျောက်
ကုန်ပြီ။ ကိုယ်စိတ်ထဲ ပြန်ပြန်ကြားနေတဲ့ အသံ
တွေက ဘယ်သူပြောတဲ့အသံ ကိလေသာက ပြော
တဲ့အသံပေါ့။ မိမိတို့က ပကတိ ပြောတဲ့သူရဲ့
အသံကြားပြီး ဒေါသဖြစ်တာ များလား၊ ကိလေ
သာ အသံကြားပြီး ဒေါသဖြစ်တာများလား၊ ပြန်
စဉ်းစားကြည့်။

ဘယ်သူ့ အသံလဲ၊ ကိလေသာရဲ့ အသံ
ပေါ့။ ကိလေသာကလဲ ကိုယ့်ရဲ့ ကိလေသာပဲ။
ကြားဖူးတယ်မို့လား၊ ကိုယ့်မျောက်က ကိုယ့်ပြန်
ခြောက်တယ်ဆိုတာ အဲဒါပဲ။ ပေါ့ပေါ့ မတွက်နဲ့။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀၉၇

ဒီတရားဟောရဲ့သားနဲ့မှ တရားသဘော
မပေါက်ဘူးဆိုရင် တော်တော်ဆိုးတယ်နော်။ ကိ
လေသာရဲ့ အသံကို ပြန်ကြားပြီး ကိုယ့်ကိလေသာ
က ကိုယ့်ပြန်ခြောက်တာ ခံနေကြရလေကုန်၏။
ကိုယ့်ကိလေသာက ကိုယ့်ကို အသံပေးပြီး ထပ်ပြီး
လောဘဖြစ်အောင် လုပ်ကြလေကုန်၏။ ကိုယ့်ကိ
လေသာက ကိုယ့်နားနားကပ်ပြီး မြှောက်ပြီး ထပ်
ပြီး လောဘဖြစ်အောင် ပြောကြလေကုန်၏။

ကိုယ့်ကိလေသာက ကိုယ့်နားကို ကပ်ပြီး
မြှောက်ပြီးတော့ ကြောက်အောင် ထပ်ပြီး ဒေါသ
ဖြစ်အောင် ပြောကြလေကုန်၏။ ကိလေသာက
ကိုယ့်နားကိုကပ်ပြီး ‘နေလိုက် စမ်းပါ။ သက်
တောင့်သက်သာ၊ မင်းဘာမှ ဂရု မစိုက်နဲ့’ ဆိုပြီး
မောဟဖြစ်အောင် ထပ်ပြီး ပြောကြ လေကုန်၏။

ကဲ တစ်နေ့ တစ်နေ့ ကိလေသာက
ပြောတဲ့ အသံရယ်၊ ပကတိက ပြောတဲ့အသံရယ်
ဘယ်အသံက ပိုအကြားများသလဲ။ ပေါ့ပေါ့
မတွက်နဲ့နော်။ တစ်နေ့ တစ်နေ့ အသံတွေ
ကြားနေရတယ်ဆိုရင် ကိလေသာရဲ့ အသံတွေကို
ကြားနေ ရတာ များတယ်နော်။ ကြားဖူးလား အဲဒီ
ကိလေသာတွေရဲ့ အသံ။ ရှေ့ဆက်နားထောင်ဦး
မလား။ နားမထောင်ဘဲ နေမလား။ နားမထောင်

၉၈ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ဘဲ ရပ်ပစ်လိုက်ပေါ့။

ဦးပဉ္စင်းတို့က အဝေးကြီးက လာပြီးတော့ ကိလေသာရဲ့အသံတွေ နည်းသွားအောင် ပျောက် သွားအောင် ဟောနေတာတောင်မှ ကိလေသာ ပြောတဲ့အသံပဲ နားထောင်ဦးမယ်ဆိုရင် ပိုဆိုးနေ ပြီပေါ့။ ကိလေသာရဲ့အသံ နားမထောင်နဲ့တော့။ ဒီနေရာမှ ဦးပဉ္စင်း ရေးထားတဲ့ စာကြောင်း ကလေးတစ်ခု ပြောရဦးမယ်။

ပြောသမျှ စကား တရားဖြစ်ပါစေ တဲ့။

လူတိုင်း လူတိုင်းသည် စကားပြောကြလေ ကုန်၏။ လူတိုင်းလူတိုင်း သည် စကားပြောတဲ့ နေရာတွင် ပြောသမျှစကား တရားဖြစ်ဖို့ အရေး ကြီး၏။ ခု တရားဖြစ်သလား။ ပြန်ကြည့်ပါ။ ပြောသမျှ စကားတိုင်း တရားဖြစ်ရမယ်။

သူတော်ကောင်းတွေက ပြောသမျှ စကား တိုင်း တရားဖြစ်အောင် ပြောကြတယ်။ ဒါဖြင့် မသူတော်တွေက ပြောတဲ့စကားတွေဟာ မတရား တွေ ဖြစ်ကုန်တယ်။ ‘ပြောသမျှ စကား တရားဖြစ်’ ဆိုတဲ့နေရာမှာ ၂ မျိုးပြောပြ ဦးမယ်။

ပြောသမျှ စကားတိုင်းဟာ တရားဖြစ်ဖို့ ဟာ ကိုယ်ပြောတာစကားတိုင်းကို တရားစကား ဖြစ်အောင် ပြောဖို့အလုပ်တစ်ခုရယ်။ သူများပြော

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၉၉

လို့ကြားတဲ့အသံကို သူများရဲ့စကားကို တရားဖြစ်
အောင် လုပ်ရတဲ့ အလုပ်တစ်ခုရယ်။ အလုပ် ၂
ခုရှိပါတယ်။

(၁) ပြောလို့ တရားဖြစ်အောင် ပြောတဲ့
အလုပ်ရယ်၊

(၂) ကြားလို့ တရားဖြစ်အောင် နားထောင်တဲ့
အလုပ်ရယ် ၂ မျိုး ရှိတယ်။

၂ မျိုးမှာ ဘယ်ဟာက ခက်။ သေသေ
ချာချာ စဉ်းစားပြီးမှ ဉာဏ်နဲ့ဖြေပါ။ ကိုယ်က
တရား ဖြစ်အောင် ပြောဖို့ရယ်၊ တရား ဖြစ်အောင်
နားထောင်ဖို့ရယ်၊ ဘယ်ဟာက ခက်၊ တရားနာတဲ့
သူတွေ သိပါတယ်။ ခက်တယ်ဆိုတာ ဘာလို့
ခက်တာလဲဆိုတော့ မလွယ်လို့ပေါ့။ ပေါ့ပေါ့
မလုပ်နဲ့နော်။

ပြောသမျှစကား တရားဖြစ်ဖို့ အရေးကြီး
ပါတယ်။ ကြားသမျှစကား တရားဖြစ်ဖို့လည်း
အရေးကြီးပါတယ်။

အဲဒီ ၂ မျိုးသာ တရားဖြစ်အောင် နေတတ်
ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လက်တစ်ဖျစ်အတွင်း အေး
ပေါ့လေ တစ်ခုခု ဖြစ်မှာပေါ့။ ပေါ့ပေါ့မလုပ်နဲ့
နော်။

ဂူပကဋ္ဌောကို တစ်ချို့က သားပစ် မယား

၁၀၀ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ပစ် အိမ်ပစ် ကျောင်းပစ် အကုန်ပစ်။ ဟိုချောင်
ကြား ဂူပိတ်ပြီး နေနေတာကိုသာ တရား အား
ထုတ်တယ်လို့ ထင်နေကြလို့ ပြောတာပါ။

ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကပ်ပုံကပ်နည်းနှစ်မျိုး စလုံး
သဘောပေါက်စေချင်ပါတယ်။ ပကတိ အသံ
တိတ်ဆိတ်တာထက် ကိလေသာအသံ တိတ်
ဆိတ်ဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။

‘ဧကော’လည်း ၂မျိုး၊ ‘ဝူပကဋ္ဌော’လည်း
၂ မျိုး ရှိတယ်ဆိုတာ သိစေချင်တာပါ။ သီလစင်
ကြယ်အောင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြောင့်မှန်အောင် ကျင့်မယ်
ဆိုတာ ၂ မျိုးပြီးသွားပြီ။

ပကတိအဖော် ရှောင်ရမှာ လား။ ကိလေ
သာအဖော် ရှောင်ရမှာလား။ ၂ မျိုး လုံးရှောင်။
ဖြစ်နိုင်ရင် ကိလေသာကို အဓိက ရှောင်။ ပကတိ
အသံမှ ဆိတ်ငြိမ်ရမှာလား။ ကိလေသာ အသံ
မှနေ ဆိတ်ငြိမ်ရမှာလား၊ အဓိကက ကိလေသာ
အသံမှ ဆိတ်ငြိမ်ရမယ်။

ပကတိအသံကို ဆိတ်ငြိမ်ရမှာက သမထ
သမားအတွက် အဓိက။ ဝိပဿနာသမား
အတွက်က ကိလေသာအသံမှ ဆိတ်ငြိမ်ရမှာ။

ကြားသမျှ စကား နားထောင်လိုက်စမ်းပါ။
ကြားသမျှအသံကို နားထောင်လိုက်စမ်းပါ။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၀၁

ဉာဏ်နားနဲ့သာ နား ထောင် ပါ။ ကိလေသာနားနဲ့
နားမထောင်နဲ့။ ကိလေသာ ပြောစကားကို ကိ
လေသာနားနဲ့ နားထောင်တတ်ကြတယ်။ ဉာဏ်
နားနဲ့ နားထောင်ရင် ကိလေသာ ပြောစကားကို
ဉာဏ်နဲ့တွေ့လိုက်တာနဲ့ ကိလေသာ မဖြစ်
တော့ဘူး။ ဉာဏ်တွေ ထပ်ဖြစ်စေတာပေါ့။

ဧကော၊ ဝူပကဋ္ဌော၊ အပ္ပမတ္တော - မမေ့
မလျော့ မပေါ့မဆသော သတိရှိသည်ဖြစ်၍၊

ဝိဟရေယျံ - ကျင့်ကြံပါမည်ဘုရား။
သတိရှိပြီး ကျင့်နေမယ်တဲ့ ။ အပ္ပမတ္တော - မမေ့
မလျော့ မပေါ့မဆသော သတိရှိသည်ဖြစ်၍၊
အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားသည် ဖြစ်၍၊
ကျင့်နေပါမယ်တဲ့။

သတိရှိတာလား၊ သတိထား တာလား၊
သတိထားတဲ့အတွက် အာရုံကို ဂရုစိုက် ကြည့်ကြ
လေကုန်၏။ သတိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ အာရုံ
ဂရုမစိုက်ဘဲနဲ့ သေသေချာချာ မြင်နိုင်ကြလေ
ကုန်၏။

စကားလုံးလေး ၂ မျိုး ကပ်သုံးသွားတယ်။
သတိထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အာရုံကို ဂရုစိုက်
ကြည့်ကြလေကုန်၏။

သတိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အာရုံကို ဂရု မစိုက်

၁၀၂ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနန္ဒ

ဘဲနဲ့ သေသေချာချာ မြင်နိုင်ကြလေကုန်၏။ အာရုံကို သတိထားမိဖို့ ဂရုစိုက်ရမှာလား။ စိတ်မှာ သတိ ရှိဖို့ ဂရုစိုက်ရမှာလား။ အာရုံ အလုပ်လုပ်ရ မှာလား။ စိတ်အလုပ်လုပ်ရမှာလား။ စိတ်အလုပ် လုပ် လုပ်ရမှာနော်။ စိတ်အလုပ်ကို လုပ်လိုက် ကြစမ်းပါ။

စိတ်မှာ သတိရှိနေရင် အာရုံက သိသာပါ တယ်။ အာရုံက ထင်ရှားပါတယ်။ ဒီထင်ရှားတဲ့ အာရုံတွေ အပေါ်မှာမှ သတိရှိတဲ့ စိတ်က သိနေ ပါလိမ့်မယ်။ အာရုံကို ပုဂ္ဂလဗျာပါရက ဂရုစိုက် စရာ မလိုဘဲနဲ့၊ ဓမ္မဗျာပါ သတိရှိရင် ဓမ္မဗျာပါရ ဉာဏ်ပေါ်လာပြီး အဲဒီဉာဏ်ကပဲ ဂရုစိုက် သေချာ သိလာပါတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် အာရုံကို ဂရုစိုက်မှာ လား။ သတိဉာဏ်ရှိဖို့ ဂရုစိုက်ရမှာ မမေ့ပါနဲ့။ သတိရှိအောင် ဂရုစိုက် လိုက်စမ်းပါ။ သတိရှိရင် ဉာဏ်က ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။

အခု မိမိတို့က အာရုံကို သတိထားတာနှင့် ကျေနပ်နေကြတယ်။ မိမိစိတ်မှာ သတိရှိ မရှိ ပြန် မကြည့်ကြတာက များပါတယ်။ ဒါဖြင့် ဘာကွာ သလဲ သတိထားတာနဲ့ သတိရှိတာကွာတာပေါ့။ သတိထားထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အာရုံကို မတွေ့တွေ့ အောင်လိုက်ပြီး ကြည့်နေတာမျိုးဖြစ်တတ်တယ်။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၁၀၃

တစ်ခုခုကို ‘မတွေ့တွေ့အောင်’ ဆိုတဲ့ စိတ်ကြီး
ဖြစ်နေတတ်တယ်။ တင်းကြပ်နေတာပေါ့။ သံ
ယောဇဉ်ဖြစ်နေတာပေါ့။

ဒီအာရုံကို တွေ့မှ ဒါတွေ့မှ ။ ဒါမှ တရား
ဆိုပြီး လိုက်ရှာနေတယ်။ အချည်အနှောင် ခံနေရ
တယ်ပေါ့။

ဒီသဘောကို သိဖို့ အရေးကြီးတယ်။
သတိထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အာရုံကို လိုက်ရှာနေ
တတ်တယ်။ ဒါမှ မဟုတ် ဒီထက်တစ်ဆင့် တက်
ပြောလိုက်ရရင် အာရုံကို စောင့်ကြည့်နေတတ်
တယ်။ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ ၃ မျိုးပဲ
ရှိပါတယ်လို့ တရားစခန်းတုန်းက ဦးပဉ္စင်းပြော
သွားတယ်။

(၁) လိုက်ကြည့်ပြီး အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတယ်။

(၂) စောင့်ကြည့်ပြီး အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတယ်။

ပထမ ၂ မျိုးကို အရင်ပြောမယ်။

လိုက်ကြည့်ပြီး အားထုတ်တာရယ်၊ စောင့်
ကြည့်ပြီး အားထုတ်တာရယ်။ စောင့်ကြည့်တာက
ပိုကောင်းပါတယ်။

လိုက်ကြည့်တာက တဏှာလောဘနဲ့
လိုက်ကြည့်တတ်တယ်။ သတိထားတယ်လို့ ပြော
သော်လည်း ဘယ်သူက ခိုင်းတာလဲလို့ ဆိုရင်

၁၀၄ ① ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တဏှာလောဘက ခိုင်းတာလည်း ရှိတာကိုး။ ဒါမှ
တရား၊ ဒါတွေမှ တရားတွေ ပြီဆိုပြီး အာရုံကို
မတွေ့တွေ့အောင် အတင်းလိုက်ရှာပြီး ကြည့်နေ
တာမျိုးက လောဘတဏှာက ခိုင်းတာ ခံနေရ
တာ။

စောင့်ကြည့်တာက သတိနဲ့ စောင့်ကြည့်
တာ၊ တဏှာလောဘ ဝေးသထက် ဝေးသွားပါ
တယ်။ စောင့်ကြည့်ရင်းနဲ့ ဆိုရင် အေးအေး ဆေး
ဆေးနဲ့ စောင့်ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ စောင့်ကြည့်တာ
က အေးအေးဆေးဆေး မပင်ပန်းပါဘူး။ သူပေါ်
တာ၊ သူပြတာ၊ သူသိနိုင်တာကို စောင့်ကြည့်တဲ့
သဘောပါ။

တစ်ခါတစ်လေ အေးအေးဆေးဆေးစောင့်
ကြည့်နေရင်းက လိုက်ကြည့်မိရင် ပင်ပန်းတယ်။
စောင့်ကြည့်တာက သတိထားနေတာပါ။ အာရုံ
တစ်ခုခုကို မတင်းကြပ်ဘဲ၊ မပင်ပန်းဘဲ သတိ
ထားနေတာပါ။

တစ်ခါတစ်လေ စောင့်ကြည့်ရင်း စောင့်
ကြည့်ရင်းနဲ့ ဖြစ်တိုင်းသိ ဖြစ်တိုင်းသိဆိုတဲ့
သဘောလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။
ဖြစ်တိုင်း သိတာက လိုက်ကြည့်တာ မဟုတ်ပါ
ဘူး။ လိုက်ကြည့်နေရင်လည်း ဖြစ်တိုင်းသိမှာမဟုတ်

ပါဘူး။

ဖြစ်တိုင်းသိတာနဲ့ စောင့်ကြည့်တာနဲ့ယှဉ်
ကြည့်လိုက်ပါ။ စောင့်ကြည့်နေရင် ဖြစ်တိုင်း သိ
လာပါတယ်။ ဖြစ်တိုင်း သိတာက စောင့်ကြည့်
တာ မဟုတ်ဘူးနော်။ စောင့် ကြည့်တဲ့ အကြောင်း
ကြောင့် ဖြစ်တိုင်းသိတယ်ဆိုတဲ့အကျိုး ပေါ်လာ
တာပါ။

စောင့်ကြည့်တာက ထားတဲ့ သတိ၊ ဒီ ထား
တဲ့သတိကနေ စောင့်ကြည့်ရင်းနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်
ရှိတဲ့သတိလေးနဲ့ ဖြစ်တိုင်းသိတဲ့ ဉာဏ်ပေါ်တတ်
တယ်။

တရားအားထုတ်တဲ့ အလုပ်မှာ တဏှာ
လောဘ နိကန္တိအရင်းခံနဲ့လိုက်ပြီး၊ သံယောဇဉ်နဲ့
လိုက်ပြီး၊ အာရုံကို မတွေ့တွေ့ အောင် အတင်း
လိုက်ဖမ်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတတ်ကြပါတယ်။
သတိထားပြီး စောင့်ကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း
ရှိတတ်ကြပါတယ်။ သတိထားတဲ့အဆင့်ကို
ကျော်ပြီးလည်း သတိရှိတဲ့အဆင့် ရောက်နိုင်ကြပါ
တယ်။ သတိထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဉာဏ် မပေါ်နိုင်
သတိရှိပြီး စောင့်ကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဉာဏ်ပေါ်နိုင်
ပါတယ်။ သတိရှိပြီး စောင့်ကြည့် လိုက်တာနဲ့
တစ်ပြိုင်နက် 'ဖျပ်'ဆို ဖြစ်တိုင်း သိတဲ့ဉာဏ်ပေါ်

၁၀၆ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

နိုင်ပါတယ်။

ဘာပဲ ပြောပြော စောင့်ကြည့်တာက ၂ မျိုး ရှိတယ်။

(၁) သတိထားပြီးစောင့်ကြည့်နေတာရယ်၊

(၂) သတိရှိပြီး စောင့်ကြည့်နိုင်တာရယ်၊

အခု လိုက်ကြည့်တာ သတိထားတာနဲ့ သတိရှိတာ။ သတိထားတာနဲ့ သတိရှိတာ နားလည်တယ် မဟုတ်လား။ ဘယ်ဟာက ပင်ပမ်း၊ ဘယ်ဟာက ချမ်းသာ၊ နားလည်ကြပါပြီ။

သတိထားတဲ့ နောက်မှာ တစ်ခါတစ်လေ ကိလေသာအဟုန်တွေ ပါလာတတ်တယ်။ သတိရှိနေရင် ကိလေသာတွေ ဝေးပြီ၊ ပြေးပြီ၊ သတိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဉာဏ်ပေါ်လာနိုင်တယ်။

အဲဒီလို ဉာဏ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ သတိရှိတာ မျိုးကို အပ္ပမတ္တော လို့ခေါ်ပါတယ်။

အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ ကျင့်ပါမယ့် ဘုရား။ ကျင့်နည်း ၃ နည်း ပြီးသွားပြီ။

(၁) ဧကော (ပကတိနဲ့ ကိလေသာ)

(၂) ဝူပကဋ္ဌော (ပကတိနဲ့ ကိလေသာ)

(၃) အပ္ပမတ္တော (သတိထားတာနဲ့ သတိရှိတာ)

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ဝ ၁၀၇

အာတာပီ - ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လဝီရိယ ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျံ၊ ကျင့်ပါမယ်ဘုရား။

အာတာပီ သမ္မာဝါယမ၊ ဝိပဿနာ ဝီရိယ၊ မဂ်ဝီရိယဆိုတာ တကယ်ကိုပဲ ကိလေသာကို အသေသတ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယမျိုးကို ခေါ်တယ်။ ၊ အာတာပီဆိုတာ စိတ်ဝီရိယပါ။ သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယပါ။ ဘယ်သူ့ကိုနိုင်တဲ့ ဝီရိယလဲဆိုရင် ကိလေသာကိုနိုင်တဲ့ ဝီရိယပါ။

ဝီရိယ ၂ မျိုးရှိ ပါတယ်။ ကိုယ်ဝီရိယနဲ့ စိတ်ဝီရိယပါ။ စိတ်ဝီရိယမှာကို ၂ မျိုးရှိတယ်။
(၁) ကိလေသာက ခိုင်းတဲ့ ဝီရိယရယ်။
(၂) ကိလေသာကို သတ်တဲ့ ဝီရိယရယ် ၂ မျိုးရှိ ပါတယ်။

တရားအားထုတ်တဲ့ သူတွေ ဘယ်ဝီရိယ သုံးမှာလဲ၊ ကိလေသာ ခိုင်းလို့ လုပ်တဲ့ ဝီရိယ ရယ်။ ကိလေသာကို သတ်မယ်ဆိုပြီး လုပ်တဲ့ ဝီရိယရယ်။ ဘယ်ဝီရိယ သုံးမလဲ။ ကိလေသာကို သတ်မယ်ဆိုတဲ့ ဝီရိယနော်။။

စိတ်တိုနေတယ်၊ စိတ်ဆိုးနေတယ်၊ စိတ် ဆိုးတဲ့သူဟာ ထပ်ဆိုးနေရင် ဝီရိယ ရှိ - မရှိ၊ ကိလေသာကို သတ်မယ့် ဝီရိယမရှိဘူး။

၁၀၈ ၀ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

ကိလေသာက ခိုင်းတဲ့ စိတ်ထပ်ဆိုးတဲ့
ဝီရိယတော့ ရှိနေတယ်။ မိစ္ဆာဝါယာမ ပေါ့၊ စိတ်
ဆိုးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုးကြောရှည်နေရင် အဲဒါ
မိစ္ဆာဝါယာမတွေ ရှိနေတယ်၊ စိတ်ဆိုးတာကို ဆိုး
လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် 'ဟိတ်' ဆိုပြီး စိတ်ဆိုး
တဲ့ အကုသိုလ်၊ ကိလေသာကို ဖြတ်ချလိုက်နိုင်
တယ်၊ အဲဒီ အာတာပီ ဝီရိယ လိုတာနော်။

တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတဲ့ ဝီရိယဟာ
တုံးပေကပ်သပ် ဝီရိယလား၊ အာတာပီ ဝီရိယ
လား၊ သိသာပါတယ်။ ကိလေသာ ခိုင်းလို့ လုပ်
တဲ့ ဝီရိယလား၊ ကိလေသာကို ဖြတ်ချမယ့်
ဝီရိယလား၊ သိသာပါတယ်။

နေ့တိုင်းကိလေသာကို မဖြတ်ချဘူးလား၊
ဖြတ်ချရမှာလား၊ ဘာလဲ ခရမ်းသီးက ပိန်ပိန်
ဓားကတုံးတုံး၊ အဲဒါနဲ့ ကျိတ်လှီးနေတာကို ပြော
တာလား။

ဧကော ဂူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော

အာတာပီ ပဟီတတ္တော ဝိဟရေယျံ၊

ပဟီတတ္တော-နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော
စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဘယ်ကိုအာရုံပြုရတဲ့ စိတ်
ရှိရမလဲ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော စိတ်ရှိရမယ်။

တစ်နည်းပြောပါဆိုရင် ဝိတက်နဲ့ သမ္မာ

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၁၀၉

သင်္ကပ္ပနဲ့ စတုန်းတင် မြင့်ထားတယ် ပြောပြော၊
သမာဓိကပဲ ဆွဲခေါ်တယ် ပြောပြော၊ ဒီနေရာမှာ
အာရုံပြုတတ်တဲ့ စိတ်ကို ပြောမယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို
အာရုံပြုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နိဗ္ဗာန်ကို သိထား မြင်
ထားပြီးတဲ့သူ၊ တော်တော် ရှားပါတယ်။ ဒါပေ
မယ့်လို့ စာလေးတစ်ပုဒ် ရေးဖူးတာနဲ့ ရှင်းပြပါ
မယ်။

အဲဒါလေးနဲ့ လှည့်ပြီး နားလည်အောင်
ပြောပြပါမယ်။ “ဒါကိုပဲ စဉ်းစား၊ ဒါကိုပဲတွေး၊
ဒါနဲ့ပဲပျော်ရင် ဒါပဲ ဖြစ်နေမှာပေါ့” တဲ့ တွေးဖူး
လား ဒီစာ။

ဒီစာဖတ်ရတော့ လူငယ်တွေက လာပြော
တယ်။ “အရှင်ဘုရား၊ ဒါကိုပဲ စဉ်းစား၊ ဒါကိုပဲ
တွေး၊ ဒါနဲ့ပဲ ပျော်နေရင်၊ ဒါပဲ ဖြစ်မယ်” ဆိုတာ
ဟုတ်တော့ ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အဲဒီ ‘ဒါပဲ’ ဆိုတာ
ဘာကြီးတုန်းတဲ့ လာပြီးမေးကြတယ်။

“ကောင်းတာကို စဉ်းစား၊ ကောင်းတာကို
တွေး၊ ကောင်း တာနဲ့ ပျော်နေရင်၊ ကောင်းတာပဲ
ဖြစ်မှာပေါ့လို့။

ကုသိုလ်ကို စဉ်းစား၊ ကုသိုလ် ကိုတွေး၊
ကုသိုလ်နဲ့ပဲ ပျော်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်မှာပေါ့” လို့။

“မဟုတ်တာကို စဉ်းစား၊ မဟုတ်တာကို

၁၁၀ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တွေး၊ မဟုတ်တာနဲ့ ပျော်နေရင် ၊ မဟုတ်တာပဲ ဖြစ်မှာပေါ့”လို့။

“အလုပ် ကိုစဉ်းစား၊ အလုပ်ကိုတွေး၊ အလုပ်နဲ့ပဲ ပျော်နေရင် အလုပ်ပဲ ဖြစ်တယ်”လို့ ။

ဘာလို့ အလုပ်ဖြစ်တာလဲ ဒါစဉ်းစားနေ တာကိုး။ ဒါတွေးနေတာကိုး။

“ နိဗ္ဗာန် အကြောင်းကို စဉ်းစား၊ နိဗ္ဗာန် အကြောင်းကိုတွေး၊ တွေးတဲ့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပျော်နေရင်၊ နိဗ္ဗာန်ပဲ ဖြစ်လာမှာပေါ့”

နိဗ္ဗာန်အစစ် ဖြစ်ဖို့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရဖို့အတွက်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဖို့အတွက်၊ နိဗ္ဗာန်နဲ့ပဲ ပျော်ရမယ်၊ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပျော်ဖို့ဆိုရင် နိဗ္ဗာန် အကြောင်းတွေးရမယ်၊ ဒါ့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို သိဖို့ရာ အတွက် အဲဒီလို လိုအပ်ပါတယ်။

ကုသိုလ်နဲ့ ပျော်ဖို့အတွက်၊ ကုသိုလ်နဲ့ မွေ့လျော်ဖို့။ ကုသိုလ်ကိုစဉ်းစားဖို့ အတွက်ဆိုရင် ကုသိုလ်/အတွေ့အကြုံများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က၊ ကုသိုလ် နဲ့ မွေ့လျော်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ကုသိုလ်တွေကို တွေး ကြပါတယ်။

အကုသိုလ် အတွေ့အကြုံများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အကုသိုလ်နဲ့ မွေ့လျော်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အကုသိုလ်တွေကို တွေးကြပါတယ်။ အကုသိုလ်

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၁၁၁

အတွေ့အကြုံ များတဲ့သူက ဘာကို တွေး၊
အကုသိုလ်ကို တွေးကြပါတယ်။

စိတ်ချမ်းသာ တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ်ချမ်း
သာစရာကြီးပဲ တွေး တတ်ပါတယ်။ စိတ်ဆင်း
ရဲတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ်ဆင်းရဲစရာ ချည်းပဲ
တွေးတတ်ပါ တယ်။ ၂ မျိုး ကွာသွားတယ်။

(၁) စိတ်ချမ်းသာစရာ တွေးတဲ့သူရယ်

(၂) စိတ်ဆင်းရဲစရာ တွေးတဲ့သူရယ်၊

တရားနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘယ်ဟာ တွေး
သလဲ၊ တစ်နေ့ တစ်နေ့ ဘယ်ဟာ အကြံများ
သလဲ။ စိတ်ဆင်းရဲတာ အကြံများတော့ စိတ်
ဆင်းရဲတာကို တွေးလို့ ပေါ်တာလား၊ မတွေးပဲကို
ပေါ်တာလား။

စိတ်ဆင်းရဲတာ အဖြစ်များတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က
စိတ်မဆင်းရဲချင်တော့ဘူး ဆိုတဲ့ စိတ်မွှေးရတယ်၊
စိတ်မဆင်းရဲချင်တော့ဘူးလို့ မွှေးလိုက်ရင် ဘာ
ဖြစ်ချင်တာလဲ စိတ်ချမ်းသာချင်တာပေါ့။ စိတ်
ချမ်းသာတာ အဖြစ်များလိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ်ချမ်း
သာချင်တယ် ဆိုတဲ့ စိတ်လေးမွှေးရမယ်။

(၁) စိတ်ဆင်းရဲ မဖြစ်ချင်တဲ့ သူရယ်၊

(၂) စိတ်ချမ်းသာချင်တဲ့ သူရယ်

ဒီပုဂ္ဂိုလ် ၂ ယောက် တူ၊ မတူ။ တူတယ်

၁၁၂ ဝ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

နော်။ ဆင်းရဲမဖြစ်ချင်တဲ့ သူဟာ ချမ်းသာဖြစ်
ချင်တဲ့သူပေါ့၊ သံသရာ ဆင်းရဲမဖြစ်ချင်တဲ့
သူဟာလည်း သံသရာက လွတ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ချမ်း
သာ လိုချင်တဲ့သူပေါ့။ တူတူပါပဲ။

ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုတယ် ဆိုတာ
တကယ့်နိဗ္ဗာန် အစစ်ကြီးကို မှန်းဆလို့ အာရုံ
မပြုတတ်သေးသော်လဲ ဥပသမာနုဿတိနဲ့ ပြုချင်
ပြု၊ မပြုနိုင်သေးသည်ရှိသော် ကြုံနေရတဲ့
သံသရာ ဒုက္ခ၊ ကြုံနေရတဲ့ ဆင်းရဲ တွေကို
တော်ပြီ တန်ပြီ ဒီဆင်းရဲတွေကို မလိုချင်တော့ဘူး
ဆိုရင် သွယ်ဝိုက်ပြီး ဘာကို အာရုံ ပြုတယ်လို့
ခေါ်နိုင်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုတယ်လို့ ခေါ်နိုင်တယ်
နော်။

ပြောင်းပြန်နဲ့ ပြန်ယူသွားတာ ဒီရုပ် ဒီနာမ်
ဒီခန္ဓာတွေရဲ့ သဘော၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ၊ ဖြစ်-
တည်- ပျက် ဆိုတဲ့ သဘောတွေကို မလိုချင်
မရချင်။

ဒုက္ခ ဒုက္ခကြောင့် သံဝေဂ၊ သင်္ခါရ ဒုက္ခ
ကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ပေါ် ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခ
ကြောင့် သစ္စာမြင်တော့မယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဒီဒုက္ခ
တွေကို တစ်ခုကမှ မလိုချင်တော့ပါဘူး ဆိုရင်
ဘာကို အာရုံပြုတယ်လို့ခေါ်။ နိဗ္ဗာန်ပေါ့။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၈ ၁၁၃

နိဗ္ဗာန် ကိုစဉ်းစား၊ နိဗ္ဗာန်ကို တွေး၊ နိဗ္ဗာန်
နဲ့ ပျော်နေရင် ဘာဖြစ်မှာလဲ၊ နိဗ္ဗာန် မရဘူးလား၊
ရမှာ သေချာပါတယ်။

ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ
ပဟိတတ္တော - အဲဒီ ငါးချက်၊ အရှင်ဗာဟိယ
သူ့အာမခံနဲ့သူ အားထုတ်ဖို့ အာမခံလျှောက်
တယ်။ အားထုတ်တယ်။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်
မြတ်က

ကုသလေသု ဓမ္မေသု အာဒိမေဝ ဝိသော
ဓေဟိ ကောစာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ
သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိစ ဥဇုကာ။

သီလကို စင်ကြယ် အောင် လုပ်လိုက်စမ်း
ပါ၊ ဒိဋ္ဌိကို ဖြောင့်မှန်အောင် လုပ်လိုက်စမ်းပါတဲ့။

အဲဒီ သီလ ပညာမှာ ရပ်တည်ပြီး သတိ
ပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများလိုက်စမ်းပါလို့ မိန့်တော်
မူပါတယ်။

အဲဒီတော့မှ အရှင်ဗာဟိယက

ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ
ပဟိတတ္တော - စောစောက ပြောသလို ကုသိုလ်
တန်ဖိုးရှိအောင်၊ သီလတွေ စင်ကြယ်အောင်၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြောင့်မှန်အောင် ကျင့်လိုက်ပါ
တယ်။

၁၁၄ ဇ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကိန္ဒ

တေန - ထိုသို့ကျင့်လိုက်သည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ အာယသ္မာ ဗာဟိယော - အရှင်ဗာဟိယသည်၊ အရဟန္တာနံ - ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်၏ တပည့်သာဝက ရဟန္တာတို့တွင် အညတရော - တစ်ပါး အပါအဝင်သည်၊ အဟောသိကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်သွားတော်မူပါလေတော့သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓုပါဘုရား။

ကဲ - ဘာဖြစ်သွားသလဲ။ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ရတာပါပဲ။ ကုသိုလ်တကာ့ ကုသိုလ်ထဲတွင် ဘယ်ကုသိုလ် တန်ဖိုးအကြီးဆုံးလဲ ဆိုတော့ အရဟတ္တမဂ် ကုသိုလ်တန်ဖိုး အကြီးဆုံးပါ။

ဘာလို့ အရဟတ္တမဂ် ကုသိုလ်အထိ တန်ဖိုး ကြီးကြီး ရသွားတာလဲ ဆိုရင် ကုသိုလ်ရဲ့ အစကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်လိုက်လို့တဲ့။

‘ဧကော ဂူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော - ဒီငါးချက်နဲ့ ကျင့်လိုက်လို့ပါ’တဲ့။

ကဲ တရားက ဘယ်လိုလဲ လိုရင်း တိုရှင်းဟောရမှာလား အကျယ်ချဲ့ ဟောရမှာလား။ ပြီးပြီ။ ရဟန္တာတောင် ဖြစ်သွားပြီပဲ။ တရားသိမ်းရုံပဲပေါ့။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ❸ ၁၁၅

ဒါကြောင့် ပြောချင်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုး ထားတတ်ပါစေ၊ ကုသိုလ်ကို မြတ်နိုး တတ်ပါစေ၊ ကုသိုလ်ကို တန်ဖိုးထားပါ။ ကုသိုလ် အကြောင်း နားလည်ရင်၊ ကုသိုလ်ရမည့် အကြောင်း မှန်သမျှ အကုန်လုံးလုပ်ပါပြီတဲ့။

ကုသိုလ်ကို ကန့်ကွက်မည့် အကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်း မှန်သမျှကို မလုပ်တော့ပါဘူး၊ ရှောင်ပါပြီ တဲ့။

ကုသိုလ် အကုသိုလ် အကြောင်းအကျိုး တွေကို နားလည်ပြီး ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဈာနသမ္မာ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်အားဖြင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဉာဏ် တွေ တစ်ဆင့် တစ်ဆင့် ရင့်သန် လာနိုင်ပါပြီ။

သီလတွေလည်း စင်ကြယ်ပါပြီ။ အယူဒိဋ္ဌိ တွေလည်း ဖြောင့်မှန်ပါပြီ။ အဲဒီလိုစင်ကြယ်အောင် ဖြောင့်အောင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်နိုင် သဖြင့် ကုသိုလ်တန်ဖိုးလည်း သိပြီး ကုသိုလ် တန်ဖိုး အပြည့်အဝ အရဟတ္တမဂ် ကုသိုလ်တွေကို ရပြီး၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်တဲ့ သူတော် ကောင်းတွေ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သော်လို့ ဆု တောင်းရင်းနဲ့ တရားနိဂုံးချုပ်ကြပါစို့။

၁၁၆ ဓ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီနု

ဗေဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣဒံ နော
ပုညံ မင်္ဂလံ။

ပုညဘာဂံ သုလဘန္တု၊ ပမောဒန္တု
သဒေဝကာ။

နော- မြင့်မြတ်သာကြည်၊ ပါရမီရင့်
ကျူး၊ ဇာနည်ထူး သူတော်စင်
ကုသိုလ်ရှင် အကျွန်ုပ်တို့၏၊

ဣဒံပုညမင်္ဂလံ-ဗုဒ္ဓဟောကြား၊ တရား ဒေသ
နာ၊ မြတ်ဩဝါကို၊ နာခံမှတ်
သား၊ ပြန်ဟောကြား၍၊ ပွား
များကျင့်ကြံ၊ ဖန်ဖန် ကြိုး
ကုတ်၊ အားထုတ်ရသည့် ဤ
ကုသိုလ် ပုညမင်္ဂလာသည်၊

ဗောဓိယာ- သစ္စာလေးအင်၊ ခိုင်သဇင်ကို၊
ပြိုင်ယှဉ်ဆွတ်ခူး၊ ထွဋ်ဖူးရင့်
သန်၊ ဗောဓိဉာဏ်၏၊

ပစ္စယော- ဥပနိဿယ၊ အမှီရ၍၊ မုချ
ရကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော
အထောက်အပံ့သည်၊

ဟောတု- စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။

ကုသိုလ်တန်ဖိုး ၀ ၁၁၇

- ဣဒံ ပုည- ဗုဒ္ဓဟောကြား၊ တရားဒေသ
ဘာဂဉ္စ နာ၊ မြတ်ဩဝါဒကို၊ နာခံမှတ်
သား၊ ပြန်ဟောကြား၍၊ ပွား
များကျင့်ကြံ၊ ဖန်ဖန်ကြိုး
ကုတ်၊ အ ထုတ်ရသည့်၊ ဤ
ကုသိုလ် ပုညမင်္ဂလာ အဖို့
ဘာဂကို ညည်း၊
- သဒေဝကာ- ကမ္ဘာမှာ နေသမျှ၊ ဝေနေယျ
များစွာ၊ သတ္တဝါ အနန္တ၊ မှန်
သမျှတို့သည်၊
- သုလဘန္တ- ရွှင်လန်းကြည်မြေ့၊ ဝါဂွမ်းပုံ
အဆီတွေ့ သကဲ့သို့၊ ပီတိငွေ
စိတ်မှာထုံလျက်၊ ဣဌာရုံအတွေ့
ထူးလို့မို့၊ ကြည်နူးကိုယ်ပိုင်၊
ရယူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။
- သုလဒ္ဓါ- ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ၊ အလိုညီ
လျက်၊ ကြည်သာ ရွှင်ပြုံး၊
အားလုံးမျှတူ၊ ရယူကြကုန်
ပြီး၍။
- ပမောဒန္တ- ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လိုက္ခတ္တ
ဖြင့်၊ ဖြိုးကာ ကြွယ်မောက်၊

၁၁၈ ④ ဓမ္မဒူတရှင်ဆေကီန္ဒ

ဝမ်းမြောက်နိုင်ကြပါစေ ကုန်
သတည်း၊

ဝါပမောဒန္တ-

လူ့ပြည်သာမက၊ နတ်ပြည်ပါ
ဆက်သွယ်လျက်၊ အထက်
နတ် ဗြဟ္မာ ချဉ်းလို့မို့၊ ဖြာ
သတင်းကမ္ဘာတုန်အောင်၊ သဒ္ဓါ
ဟုန်လျှမ်းလျှမ်းမောက်ပြီးလျှင်၊
ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ၊ ပတ္တနာ
အောင်ဆု၊ ခါခါ ပြုလျက်၊
သာဓုသံ အောင်နိမိတ်ဖြင့်၊
အောင်ဘိသိက် သွန်းတော်
မူနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

သတိလည်းရှိ ဉာဏ်လည်းရှိ
အသိပြည့်စုံကြပါစေ။
ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကီန္ဒ

ဣဒ္ဓိလ်တန်ဖိုး

ကျမ်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုရသော
 ရဟန်း ရှင်လူ မည်သူမဆို ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည်
 အမှားပါလျှင် အမှန်ပြင်ရန်
 သတိဉာဏ်ယှဉ်ကာ ဖတ်ရှုတော်မူကြပြီး
 လိုအပ်မှုများ မပြည့်စုံမှုများကို တွေ့ရှိခဲ့လျှင်
 ဝေဖန် ညွှန်ပြ၊ အသိပေးတော်မူနိုင်ကြပါသည်။
 ညွှန်ပြမှုကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လျက်။

ဓမ္မဒူတ-အရှင်ဆေကိန္ဒ

အဆောင်နာယက

(နိုင်ငံခြားသား)သံဃာတော်အဆောင်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ

ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်

ဓမ္မပါလကုန်းမြေ၊ ရန်ကုန်မြို့၊

☎ 701778

(ဓမ္မဒူတ-မောင်စစ်ကိုင်း)

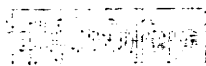
ဓမ္မဒူတတောရ

တောင်စွန်း

ဘီးလင်းမြို့နယ်၊

မွန်ပြည်နယ်၊

☎ 001

[illegible][illegible]